לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

מובארק קורא לירדן ולאש"ף להתפייס

נשיא מצרים חוסני מובארק קרא ביום שני לירדן ולאש"ף ליישב את חילוקי הדעות ביניהם, אותם תיאר כ"התפתחות זמנית".
מובארק אמר בסעודה לכבוד רה"מ יוון פאפנדריאו כי יש להתגבר על מיכשול זה "כמו נמצבים דומים בעבר".
מצרים ויוון חתמו הערב בקהיר על הסכם לשיתוף פעולה מסחרי ותעשייתי. הסכם זה יקיף בין היתר בניית אניות. (ע ר. ע־צ)

יום ג', ט"ז באדר א' תשמ"ו, 25 בפברואר 1986 / שנה מ"ג מס' 12973 / המחיר 63 אגורות כולל מע"מ

פושע המלחמה ג'ון דמיאניוק יובא הערב לישראל

בירושלים מכינים את כלוב הזכוכית של אייכמן למשפטו של "איבן האיום"

אתמול דחה ביהמ"ש העליון בארה"ב את ערעורו ● צו ההסגרה טעון עוד חתימתו של שר־החוץ האמריקני ● משטרת ישראל משגרת צוות משטרתי מיוחד כדי להביאו ארצה ● יוקם בית־דין מיוחד למשפטו

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר" בירושלים
פושע המלחמה ג'ון דמיאניוק צפוי להגיע עוד הערב לישראל עם השלמת תהליכי ההסגרה. משטרת ישראל משגרת צוות מיוחד כדי (סוף בעמוד 16)

ארה"ב קוראת למרקוס להתפטר

נאמני הנשיא פתחו אתמול באש על המפגינים הצרים על הארמון ● שני טקסי השבעה צפויים היום במאנילה

מאת כתבי סוכנויות הידיעות במנילה
מנילה. — ארבעה בני־אדם נפצעו אתמול כאשר כוחות נאמנים השומרים על ארמונו (סוף בעמוד 16)

יבול הצמיחה של נאומי השרים ● עמוד 2

רבין הבטיח: לא נסתבך בבוץ הלבנוני ● עמוד 3

גדעון דיבר מחניימית / שבעה למותו של סגן יועץ רה"מ לטרור ● עמוד 6

מכת התאבדויות: תלמיד מצטיין תלה עצמו ● עמוד 20

המרד בזרעית שלב ב': צעדה לאורך הגבול ● עמוד 20

לגליון היום מצורף "הדף הירוק"

רב"ט יעקב רואינה יובא לאחר 18 שנה למנוחות באילון

יעקב רואינה נפצע במארב מצרי בגזרת תעלת סואץ בשנת 68' ומת במצרים ● במשך שנים סרבו המצרים למסור מידע בקשר למותו ולמקום קבורתו ● משלחת לאיתור נעדרים שיצאה לאחרונה למצרים גילתה את גופתו בבית עלמין בקהיר והביאה אותה אתמול ארצה

מאת אבי בניהו ויהודה צור, כתבי "על המשמר"
משלחת קצינים בכירים של צה"ל, אשר פעלה בשבוע האחרון לאיתור נעדרים במצרים הביאה אתמול ארצה את גופתו של רב־טוראי יעקב רואינה מקיבוץ אילון, אשר נתפס על־ידי כוח מצרי, בק"מ ה־82 של תעלת סואץ דרומית לאיסמעליה, בשנת 1968.
מקורות צבאיים מסרו אתמול כי חיפוש הנעדרים במצרים נעשה תוך שיתוף פעולה ורצון טוב של שלטונות מצרים, כאקט הומניטרי המעוגן בהסכם השלום.
כתבנו מציין כי לאחר תקופת קיפאון יחסי בפעילות איתור הנעדרים במצרים יצאה למצרים המשלחת הצבאית בראשות סגן ראש אכ"א תא"ל בני דקל. יציאת המשלחת התאפשרה לאחר השיחות האחרונות בין משלחות המנכ"לים של ישראל ומצרים. מצה"ל נמסר, כי נמשך המאמץ, בכל הדרכים, לאתר את נעדרי צה"ל בכל הגזרות.

קבר אלמוני בקהיר
בישראל ידעו זה זמן רב, אודות הקבר האלמוני בקהיר בו נקברה גופתו של יעקב. בשיחות חוזרות ונשנות עם נציגי צבא מצרים טענו אלה כי הקבר הוא ריק. ישראל התעקשה וביקשה לפתוח את הקבר ולוודא זאת. השבוע נמצאה גופתו של יעקב רואינה כאשר דיסקית הזיהוי הצה"לית טמונה בארון.

לאחר 18 שנה
גופתו של יעקב רואינה שנפצע קשה במהלך ההתקלות ומת מאותו (סוף בעמוד 16)

העבודה אינה תובעת עוד תשובה מיידית מהליכוד בעניין הצמיחה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים
שרי מפלגת העבודה ימשיכו לתבוע מהליכוד לתת תשובה לדרישותיהם להקים ועדת שרים לענייני צמיחה כלכלית בראשות ראש הממשלה שמעון פרס. אך לא יעמדו על תאריך סופי למתן תשובה זו. (סוף בעמוד 16)

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"
"שרינו" התכנסו אמש לישיבה מיוחדת. כדי לדון באופציות העומדות לרשותם בעקבות סירוב הליכוד להסכים להקמת ועדה לטיפול בצמיחה, בראשות ראש הממשלה שמעון פרס. (סוף בעמוד 16)

הפריצה מהמילכוד

ממשלת הליכוד הלאומי הגיעה למילכוד. המילכוד נובע מכך כי תמורת הקמת הממשלה ופתרון בעיות פרסונליות של בכירים ויתרה מפלגת העבודה על כל השפעה בתחום הכלכלי. מגמה זו תלך ותתחזק לאחר הרוטאציה, כאשר מפלגת העבודה תישאר בממשלה גם בלי תפקיד של ראש־הממשלה.

כיום יש סמכויות לראש־הממשלה בתחום הכלכלי, אך ורק אם הוא מוכן להפעיל אותן. אם שר־האוצר, האחראי בפניו, בגין ניהול המדיניות הכלכלית מנסה לנהל מדיניות שונה ומנוגדת, שאינה מקובלת על ראש־הממשלה. סמכותו החוקית של ראש הממשלה לפטר את השר. סמכות כזו ניתנת בידי הממשלה ככלל כלפי נגיד בנק ישראל, אם מדיניותו נוגדת את זו של הממשלה.

שרי מפלגת העבודה מפחדים, בצדק, ממעמד נחות בממשלה לאחר הרוטאציה. בה הם יוותרו נטולי כל השפעה. יתכן שלא קיימת אופציה לבחירות חדשות, כי אין בכנסת רוב לפיזורה. אין גם אלטרנטיבה להקמת ממשלה צרה. כי המפלגות הדתיות מתנגדות כיום להקמת ממשלה כזו, עם העבודה. גם אם תתקיימנה כיום בחירות אין כל ביטחון בכך שיחסי הכוחות בציבור חשתנו שינוי רדיקאלי.

המילכוד של מפלגת העבודה בממשלה נובע מכך, שאי־אפשר להמשיך במצב זה. בו מודעי מסכל את מדיניות ראש־הממשלה להצלת מגזרי משק ולחידוש הצמיחה. במהלך זה זוכה מודעי גם לתמיכתם ועידודם של שרון ולוי שמעוניינים כפי הנראה במשבר ממשלתי לקראת ועידת תנועת החרות. אולם התפטרות הממשלה לא תפטור דבר, כי אז מודעי נשאר ובידו תשאר הקופה והוא לא יהיה נתון לשליטה ולמרות בכלל. ומשק העובדים וההתיישבות ירדו לטמיון.

לכן, יש רק מוצא אחד מהמילכוד הלא סימפטי בו נתונה מפלגת העבודה בקואליציה הממשלתית והיא פיטורי שר־האוצר. במידה שהוא יסרב לנהל מדיניות מקובלת על ראש־הממשלה ולא יתן את הסכמתו לחלוקה מחדש של הסמכויות שבידי שר־האוצר. פיטורים אלה יש לבצע עד סוף השבוע. על־מנת שהצבעת אי־אמון לממשלה לא תלכוד את מודעי בתוך הממשלה ושסמכויותיו יעברו לידי ממלא מקומו. לאחר פיטורי שר־האוצר יש להגיש את התפטרות הממשלה לנשיא ואז תיווצר אולי אפשרות להקמת ממשלה צרה. אם ייכשל נסיון זה תישאר הממשלה כממשלת מעבר לזמן בלתי מוגבל, או עד להקמת ממשלה אחרת. ייתכן כי לאחר שינוי התנאים תיווצר הזדמנות או להקמת ממשלה צרה או להקדמת הבחירות. אך כיום זו האפשרות היחידה של פריצה מהמילכוד הקואליציוני. זאת אם מתכוונת מפלגת העבודה באמת להצלת מגזרי משק שלמים ולמניעת אבטלה ולא לפשרה נחותה שלא תפתור דבר.

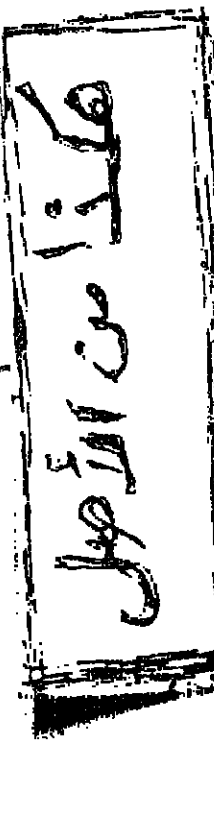

חברי זרעית סגרו המושב עד לפתרון מצוקתם הכלכלית

הגברים יחזירו היום את כלי נשקם ● גורמי בטחון רואים בחומרה סגירת שערי המושב ● טילי קטיושה נורו אתמול לעבר אצבע הגליל ורצועת הבטחון

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"
"איננו מפחדים מקטיושות, אך חוששים שהמשבר הכלכלי הפוקד את המושב יגרום לזעזועים חברתיים ולעזיבתם של רבים" — אמרו אתמול חברי מושב זרעית שבגבול לבנון, לאחר שבאסיפת חירום שהתקיימה במוצאי שבת הוחלט להשבית את המושב לתקופה עד שיימצא פתרון לבעיותיו הכלכליות והבטחוניות.
בכניסה למושב הוצבו מחסומים, התושבים לא יצאו לעבודה והילדים הושבתו מלימודים.
מזכיר המושב, דוד אוזנה, אמר, כי צעד זה נועד להשפיע על הממשלה והסוכנות היהודית להגדיל את מקורות פרנסתם של חברי המושב, שנוסד זמן קצר לאחר מלחמת ששת הימים.
"כדי שאדם יוכל להתפרנס הוא זקוק למיכסה של 550 אלף ביצה לשנה בעוד שלרשות כל יחידת משק בזרעית רק 320 אלף ביצה לשנה. וכדי להתקיים בכבוד צריך גם ענפים נוספים", אמרו התושבים.
הפעילות החבלנית מעבר לגבול והקטיושות שנחתו כמעט מדי יום בשבוע שעבר מגבירים את המתח. הכבישים משמשים מזה זמן רב דרכי גישה לצה"ל והדבר גורם לפגיעות בתשתית, אומרים התושבים.

מחזירים הנשק
חברי מושב זרעית החליטו אמש להחריף את העיצומים שהם נוקטים והבוקר יחזירו כל הגברים את כלי הנשק שברשותם למחסן הנשק במושב. הם החליטו לא לשמש עוד כוח מגן במצב חירום.
נודע, כי ביום רביעי הקרוב יבואו למושב זרעית מנכ"לים של משרד ראש הממשלה, האוצר והפנים לדון במציאת פתרון למושב. עד או תימשך השבתת המושב.

צה"ל רואה בחומרה
גורמי בטחון וקצינים בכירים בפיקוד הצפון רואים בחומרה רבה את סגירת מושב זרעית ואי־מתן אפשרות לכלי רכב של צה"ל לעבור דרכו.
התושבים ריתכו את שערי הכניסה למושב ומנעו בכך את יציאתו של אוטובוס "אגד" שהגיע מנהריה למושב, ואת יציאתו של אוטובוס השייך למועצה האיזורית מעלה יוסף. כמו־כן נפגעו מכך מספר כלי רכב של צה"ל המסיירים באיזור ולא יכלו לצאת מהמושב וממכוניות אחרות נמנע מלעבור דרך המושב.

קטיושות לעבר הגליל
כמה טילי קטיושות נורו אתמול לפנות בוקר לעבר אצבע הגליל ואיזור רצועת הבטחון. זו הפעם החמישית בימים האחרונים. לא היו נפגעים לא נגרמו נזקים. תותחים של צה"ל וצד"ל ירו לעבר מקורות הירי בצור.
בשידורים לשיעים הודיע אתמול הרדיו "קול התקווה", שהקיצונים השיעים יגרמו על־ידי נסיונם לפגוע בישראל להפיכת אדמת דרום־לבנון לשדה קטן כמו במפרץ הפרסי.
כוחות "אמל" בדרום־לבנון המשיכו אתמול את הכנותיהם לקראת השלב המכריע להתמודדות על השליטה בשטח נגד אנשי אירגון החיזבאללה. מסרו גורמים בדרום־לבנון. בכמה מקומות, בעיקר באיזור גיבשית, השמיעו כוהני דת שיעים קריאות לפגוע בישראל.

"סכנת ההתבוללות" בטלוויזיה מבוססת על נתונים מסולפים

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"
ביום רביעי תשודר במסגרת תוכניות הדת בטלוויזיה התוכנית "התבוללות בישראל" בעריכת מרדכי פרימן, על סמך תחקירה של כתבת "יתד נאמן" פרחה לטנר. בקטע מהתוכנית, ששודר ב"לקראת שידור", נאמר, כי בישראל כ־3500 זוגות מעורבים יהודיות וערבים.
עובדי הטלוויזיה, בהם עתונאים, פנו לח"כ יאיר צבן וטענו, כי העתונאית שהכינה את התחקיר לתוכנית נמנית על חברי הארגון החרדי קיצוני "יד לאחים".
בבדיקה שקיים ח"כ צבן אצל הממונה על בתי־הדין המוסלמים במשרד־הדתות. ד"ר דנה. נמצא, כי מאז קום המדינה התאסלמו כ־750 נשים יהודיות למטרות נישואים. ועוד כ־300 נשים חיות עם מוסלמים מבלי שהתאסלמו. במפקד האוכלוסין של 1983 נימנו כ־400 זוגות מעורבים. להערכת משרד־הדתות. היו בשנים האחרונות כ־30 מקרים של נישואים מעורבים בכל שנה. המהווים פרומיל אחד מתוך 30000 הזוגות הנישאים מדי שנה.

שירות לכהנא
לטענת צבן, גם מי שרגיש לבעיות נישואי התערובת מן הראוי שיבין, כי ניפוח הבעיה מתופעה שולית, כפי שהיא היום, והצגתה כאילו מדובר באיום דמוגרפי, משרתים את תעמולתו הגזענית של כהנא. מגמת "יד לאחים", לדבריו, היא להאבק, גם באמצעות תוכנית זו, במפגשים בין יהודים וערבים שמארגן משרד־החינוך כדי ליצור דו שיח בין שני העמים על־ידי מסע הפחדה חסר שחר. "במוצאי שבת קיים הארגון הפגנה אלימה מול פנימית בויאר בירושלים נגד מפגש שהיה שם. ולא ייתכן שבאותו שבוע תתן הטלוויזיה לאירגון במה להצגת עמדותיו", אמר צבן.
עורך התוכנית, מרדכי פרימן, הודה, כי התחקיר לתכנית התבסס, בין השאר, על נתונים שסיפק אירגון בשם "שבות", המסונף ל"יד לאחים". וכי שני הארגונים זוכים לתמיכתו ומימונו של משרד־הדתות. עוד אמר פרימן, כי נציגת "שבות", מלכה שיינין, המופיעה בתוכנית, טוענת שמדובר בכ־5000 זוגות מעורבים. לשאלה, מדוע הסתמך על נתוניו של גוף שאיננו חשוד באוביקטיביות יתירה אמר פרימן, כי הסתמך גם על מחקרו של רענן כהן, ראש אגף המיעוטים במפלגת העבודה. המדווח על 2500 זוגות מעורבים. ועל מחקרו של רפי חסון, שפורסם ב"לאשה". המעיד על 3500 זוגות.
דוברת רשות השידור מסרה אתמול, כי מנהל הטלוויזיה, יאיר אלוני, צפה בתוכנית ולמרות שמצא בה פגמים קלים החליט לאשרה לשידור. יו"ר רשות השידור, מיכה ינון, אמר שהנושא ייבדק.
תחקירנית התוכנית, פרחה לטנר, אמרה, כי איננה חברה ב"יד לאחים". אבל נעזרה על־ידם ועל־ידי מלכה שיינין מ"שבות".

אקורד הסיום ב"אתא" — הבוקר מחזירים ציוד ו"משתחררים"

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"
הבוקר יישמע אקורד הסיום בפרשת סגירת מפעל "אתא", שעה של מפעל יגיעו מאות העובדים שהוצאו לפנסיה מוקדמת, לאחר שאתמול חתמו על עזיבת המפעל העובדים שפוטרו.
הבוקר יגיעו למפעל מנהל כוח־האדם של מפעלי "אתא" אמנון חיסראי, וכ־220 מפועלי המפעל שהוצאו לפנסיה מוקדמת, הם יחתמו על עזיבת המפעל ויחזירו את כלי העבודה שלהם. בכך תגיע פרשת "אתא" לסיומה המר לאחר שכ־850 עובדי המפעל פוטרו או יצאו לגימלאות.
אתמול שררה במפעל אווירה כבדה שעה שכ־480 מעובדי המפעל שפוטרו החזירו את ציוד העבודה שלהם, חתמו על עזיבת המפעל וקיבלו טופסי הפניות לבנקים ולמס הכנסה לקבלת פיצויי הפיטורין שלהם.
יו"ר ועד עובדי "אתא כורדני" וסגן היו"ר הכללי של עובדי "אתא", אלברט דאודי, אמר אתמול לכתבנו, כי "זה צריך להיות יום קשה וכבד לכל פועלי הייצור במדינת ישראל". היום סגרו מפעל יצרני שהיתה לו זכות קיום בגלל מניעים פוליטיים".
לטענת אלברט דאודי, הורה ראש הממשלה, שמעון פרס, בראיון לעיתון "ידיעות אחרונות" ביום שישי האחרון, כי מפעל "אתא" נסגר בגלל שני מיליון דולר בלבד וכי ניתן היה להציל את המפעל.
דאודי אמר עוד, כי פועלי ישראל לא גילו סולידאריות עם פועלי "אתא" וגרמו ליצירת תקדים במדינה.
כתבנו מציין, כי רק 150 מתוך 850 עובדי "אתא" מצאו מקום עבודה חליפי.

מנתח שהתפטר מרמב"ם: אלפים נפגעים מטיפול כושל

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"
"באלפיים איש נפגעים מדי שנה כתוצאה מטיפול רפואי רשלני שקיבלו במערכת הבריאות הממשלתית בארץ. אנשים אלה אינם יודעים לעיתים כי קיבלו טיפול רפואי רשלני והאמצעים העומדים לרשותם כדי להוכיח צידקתם בבתי המשפט, דלים למדי".
בהאשמה חמורה זו ובהאשמות חמורות נוספות יצא אתמול ד"ר יולי נורדלמן, שהגיש למשרד־הבריאות מכתב התפטרות מתפקידו כמנתח בכיר בבית־החולים רמב"ם בחיפה, בעקבות הוצאת ספרו "הקטל ברפואה — עדות אישית". בספר מצביע ד"ר נורדלמן על מספר גדול של מחדלים במערכת הבריאות בארץ ומביא דוגמאות מלוות במקרים ובשמות רופאים.
ד"ר יולי נורדלמן, בן 53, עלה ארצה מרוסיה לאחר שהיה מנהל מחלקה כירורגית כשמונה שנים. בארץ היה מנהל מחלקה כירורגית כשלוש שנים בבית החולים ברזילי באשקלון ו־11 שנה מנתח בכיר בבית החולים רמב"ם בחיפה.
בשיחה עם כתבנו טען אמש ד"ר נורדלמן, כי מוכרים לו עשרות מקרים של רופאים ברפואה הציבורית הגורמים לחולים לפנות אליהם באופן פרטי — ועליהם הוא מכוון להעיד בפני וועדת חקירה בלווית אלפי מסמכים שצבר במשך השנים בהם עבד בשירות הרפואה הציבורית.
הד"ר נורדלמן מייחס את הבעיות ברפואה הציבורית למעורבותו של משרד הבריאות בריפוי החולים ובחוסר יכולתו להיות גוף מפקח. לדבריו, מוזהרים רופאים בשירות הציבורי שלא למסור עדויות שיש בהן כדי להטיל אחריות לרשלנות רפואית על בתי החולים. עוד אמר ד"ר נורדלמן, כי בשנים האחרונות קמו מספר גדול של קליניקות פרטיות מול בתי החולים ורופאים בכירים מפנים חולים מבתי החולים לקליניקות הפרטיות.

עוקלו חשבונות הבנקים של 27 רשויות מקומיות

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"
חשבונות הבנקים של 27 רשויות מקומיות במדינה, עוקלו על־ידי מס ההכנסה בגין אי־תשלום חובות הרשויות בגובה מיליוני שקלים למס הכנסה.
ראש עיריית קרית־ים בנימין שנל אומר, כי אנשי מס ההכנסה התחילו את העיקולים על החשבונות, לאחר שלטענתם לא שילמו הרשויות המקומיות את חובותיהם למס הכנסה בתשעת החודשים האחרונים.
לדבריו, חובה של עיריית קרית־ים מסתכם בכ־900 אלף ש"ח. "מס הכנסה יכול מצידי לעקל מה שהוא רוצה, לי יש בבנקים רק אובר־דראפט", אמר ראש העיר, שארבעת חשבונות הבנק שלו עוקלו. יחד עם זאת אמר בנימין שנל, כי עיריית קריית־ים איננה מסרבת לפרוע את חובה למס הכנסה, אלא מבקשת פריסת החובות על פני פרק זמן שתוכל לעמוד בו.

מזג־האוויר

תחזית מזג האוויר להיום: מעונן חלקית. גשם מקומי בצפון ובמרכז הארץ.
טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 7 עד 15, רמת־הגולן 8 עד 15, נהריה 10 עד 17, צפת 6 עד 13 חיפה 12 עד 17, טבריה 9 עד 18, נצרת 8 עד 17, עפולה 7 עד 18, שומרון 8 עד 16, תל־אביב 10 עד 18, לוד 9 עד 18, יריחו 9 עד 20, עזה 9 עד 17, באר־שבע 6 עד 18, אילת 10 עד 24. (עתים)

הספינה הרומית תועבר לבריכה מיוחדת בגנוסר

מאת כתבנו בעמק
הספינה הרומית העתיקה שנחשפה ליד גנוסר, תוצא מחר או מחרתיים ממקומה ותועבר לבריכה מיוחדת, ליד בית אלון בקבוץ גנוסר.
מבצע העברתה של הספינה העתיקה הוא מסובך, ולארכיאולוגים עדיין לא ברור כיצד יבצעו זאת:
אחת האפשרויות היא להעביר את הספינה דרך היבשה, אולם חוקר הכנרת, לאורך של כ־300 מטר ממקום גילויה, למקום בו תשוחזר ותשומר.
אתמול המשיכו החוקרים בחשיפת הספינה והחלו גם לחשוף את שרידיהן של שתי ספינות נוספות, שהתגלו תוך כדי שיפת הספינה הראשונה. עדיין לא ברור אם מדובר בשרידיהם של ספינות שלמות מהתקופה הרומית.
בינתיים פתחה המועצה האזורית עמק הירדן במבצע פרסום האתר החדש וצוותי הסרטה של המועצה מצלמים סרט בנושא זה באורך של 10 דקות, כדי לשלחו בימים הקרובים לארצות הברית ואירופה.

קיצוץ רציני ראשון במים מזה 35 שנה

מאת י. גלילי, כתב "על המשמר"
125 מליון קוב מים יקוצצו החל מאפריל 1986, מתוך הכמות הכוללת של אספקת המים במדינה, המסתכמת ב־1.39 מיליארד קוב. על כך הוחלט אתמול בפורום המים הארצי, בהשתתפות כל הגורמים האחראים על מערכות המים ואספקתם לכל המיגזרים במשק.
הוחלט להחיל שלוש דרגות קיצוץ, בהתאם למיכסות המים של הישובים: א) ישובים המקבלים הקצאה עד 70 אחוז — יקוצצו ב־5 אחוז. ב) ישובים המקבלים הקצאה עד 80 אחוז יקוצצו ב־10 אחוז. ג) ישובים המקבלים למעלה מ־90 אחוז — יקוצצו ב־15 אחוז.
כל הצרכנים הפרטיים שיש להם בארות (למשל, בנימינה) יקוצצו ב־10 אחוז. כמו"כ יקוצצו כל האיזורים שיש להם נגיעה לשכבות הקרקע הנשואות מי תהום.
בגלל המצב החמור במשק המים, נתן סגן שר החקלאות ח"כ כץ עוז הנחיה לנציבות המים להכין תוכנית־מגירה לקיצוץ נוסף של 60 מליון קוב מעבר לקיצוץ הנוכחי. יצויין, כי זו הפעם הראשונה מזה 35 שנה, שיש קיצוץ רציני במערכת המים.

בוטלה שיטת תשלום מיקדמות הגז

צרכני גז. מרכזי ימצאו בחודש הבא את חשבונות הגז: מיקדמות המלאי בשיעור 92 אחוז מגובה החשבון, יבוטלה.
השינוי הזה הוא תוצאה של צו חדש שנחתם על־ידי שר האנרגיה והתשתית, והוא בא להסדיר את הבעיות בהן נתקלו צרכני הגז שבאו לפרוע חשבונות, בעיקר בעונת המעבר מהחורף לקיץ.
במקום מיקדמת המימון, יגבו מהצרכן דמי אשראי בשיעור של 3 וחצי אחוזים לחודש. שיעור זה משקף את הריבית הנהוגה כיום בבנקים ותוספת של אחוז אחד.
יתרון השיטה החדשה, אומרים מומחי משרד האנרגיה והתשתית, הוא בפשטותה. הצרכן יוכל לדעת בדיוק כמה הוא משלם עבור הצריכה השוטפת ומה המחיר הקבוע לכל ממ"ק גז.

מגנים התקפת החרדים על סמינר יהודי־ערבי

נוער־נגד־גזענות גינה אמש את ה"התקפה הפרובוקטיבית" שערכו בשבת 1000 חרדים מאירגון "יד־לאחים" על בית־הספר התיכון "בויאר" בירושלים בו נערך באותה שעה מפגש יהודי־ערבי.
התקפת "יד־לאחים" היא שלב חדש באלימות החרדית, הנגררת עתה לגזענות ממש, אומרת התנועה. המשבחת את ראש העירייה טדי קולק, שבא להביע תמיכה בתלמידים.
התנועה קוראת להעמיד לדין את האחראים לפרובוקציה, ולהגן להבא על מפגשי נוער שכאלה מפני פגיעות אפשריות.
במקביל קוראת תנועת נוער נגד גזענות למשרד החינוך להגדיל את מספר המפגשים היהודיים־ערבים הנערכים על ידו.

50 משפחות נוטשות את רמת־הגולן

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"
50 משפחות של מושבי רמת הגולן, נמצאות עתה בשלבים אחרונים לקראת חיסול משקיהם ועזיבת האיזור — מסר אתמול איתן ליס יו"ר מועצה איזורית גולן.
לדבריו, בשנים האחרונות הוזנח פיתוח הגולן לטובת איזורים אחרים והמושבים נקלעו עקב כך לחובות בלתי־נסבלים, למרות היותם משקים מצליחים מבחינה כלכלית.
איתן ליס ציין, שבתנאי הריבית הקיימים, שום משק חקלאי לא יכול להתקיים ולשלם את חובותיו.
לטענתו, החליטו המוסדות המיישבים והממשלה על הקמתם של 7 יישובים נוספים, אולם עד כה לא מומשה החלטה זו.
לדבריו, מושבי הגולן אינם מבקשים טובות או מתנות, אלא פריסת החובות לפרקי זמן ארוכים יותר, כדי שאפשר יהיה לעמוד בנטל הריבית.

הטלוויזיה התחכמה לצנזורה

מאת אתי רונאל
"מבט לחדשות" התחכם לצנזורה ושידר מתוך "הו כלכותה" את קטע העירום בן 40 השניות. שנאסר להקרנה על־ידי המועצה לביקורת סרטים ומחזות.
בפורום החדשות של רשות השידור אתמול, מתח מנכ"ל רשות השידור אורי פורת, ביקורת על השידור. לעומת זאת שיבח פורת את כתבתו של מוטי קירשנבאום על ועידת "כך", בבנייני האומה, שהיתה ממש "מאסטר פיס".
עוד ברשות השידור: מרים רוטשילד, עובדת ותיקה של רשות השידור שפרשה לגימלאות, הוזעקה שוב לתפקיד החוקרת השלישית בבית הדין למשמעת של רשות השידור. רוטשילד תתגבר את צוות בית הדין שמנה עד כה שני חוקרים בלבד.
ביום חמישי תיפגש הנהלת רשות השידור עם נציג הטכנאים בהסתדרות, זלמן שנקמן, בנסיון נוסף לפתור את בעיית העסקתם של 26 במקום 52 טכנאים בשבת.
בינתיים הורה מנכ"ל הרשות שלא לשדר יותר הודעות על תקלות בטלוויזיה בעקבות המחסור באביזרים טכניים.

יבול הצמיחה של השרים אתמול

מודעי: הוויכוח מי יחלק המשאבים

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

„הוויכוח ביני לבין שרי המערך אינו אודות המשאלה האם צריך צמיחה עכשיו אלא על השאלה מה יהיו מקורות הצמיחה ומהו שימושם של מקורות אלה. אך לצערי ויכוח זה התגלגל לשאלה מי יחלק את משאבי הצמיחה. ואני אמרתי לרה"מ כי הוא מוזמן להיות שותף פעיל גם בפאזה הזאת של צמיחת המשק, כפי שהיה פעיל בפאזה של יצוב המשק ולשם כך אין צורך בשום שינוי מינהלי־סמכותי, ולא צריך לנסות ולערער את הבסיס הפוליטי הקואליציוני עליו חתומים כולם", — כך השיב אתמול שר־האוצר יצחק מודעי לתלמידי תיכון ברחובות, בעת שערך ביקור בעיר. מודעי שענה לשאלות התלמידים באולם „יקס", הסביר להם כי היעד של תוכניתו הכלכלית הינו איזון המשק וצמיחתו. כיום, הוסיף השר, המשק נכנס כבר לתהליך האיזון, אך זהו איזון עדין מאד, לדבריו, שאפשר לערער אותו על־ידי מהלך לא שקול ולא מתואם.

לדעתו מקורות הכסף לתהליך הצמיחה חייבים לבוא מהממשלה שתקטין הוצאותיה ותשחרר כסף לתהליך זה, ובשום פנים ואופן לא להגיע לידי הדפסת כסף, כדי לענות על צרכי השוק. כיום, אומר מודעי, קיים גם ויכוח לגבי השימוש במקורות הכסף. אם ייעדו אותו להרחבת מערכות שמראש ידוע כי אין להן זכות קיום, הרי שלא עשינו כלום לטובת המשק. „אם צריכים להזרים כסף לאת"א שאין לה זכות קיום, כי אינה יכולה להתחרות בתוצרת המזרח הרחוק, הרי זו תהיה צמיחה של אינפלציה, כי נזרים אמצעים בלא קבלת תמורה."

מודעי הודה כי העובדה היחידה אותה לא צפתה התוכנית הכלכלית מראש, הינה עומק האבטלה בערי הפיתוח. אך לדבריו יש רק כ־4 מוקדים בהם עברה האבטלה את ה־14 אחוז, והטיפול בנקודות אלה לדעתו צריך להיות טיפול נקודתי ולא טיפול כולל.

שרון: משבר מלאכותי ופוליטי

מאת כתבנו בנצרת

„המשבר הממשלתי מלאכותי, ונועד לשרת אינטרסים פוליטיים וזו טעות להוביל את המדינה למערכת בחירות כעת. יש צורך לקיים את כל ההסכמים וביניהם צריך לעבוד יותר ולנאום פחות". דברים אלה אמר אתמול שר־המסחר והתעשייה, אריאל שרון, בביקור שערך במפעלים בנצרת עילית. השר שרון הוסיף שהממשלה מאוחדת בדעה שיש להגביר את הייצור והיצוא ושרי הליכוד בעד צמיחה כלכלית, אך מתנגדים לחלוקת כספים. ויש צורך להשקיע במפעלים שיכולים להגביר את היצור וכך תקטן האבטלה. דבר זה עומד בניגוד לתפיסה קיימת בקרב אנשים מהמערך — הדגיש השר. לדבריו משרדו רוצה לסייע למפעלים שנקלעו לקשיים ויש לתת לסולל־בונה, החייבת מיליוני דולרים, את המינימום, ולהשקיע את הכספים במפעלים שיגבירו את הייצור והיצוא.

שרון הודיע שהוא מוכן לבקר בנצרת הערבית על מנת לעמוד מקרוב על בעיות התעסוקה בעיר. „אני נוהג ביהודים ובערבים בשוויון והבטחתי לאנשי העסקים הערביים לעזור", אמר שרון.

רובינשטיין: אין להציל את סולל־בונה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

לא רוצה להציל את סולל בונה על־ידי הזרמת כספי ציבור — אמר אתמול שר־התקשורת אמנון רובינשטיין במהלך ביקורו ברמת־הגולן. השר רובינשטיין הציע לקופת־חולים לערוך בדיקה יסודית לפני שתבקש סיוע להצלתה. עוד הוסיף השר רובינשטיין שהוא לא מתנגד לצמיחה ולהצלת מפעלים, אך לא בעזרת כספי ציבור באופן מוחלט. לדבריו, הצמיחה צריכה לבוא על־ידי קיצוץ בהוצאות הממשלה בתקציבה והפניית כסף לתעשיה ולחקלאות, אך לא על־ידי תוספת תקציב כלשהו. עוד הוסיף שר התקשורת שאין הוא בעד התמוטטות המפעלים החלשים ויש לנסות ולהצילם אולם לא דרך הדפסת כסף.

לוי: חזרה כללית למסע בחירות

מאת יצחק לוינסון, כתב עתי"ם

„מסע ההשמצות של מפלגת העבודה נגד הליכוד, בשבועיים האחרונים, דומה לחזרה כללית לקראת מסע בחירות. מי שמתכוון להמשיך בשותפות לא מתייחס כך לשותפיו. ועלי להזכיר לראש הממשלה שהוא נבחר לתפקידו גם בזכותנו. התנהגות זו של מפלגת העבודה היא חוסר זהירות וחוסר אחריות לאומית גם יחד" — דברים אלה אמר לעתונאים סגן ראש־הממשלה, דוד לוי, במהלך סיור בהתנחלויות של דרום הרי חברון.

לוי הטעים, שאינו מתנגד לצמיחה כלכלית, אך לדבריו, טרם הוגשה הצעה כזאת לדיון בממשלה וכי שם יש לדון בהצעות מסוג זה ולא להסתפק בהצהרות בלבד. במהלך סיורו השתתף שר־הבינוי והשיכון, יחד עם ראשי משרדו, בישיבה סגורה של ראשי מועצת יש"ע שהתכנסה בהתנחלות בית יתיר.

לוי אמר לעתונאים, שעוד בתחילת היוזמה של התכנית הכלכלית, הוא התריע מפני שחיקת שכר, אבטלה עמוקה, מצוקת תעשייה, בלימת הפיתוח והבנייה ופשיטות רגל של מפעלים וחברות. „כל הדברים האלה היו ידועים והתרעתי מפני מיתון. אך הותקפתי בשל כך ובמפלגת העבודה דרשו לפטר אותי. טענתי, שלכל הצעדים האלה יהיה מחיר חברתי כבד. דחו אותי ואני לא תפסתי טרמפ על הטוענים לכתר, של הצלחת התכנית הכלכלית. לכן אני זכאי היום לשאול את קברניטי המדינה: מי אשם במיתון ובמשבר החברתי שבפתח? אם מדברים על צמיחה, הרי שאני מאמין שאם לא נתמודד עכשיו עם מספר בעיות ולא ניתן תשובות מידיות לשאלות בסיסיות אלה, תעמיק האבטלה ונגיע למשבר חברתי ממש", אמר לוי.

סגן ראש הממשלה אמר, כי על ראש הממשלה להביא את הצעותיו לצמיחה לדיון בממשלה. „במקום זה, ראשית מפגיזים ומעמידים את הליכוד כאשם, לא רק במעשי ממשלות העבר, אלא גם במעשי ההווה. להם שותפים גם שרי מפלגת העבודה. אם מישהו מדבר על שותפות, הוא צריך להבין שאין לה משמעות. כשצד אחד מפר אותה בהתקפות שלוחות רסן, מעל לכל במה ובכל הזדמנות, נגד שותפים הנושאים באחריות בדיוק כמוך", הוא אמר. (עתי"ם)

צלצול מהיר

ד"ר שמעון שטרית, מומחה למשפט קונסטיטוציוני

בתיקו פוליטי גם לחוק אין תשובות

— מהן האופציות המשפטיות העומדות בפני ראש הממשלה במקרה של משבר קונסטיטוציוני?

— אם יחליט פרס לעשות מה שהוא מוצא לנכון בעניין הצמיחה, הוא יכול למשל לפטר את שר האוצר. ואם לא ימנה שר אחר תחתיו — יהפוך ראש הממשלה, תוך שלושה ימים, במקום ליו"ר ועדת הצמיחה, לשר האוצר. אלא, שיש מקום לחשוש שהממשלה לא תתפקד או לפי רצונו, אלא אם כן יפטר גם את שרי הליכוד האחרים...

— ואפשרויות נוספות?

— אפשרות נוספת היא לנסות להשיג רוב פרלמנטרי לממשלה אלטרנטיבית בלי הליכוד. אחרת — יצביעו ח"כי הליכוד ותומכיהם בכנסת נגד הממשלה, וזו תיפול". אלא שאז עלול גם להיווצר מצב שבו לא יימצא הרוב הדרוש להצבעה על עריכת בחירות חדשות, וממשלת המעבר תכהן במשך תקופה ארוכה ללא שום הגבלה.

— כלומר, לחוק היבש אין, בעצם, פתרון למצב של משבר.

— לא. במצב של תיקו פוליטי גם לחוק אין תשובות.

פרופ' אשר אריאן, מומחה לסקרי דעת־קהל: אין למהר לבחירות מוקדמות

— מהם הסיכויים לקונסטלציה חדשה בעקבות הבחירות?

— הנתונים בשנה האחרונה מלמדים על כ־40 מנדטים ל„עבודה", כ־30 לליכוד, 15 לדתיים, ו־10 ל„תחיה". כלומר, לא צפוי הישג מכריע לאף אחת מהמפלגות הגדולות, והרכבת הממשלה תהיה קשה ומורכבת לא פחות מאשר היום. כך שייתכן מאוד, ש„העבודה" והליכוד יאלצו להסכים פעם נוספת על הקמתה של ממשלת אחדות, כשהדתיים משחקים בה תפקיד מרכזי, והימין מתחזק, והבעיה היא, שהשמאל אינו יוצר עדיין סימטריה לימין הגדל והולך.

— משמע — אין טעם בבחירות מוקדמות?

— אם לבחון את התועלת האלקטוראלית, שתצמח מהן לא הייתי ממהר לבחירות היום. אלא שאינני מתייחס כאן לשיקולים הפוליטיים והאידיאולוגיים, שהם כבר עניין אחר.

אתי רונאל

רבין: אינני מבין את הוויכוח הזה

„צריך לתמוך בגופים חיוניים יצרניים"

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

„כשר בטחון וכחבר הממשלה בילית כבר תשע שעות תוך יומיים בוויכוח הפוליטי־כלכלי בין המערך לליכוד, ואני חייב לומר כי אינני מבין את הוויכוח. התוכנית הכלכלית השיגה את שלב הבלימה מעל ומעבר ובמקביל יש צורך בעת לתמוך בענפים חיוניים יצרניים במשק, לתמוך בם ולסייע להם", כך אמר אתמול שר הבטחון יצחק רבין.

השר אמר כי יש לראות כעת בשיקום הכלכלה יעד עיקרי לאומי למדינת ישראל.

המפטר הלאומי

בנוגע לתקציב משרדו אמר רבין כי הפך להיות „המפטר הלאומי הגדול ביותר" זאת בשל היקף הפיטורים בצבא הקבע ובתעשיות הבטחוניות. הוא ציין כי מסך כל התוצרת של התעשייה הבטחונית ירכוש צה"ל השנה רק 25 ובשנה הבאה רק 20.

השר הציע לחבריו בממשלה לנהוג כפי שנוהג משרד הבטחון ברכישות בחו"ל. המשרד מתנה רכישות בטחוניות אצל מפעלים בארה"ב ברכישה נגדית של מוצרים צבאיים ואחרים בתעשייה הישראלית. „מדוע כל הכלכלה הישראלית, שקונה ב־8 מיליארד שקל בשנה לא יכולה לעשות אותו הדבר, אותם גורמים בממשלה עושים פחות מדי בתחום זה" אמר רבין.

● חבר ה„בונדסטאג" המערב־גרמני, גרהארד שרדר, איש הסיעה הסוציאל־דמוקרטית, הגיע שלשום לישראל לביקור של 5 ימים כאורח מפלגת העבודה.

ביתנו שרוי באבל במות חברתנו היקרה

חנה קולבובסקי

ההלוויה תתקיים היום יום ג' 25.2.86 בשעה 15.00 בקיבוץ עין־המפרץ

קיבוץ עין־המפרץ

אבל ירד על ביתנו

במות חברתנו

גרוניה ז"ל

ההלוויה תתקיים היום, יום ג', 25.2.86, בשעה 15.00, בקיבוצנו

המשפחה
וקיבוץ אילון

פירושו של דבר

איתור נעדרים — פעולה שהחלה ב־1974 והתגברה לאחרונה

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

רב"ט יעקב רואינה, שיובא היום למנוחות עולמים בקיבוץ אילון, הוא חייל צה"ל השביעי שהוגדר כנעדר והובא לקבורה מאז נחתם הסכם השלום עם מצרים. קדמו לו חמישה חללים של צה"ל שנפלו במוצב המזח על גדות התעלה, וטייס של חיל־האוויר.

בצה"ל מעריכים כי בחזית המצרית יש עדיין כמה עשרות של נעדרים, בכללם טייסי חיל־האוויר שנפלו עם מטוסיהם במלחמת ששת הימים ובמלחמת יום הכיפורים: לוחמי חיל־הים מספינות אח"י אילת ואח"י דקר, לוחמי קומנדו ימי וצוותי טנקים שנתקעו באיזור התעלה. הרב הצבאי הראשי, האלוף גד נבון, העריך לפני כחודש, כי מלבד נעדרי אוניית חיל־הים „דקר", מדובר בכ־20 נעדרים. מרביתם אנשי צוות אוויר.

מ־1974

המשא־ומתן עם המצרים בנוגע לפעולת איתור הנעדרים החל כבר ב־1974 עם חתימת הסכמי ההפרדה. פעולה זו נמשכה ביתר־שאת מאז חתימת הסכם השלום בין ישראל למצרים. במהלך שנים אלה נערכו עשרות מפגשים בדרגים שונים עם המצרים, בנושא זה ואכן בשטח סיני אותרו מספר גופות של חללי צה"ל.

העוסקים במלאכת איתור הנעדרים נתקלים בקושי מיוחד להגיע למידע על מקום קבורתם של טייסי חיל־האוויר הנעדרים. טייסים אלה שמטוסיהם הופלו במשימת תקיפת שדות־תעופה בעומק מצרים, או בהבקעת מערך טילי קרקע אוויר המצריים, צנחו, מרביתם, בעומק אדמת מצרים, דבר המקשה על מלאכת האיתור.

בצה"ל פועלת יחידה מיוחדת עצמאית, בשם אית"ן (איתור נעדרים), המרכזת את פעולת איתור הנעדרים ומתאמת בין כל העוסקים בכך.

יחס הומאני

בצה"ל ביקשו אתמול לציין כי איתור הנעדרים נערך בשיתוף פעולה מלא עם המצרים, המגלים יחס הומאני רב לפעולה זו.

חימום היחסים עם מצרים בחודש האחרון תרם גם הוא ואפשר את יציאת משלחת הקצינים הבכירים של צה"ל ששבו אתמול עם ארונו של יעקב רואינה.

● משלחת מסחרית של אנשי עסקים ישראליים תצא לביקור בתערוכה העולמית „אקספו 86", העומדת להיפתח בחודש מאי 86' בעיר ונקובר במערב קנדה.

בדיקות איידס — ב־5 בתי־חולים

חמישה בתי־חולים בארץ מאפשרים לאנשים החוששים מאיידס להיבדק. על כך מסר אתמול הוועד למלחמה באיידס. בימים אלה מופץ עלון בקרב ההומוסקסואלים בארץ.

בתי־החולים הם: רמב"ם בחיפה, קפלן ברחובות, תל־השומר, הדסה בירושלים וסורוקה בבאר־שבע. הוועד ממליץ להומוסקסואלים להיבדק, למרות החששות בעניין זה. „רבים מפחדים לקבל תשובה שנמצאו אצלם נוגדנים, כי אז הם נכנסים לחרדות" — אומרים חברי הוועד — „אבל לדעתנו, ולדעת הרופאים שעימם נועצנו, חשוב מאוד שכל אחד יידע מה מצבו". בעלון ההסברה נמסר, כי אנשים שנתגלו אצלם הסימפטומים בבדיקה, מיתנו את התנהגותם המינית, ולא חלו במחלה, בסופו של דבר.

„המשמר" עתון יומי
على الهمشمار جريدة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב, טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone. 378833 Telex 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102—121. טל' 224125-6. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17. טל' 673671. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

שני החיילים הוצאו מרצועת הביטחון מייד לאחר שנחטפו

טוען דאוד דאוד, ממנהיגי „אמל", בראיון לשבועון ביירותי שהתפרסם אתמול ● התחזקותו של ארגון „חיזבאללה" מדהימה את תושבי דרום־לבנון ● תושבים ממורמרים תקפו אנשי „חיזבאללה" ותבעו מהם לא לנהל מאבקם בישראל מכפרי השיעים ● זעם בכפר חריס על „אמל"

מאת כתבנו לענייני המזה"ת

שני חיילי צה"ל שנחטפו בשבוע שעבר על־ידי אנשי ארגון „חיזבאללה" באיזור רצועת הביטחון, הוברחו אל מחוץ לאיזור הדרום זמן קצר לאחר חטיפתם — טוען דאוד דאוד, אחד ממנהיגי תנועת „אמל" בדרום־לבנון. דבריו מתפרסמים בשבועון הביירותי „אלאסבוע אלערבי", שהתפרסם אתמול.

דאוד דאוד שוחח עם כתב השבועון בראשית השבוע שעבר, זמן קצר לאחר חטיפת שני חיילי צה"ל. מקורות לבנוניים מסרו, כי שני החיילים הוסעו מאיזור הדרום באמבולנס שאנשי „חיזבאללה" הכינו, כנראה, בעוד מועד.

גורמים קיצוניים מתנועת „אמל" סייעו לאנשי „חיזבאללה" בביצוע החטיפה. עתה מתברר, כי בעקבות הסריקות שביצע צה"ל בדרום־לבנון, הופתעו מנהיגים מהממסד של תנועת „אמל" ממידת התחזקותו של ארגון „חיזבאללה" בכפרים השיעיים בדרום־לבנון. אתמול הפגינו כמה מתושבי הכפרים בדרום־לבנון נגד הימצאותם של מחבלים מארגון „חיזבאללה" ומתנועת „אמל" בכפריהם.

בכפר חירבת־סילם התקיפו תושבים ממורמרים כמה מאנשי „חיזבאללה" שחזרו לכפר לאחר שכוחות צה"ל נסוגו ממנו. התושבים תבעו מאנשי „חיזבאללה" לנהל את המאבק נגד ישראל מהגבול ולא מכפרי השיעים. מהכפר חירבת־סילם יצאה החוליה שחטפה את שני חיילי צה"ל. הפגנות דומות נגד אנשי „חיזבאללה" נערכו בכפר כולתאניה.

בכפר חריס הפגינו התושבים את זעמם נגד [illegible] תנועת „אמל". התושבים טענו שאנשי „אמל" נטשו את הכפר ולא הגנו על התושבים בעת הסריקות שביצע צה"ל.

[illegible]

נבטייה: חזרנו אלייך שנית

חוליות מחבלים מאיזור ביירות ומצפון לבנון חזרו באחרונה לעיירה נבטייה והתמקמו בה.

גורמים צבאיים אומרים, כי שובם של המחבלים מהווה הרעה במצב הביטחוני בלבנון ועלול להשפיע על מספר טילי הקטיושות שינחתו בעתיד ברצועת הביטחון. עד כה היתה העיירה נבטייה שקטה יחסית ואנשי ארגון אל־אמל השולטים בה, מנעו פיגועים או ירי קטיושות מאיזור נבטייה.

אתמול שחרר צה"ל כמה עשרות עצורים שיעים שנחקרו בחשד למעורבות בחטיפת החיילים. העצורים הוחזרו לכפרים באיזור הליטאני. (עתי"ם)

רבין: העדה השיעית מסוכנת מאש"ף; קבענו כללי התנהגות

„כל עוד אני שר הביטחון, לא נסתבך בבוץ הלבנוני" — הבטיח ● חיזבאללה — הארגון הרצחני ביותר במזרח־התיכון ● השבוע סיימנו מעורבותנו

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

„פוטנציאל הטרור של העדה השיעית בלבנון חמור פי־כמה מזה שהיה לאש"ף בלבנון לפני מלחמת לבנון; ישראל קבעה כללים להתנהגות עם השיעים. ישנו קו אדום על אי־פגיעה בישובי הצפון ותושביהם; ישראל לא תסבול טרור חד־צדדי; אם לא יהיו חיים נורמליים בצד הישראלי, לא יהיו שום חיים נורמליים בצד השני" — דברים אלה אמר אתמול שר הביטחון, יצחק רבין, בהופעה בפני המרכז המאוחד לבניה ב„גן אורנים" בתל־אביב.

שר הביטחון הטעים, כי עם כל הצער על אובדן שני החיילים שנפלו בשבוע שעבר, במהלך שמונת החודשים שחלפו מאז נסיגת צה"ל מאדמת לבנון, לא נשרט שום אזרח. „הועמדנו בשבוע שעבר בפני מצב שיש בו משום סתירה פנימית בין המטרה הכוללת של מערכת הביטחון לבין אחריות מוסרית של עם ישראל וצה"ל לגבי גורלם של חיילי צה"ל שנחטפו. חיפשנו תשובה שתענה הן על האחריות המוסרית של צה"ל ועל הרצון לשמור על האיזון העדין שקיים את הרגיעה היחסית בחודשים האחרונים. את השבוע האחרון צריך לשים בקונטקסט של סיום המעורבות בלבנון", אמר רבין.

שר הביטחון הדגיש, כי פעולת צה"ל בשבוע שעבר היתה הגדולה והמקיפה ביותר שביצע הצבא מאז קום המדינה. „זה היה מבצע חסר־תקדים, לא היה כזה חיפוש אחר חייל מחוץ לשטח ישראל — לא בחיפוש חטופים ולא בשחרור שבויים ואסירים; שני חיילים שילמו בחייהם על מימוש המשימה החשובה, המוסרית והערכית, שאין משאירים חייל נטוש בשדה הקרב", אמר.

שר הביטחון הבטיח, כי ישראל תאסוף מידע ותעשה הכל על מנת להשיב את החטופים. הוא ערך חשבון נוקב עם הארגון השיעי הקיצוני חיזבאללה: „ארגון זה הוא הרצחני ביותר שאני מכיר במזרח־התיכון; לא נתקלנו בארגון שכזה בעבר", אמר. הוא מנה מספר פעולות שביצע ארגון „חיזבאללה", וביניהן: הפעולה נגד חיל הנחתים בביירות, הפיגוע במחנה צה"ל בצור, חטיפת מטוס ט.וו.א. וחטיפת אורחים צרפתים ואמריקנים. רבין ייחס גם את רצח מנהיגי הקהילה היהודית בביירות, לארגון השיעי „חיזבאללה".

השר רבין הגן בתקיפות גם על רצועת הביטחון בדרום־לבנון. התפיסה בעבר של „זבנג וגמרנו" לגבי הטרור, כל התוכניות להתנות את נסיגת צה"ל מלבנון בנסיגת הסורים והמחבלים היו „הלוזיות באספמיה". זה שמונה חודשים פועלת מדיניות אחרת בצפון, שמקנה ביטחון לישובים — זו המטרה. התנתקנו מהאשליות שאנו השוטר בלבנון ואנו נקבע מי ישלוט שם ומי יהיה שם. מאז נסיגת צה"ל מלבנון הוכיח איזור הביטחון את עצמו, והאיזון העדין עם השיעים. אם [illegible] שלפעולת צה"ל לפני שבוע היו בעיות מעבר לחיפוש החטופים — „כל עוד אני שר ביטחון, לא נסתבך בבוץ הלבנוני".

בדבריו התייחס שר הביטחון ארוכות לקיצוץ בתקציב הביטחון, אולם הדגיש כי למרות הפגיעה בביטחון, ניתן יהיה להתגבר והבעיה העיקרית היא שיקום הכלכלה הישראלית.

זעם על „אמל"

בכפרים בדרום־לבנון, שבהם נערכו חיפושים של צה"ל אחר שני החיילים החטופים, הפגינו את זעמם נגד אנשי המליציה השיעית „אמל" — סיפר כתב סוכנות הידיעות הצרפתית.

„אנו רוצים כלי נשק, כי מי שרוצה להתנגד, אסור לו לברוח" — הכריזו ביום ראשון כ־300 תושבים של הכפר חריס, 20 ק"מ מדרום־מזרח לצור, כאשר הגיע לבתים דאוד דאוד, מנהיג „אמל" באיזור זה.

[illegible] ילד בן 7 לעבר מנהיג „אמל", ואמר לו: „האחראים של „אמל" נמלטו, אתם [illegible] הילדים להתנגד לאויב".

חריס הוא כפר [illegible] ב„חיזבאללה", ובכפר זה קיים זה חודשים סכסוך בין אנשי „אמל" ובין חיזבאללה הפרו־איראני.

קטיושות לרצועת הביטחון

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

כמה טילי קטיושה נורו אתמול לעבר רצועת הביטחון. לא היו נפגעים ולא נגרם שום נזק.

באיזור ג'זין התנהלו חילופי־אש ארטילריים בין כוחות צד"ל המוצבים שם לבין מיליציות השמאל, ממזרח לצידון.

בכנסת
מוטי בסוק ויצחק שור

חודש מאי טוב לבחירות?

[illegible]

פרופ' אלבק: בורות הסטודנטים גדולה מבעבר

[illegible]

נבון תובע דיון דחוף על כיתות דליקות

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

[illegible]

באום־אל־פחם רק 10% מהבתים מחוברים לביוב

[illegible]

אנשים מתים מזיהומי קטטר — מתריע פרופ' אליקים

[illegible]

קצר וקולע

חץ־קרן נאמנות חדשה המתמחה בהשקעות קצרות מועד

„חץ" תשקיע בעיקר בהשקעות שקליות ובאג"ח שמועד פרעון קצר.
„חץ" פטורה מתשלום עמלות על עסקות בניירות ערך.
ב„חץ" שיעור הוספה נמוך במיוחד.
אין מודעה זו מהווה הצעה לרכישת תעודות השתתפות

פרטים בכל סניפי הבנקים

שרות השקעות מקיף אבלך בוסיל

בנק הפועלים

אבנון|קרמון|שיפרין|נעמן

בנו של עלי ג'עברי מתמודד על תפקיד ראש עיריית חברון

ברמאללה ובאל־בירה גובר הלחץ על המעוניינים להתמנות לראשי עיריות

מאת מנחם ענברי, כתב „על המשמר"

ראש לשכת החינוך של חברון, מוחמד ראשד ג'עברי, [illegible]

נוסטות. בימים שלפני נאום המלך ניסו גורמים ישראלים לשכנע את המתנחלים לא להפריע למינוי ראש עירייה ערבי. הם הבטיחו כי לא יחזירו לתפקיד את ראש העירייה [illegible]

גוברים הלחצים על המועמדים המבקשים להתמנות לראשי עיריות. באל־בירה הוצתו לפני כמה ימים שתי מכוניות של שני אישים ברשימות המתמודדות לבחירות — לאות אזהרה — בידי המתנגדים למינויים. ואולם, קדחת ההתארגנויות נמשכת וברמאללה עלתה באחרונה מועמדותו של נדים זארו, שהיה שר ירדני לאחר שגורש מרמאללה בידי ישראל לירדן, בהיותו ראש עירייה.

באוניברסיטת אינג'ח היתה אתמול עצרת גדולה של סטודנטים בגנות נאומו של המלך חוסיין. בתוך כך, החלו לחזור לשטחים חברי הפרלמנט הירדני שהוזעקו מרבת־עמון בסוף השבוע שעבר. בבואם מסרו, כי ירדן רק הקפיאה את ההסכם עם ערפאת ולא ביטלה אותו.

השיב אתמול שר־האוצר יצחק מודעי, [illegible] תלמידי תיכון ברחובות, שערך ביקור בעיר. מודעי שענה לשאלות התלמידים באולם „יקס" הסביר להם כי היעד של תוכניתו הכלכלית הינו איזון המשק וצמיחתו. כיום, הוסיף השר, המשק נכנס כבר לתהליך האיזון, אך זהו איזון עדיין [illegible]

שרון: משבר

[illegible]ה הסתיימו בלא־כלום

מאת כתבנו בנצרת

„המשבר הממשלתי מלאכותי, ונועד לשרת אינטרסים פוליטיים ו[illegible] טעות להוביל את המדינה למערכת בחירות כעת. יש צורך לקיים א[illegible] כל ההסכמים וביניהם צריך לעבור יותר ולנאום פחות". דברים א[illegible] אמר אתמול שר־המסחר והתעשייה, אריאל שרון, בביקור שע[illegible]

הצבעה בכנסת על חוק ההסדרים לשעת חרום

אין לגבות מסים מכבשת הרש — הסבירו ח"כים רבים התנגדותם לסעיף 23

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

לאחר בלבול והתרוצצויות בסיעות הקואליציה ואי־הבנות במליאת הכנסת, הודיע אתמול יו"ר הבית, שלמה הלל, כי גם השבוע לא תתקיים ההצבעה על „חוק ההסדרים במשק המדינה לשעת חרום".

החוק אמור לעגן בחקיקה את התוכנית הכלכלית של הממשלה. ח"כים רבים מסיעות הקואליציה ובעיקר מהאופוזיציה, מסתייגים מחלק מסעיפי החוק. עיקר ההתנגדות היא לסעיף 23, שנועד להטיל מסים על כספי הגימלאים. ח"כים מכל סיעות הכנסת טוענים, כי אין לגבות מסים מכבשת הרש, מה עוד שבעבר כבר שולמו מסים על כספים אלה.

לאחר „הפיצוץ" בהצבעה על חוק זה בשבוע שעבר, לא ידעה הכנסת אתמול, עד הרגע האחרון, מה יעלה בגורל החוק השבוע. מצד אחד, לחץ האוצר לקיום ההצבעה ולאישור החוק בהקדם, ומאידך התנגדו ח"כים רבים בתוקף, לחלק מסעיפי החוק, כפי שגובשו באוצר ואושרו ע"י הממשלה.

לקראת פתיחת ישיבת הכנסת אתמול — כמעט „בדקה התשעים" — הוחלט לכלול את הדיון בנושא זה, בסדר יומו של הבית. ח"כים רבים שהיו מחוץ לתחומי הכנסת, נקראו על־ידי מצליפי סיעותיהם לבוא להצבעה.

כשהועלה הנושא על סדר יומה של הכנסת, הודיע השר בלי תיק, יגאל הורביץ, כי הוא מבקש לדחות את הדיון לשבוע הבא. יו"ר ועדת הכספים אברהם שפירא, אמר גם הוא כי יש לדחות את ההצבעה. הישיבה הופסקה ל־15 דקות, כדי לאפשר לסיעות השונות לגבש את עמדתן.

בהתייעצות שקיימו במערך הוחלט, כי אם יעמוד הליכוד על קיום ההצבעה אתמול, תתמוך הסיעה בהתנגדות של צבן (מפ"ם) ובראון (ר"צ) להטלת המס על קיצבאות הגימלאים. אם תידחה ההצבעה הוחלט לפנות לרה"מ, ולדרוש ממנו להוציא מהחוק את סעיף הגימלאים.

אחד מכל 5 בבאר־שבע נתמך על־ידי שירותי הרווחה

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

אחד מכל חמישה תושבי באר־שבע מטופל על־ידי שירותי הרווחה בעיר. כך עולה מדו"ח שהכין אגף „הרווחה בעירייה. 5,500 משפחות, שהן כ־25 אלף תושבים, מטופלות כיום על־ידי האגף.

מנהל אגף הרווחה, עובדיה רבי, אמר אתמול כי האוכלוסיה, המגיעה כעת לבקש סיוע היא אוכלוסיה חדשה של „אנשים מן הישוב" ללא עבר פלילי ואשר תמיד עבדו. כעת מצאו עצמם מחוסרי פרנסה. בבאר־שבע יש כיום יותר מאלפיים מובטלים.

זוגות רבים שהתחייבו למשכנתאות שהיו מסוגלים לעמוד בהן פעם, מוצאים עצמם כעת — לאחר פיטוריו של אחד מבני הזוג או שניהם — שקועים בחובות כבדים. שיעור הגירושין עולה, וכך גם שיעור הנשים המוכות.

„קבוצת ה־35" שובתת רעב מהבוקר עם פתיחת הוועידה במוסקבה

אחותה של אידה נודל דחתה פניית רק"ח לא להפגין היום

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

אילנה פרידמן, אחותה של אידה נודל, דחתה את פנייתו של עוזי בורשטיין, דובר המפלגה הקומוניסטית הישראלית, „המעיל בשקט" ולא ליטול חלק בשביתת־הרעב של נשי „קבוצת ה־35" למען יהודי בריה"מ, האמורה להתחיל הבוקר, ליד בית המפלגה הקומוניסטית הישראלית ברח' מאז"ה 61 בתל־אביב.

השובתות קוראות לצירי הוועידה הקומוניסטית הסובייטית ה־27 הנפתחת הבוקר במוסקבה, לשחרר את אידה נודל מגלותה בבנדרי ולהתיר לה לעלות לישראל.

אתמול נועד דובר רק"ח עם אילנה פרידמן והסביר לה, כי מפלגתו סבורה ש„אין כל סיבה לא לאפשר לאידה נודל להצטרף למשפחתה בישראל". הוא אף ביקש ממנה להשפיע על קבוצת ה־35" לא להפגין.

אילנה פרידמן השיבה, כי היא מוכנה לשכנע את „קבוצת ה־35" לא להפגין אם יודיעו לה „עוד היום שאידה מקבלת אישור לצאת לישראל".

קבוצת הנשים קיבלה מן המשטרה אישור לשבות 36 שעות רצופות למען שחרור אידה נודל (51), אסירת־ציון ומסורבת עלייה מאז 1971.

אידה נודל בתצלום עדכני. שלוש וחצי שנים לאחר הגלות בבנדרי

לוי: 25 ישובים בדרום הרי חברון — בתכנון; 9 כבר הקמנו

„הבנייה תימשך חרף הקיצוצים והקימוצים"

„העשייה ביהודה ושומרון תימשך חרף הקיצוצים והקימוצים" — הבטיח אתמול שר הבינוי והשיכון, דוד לוי בסיור בהתנחלויות באיזור דרום הרי חברון.

לדבריו, בדרום הרי חברון קיימת תוכנית להקים 25 ישובים ומהם כבר הוקמו תשעה. משרדו משקיע באיזור זה 8.5 מיליון דולר בסלילת כבישים, מתיחת קו מתח־גבוה, בנייה וסיוע לבניית 160 יחידות דיור, וכן העברת ההתנחלויות לישובי קבע ובניית מוסדות ציבור בעבורם.

לוי פתח את סיורו בחנוכת כביש דרמסלולי ליד התנחלות כרמל. הכביש, באורך 13.5 ק"מ, מחבר את איזור דרום הרי חברון לכביש באר־שבע־ערד וסלילתו עלתה מיליון דולר.

לוי אמר שתקציב הפיתוח בשטחים השנה לא יקטן מזה של השנה שעברה. בהתנחלויות כרמל ובית־יתיר, השתתף בהנחת אבן היסוד לישוב הקבע שייקרא „מצדות יהודה". בבית יתיר השתתף לוי בישיבה של ראשי מועצת יש"ע, אשר לבקשתם, נערכה בדלתיים סגורות.

„מנסים להעמיד את עדי הפיתוח ואת שכונות המצוקה מול יהודה ושומרון ואין עוול גדול מזה. מי שעושה כך, פועל בידיים לא נקיות", אמר לוי בטקס חנוכת הכביש. לדבריו, בתקופת כהונתו כשר השיכון, עשה משרדו פעולות שיקום ופיתוח נרחבות באזורי הפיתוח ובשכונות המצוקה, שהוזנחו לפני־כן. (עתים)

אנשים ואירועים

„אני מברך על התחרות בין החברות, כי זה מוביל למוצר טוב וזול" — אמר אתמול שר החקלאות אריה נחמקין (בתצלום) בפתיחת הרב־מכר הגדול „תנובה" ליד צומת גלילות. מנהל תנובה במחוז תל־אביב העריך, כי למרכז הקניות יגיעו כ־2,000 לקוחות ביום והיקף המכירות יסתכם ב־2 מיליון דולר לחודש (צילום: יונתן סלינגר)

צחי בקר נכנס לנעלי אגמון

מאת כתבת „על משמר"

בישיבת מועצת המנהלים של בית־לסין, שהתקיימה אתמול, החליטה מועצת המנהלים פה־אחד למנות את צחי בקר לתפקיד מנכ"ל בית־לסין, החל מחודש מאי '86.

כזכור, ביקש באחרונה יעקב אגמון, מנכ"ל בית־לסין בשש השנים האחרונות, לסיים את תפקידו. צחי בקר (38) שימש בשנה האחרונה מנכ"ל הפסטיבל לתיאטרון אחר בעכו. בשנת 74' היה עוזרו של אביטל מוסינזון בתיאטרון ירושלים, הפיק וריכז את פסטיבל האביב בירושלים, הפיק את הפסטיבל הבינלאומי האיכותי שקדם לפסטיבל ישראל בשנים 78־81. היה נספח הסברה בשגרירות ישראל ברומא ועם שובו ארצה שימש סמנכ"ל המרכז לאירועים בירושלים. בתוקף תפקידו זה ניהל את יריד הספרים הבינלאומי. כן הקים וניהל את הפסטיבל הבינלאומי לתיאטרוני בובות.

חודשיים מאסר על תנאי בגלל „יוסי מניאק"

תושב טירת־כרמל שכתב בכניסה לבית־מגורים בעיירה את המלים „יוסי מניאק" — הורשע ב„השחתת פני מקרקעין" ונידון בבית־משפט השלום בחיפה למאסר 60 יום על תנאי למשך שנה וחצי.

הנאשם הועמד לדין בפני השופט, גרשון דוד, לאחר שהכתובת המשמיצה שכוונה נגד הח"כ יוסי שריד, התגלתה בסוף דצמבר 1984. רס"ר משטרה שבא לבצע צו הוצאה לפועל אצל אחד מדיירי בית משותף ברחוב שרת בטירת־כרמל, הבחין בנאשם בעת שכתב את הכתובת על אחד הקירות בכניסה לבית.

הנאשם, שלכש אותה עת דובון צבאי, הורשע על־פי הוראתו גם באשמת החזקת דובון החשוד כגנוב מצה"ל.

עם זאת, החליט השופט לא למצות את הדין עם הנאשם, בהיותו נכה. (עתים)

יאקיש ופופצ'ה יורדים לערד

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

התיאטרון הקאמרי יתארח בראשית אפריל בעיירה ערד, למשך שבוע ימים. הוא יעלה את „יאקיש ופופצ'ה", „קידוש" ו„קסטנר".

באחרונה התארח התיאטרון הקאמרי בעפולה, ובקרוב יתארח גם ברימונה. גם תיאטרון חיפה יוצא מ„מבצרו": הוא יארגן שבוע דומה באצבע הגליל. תיאטרון באר־שבע יעלה מהצגותיו באילת.

במסיבת עיתונאים שקיימו אתמול מועצת ערד, „אמנות לעם" והנהלת הקאמרי — מסר מנכ"ל „אמנות לעם", יוסי פרוסט, כי „שבוע ערד" נעשה, בין השאר, כמחווה למנהלו הפורש של הקאמרי, אורי עופר, העובר לנהל את פרויקט „מרכז גולדה" בתל־אביב.

הלוויתנים טעו בניווט

ולינגטון, ניו־זילנד. — דייגים וחובבי טבע החזירו קרוב ל־500 לוויתנים למים עמוקים בסוף השבוע שעבר, לאחר שהם איבדו דרכם ועלו על החוף במפרץ מרוחק בניו־זילנד.

תושבים מקומיים, חובבי טבע, ופקידי משרד הדיג חשו לגולדן־ביי בדרום ניו־זילנד והחזירו את מרביתם של 500 הלוויתנים למים עמוקים. הם נעזרו בשייטים, שדחפו את הלוויתנים לתוך הים עם המשוטים שלהם.

למרות זאת, 108 לוויתנים בגודל מ־2 — 5 מטרים, ניספו לאחר שלא עלה בידי צוותי החילוץ להחזירם לאוקיינוס. (ע"ר)

ועידת מוסקבה — סיכוי למיפנה?

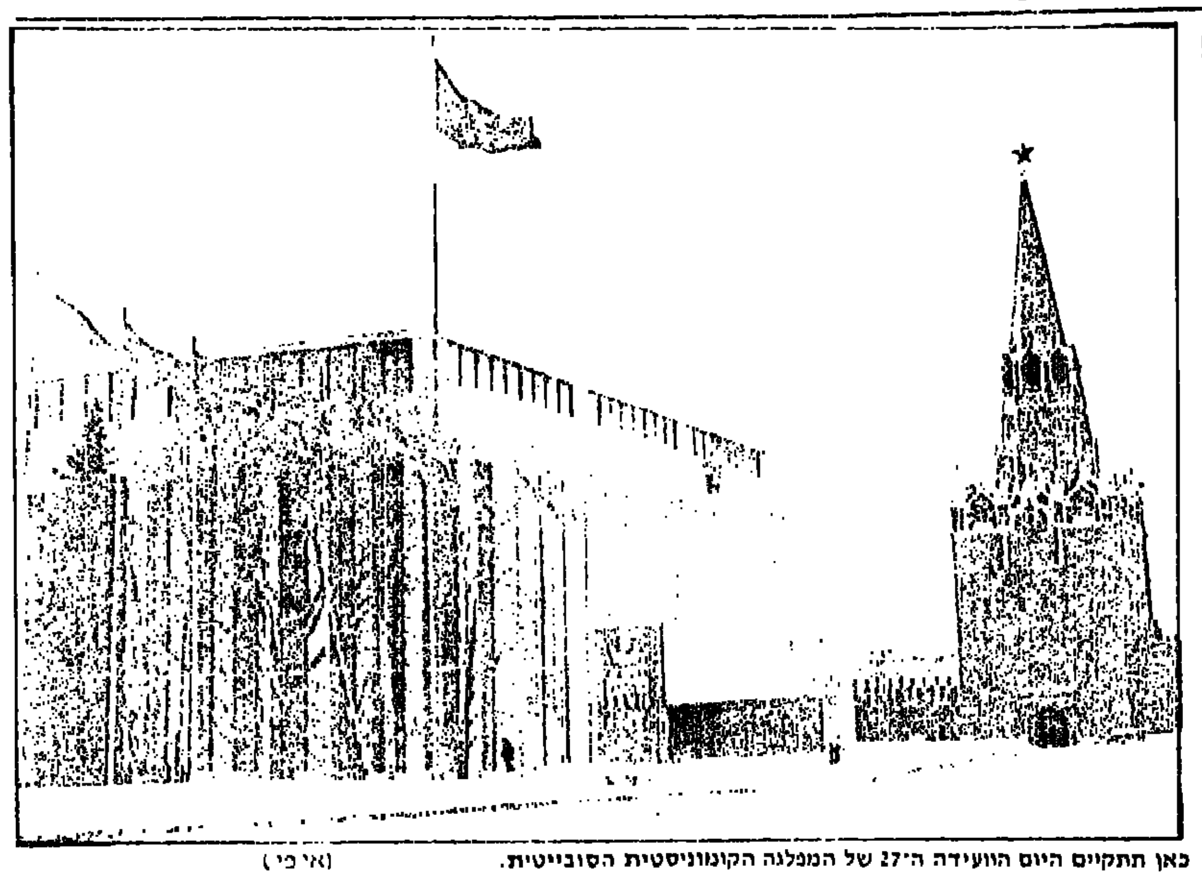

כאן תתקיים היום הוועידה ה־27 של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית. (אי פי)

„מרד הנעורים" בפוליטבירו

ללא משפטי־ראווה וללא טרור אלים חידשה ההנהגה הסובייטית פניה והדור שלא ידע את סטאלין עלה לשלטון ■ „ועידת גורבצ'וב" פותחת דף חדש וגם אם אין לדעת עדיין מה ייכתב בו — הכיוון חשוב מהתוכן

מאת יהודה לחב

בשקט־בשקט, בלי מאבקי־כוח דראמטיים, חידשה בשנה שעברה ההנהגה הסובייטית את פניה. בעוד שהתהליך היה הדרגתי, התוצאה דראמטית למדי. לפני שנה עוד לעגו במוסקבה ל„גרונטוקראטיה" הסובייטית ואמרו, כי ההבדל בין תנין ובין הפוליטביורו הוא כי לתנין ארבע רגליים ו־24 שיניים, ואילו לחברי הפוליטביורו ביחד 24 רגליים ורק ארבע שיניים...

ואילו כנוכמבר אשתקד אשתקד התייצב בוועידת הפיסגה בז'נבה מנהיג סובייטי צעיר ונמרץ מול הנשיא האמריקני הזקן ביותר בהיסטוריה. כל „הצוות המוביל" הסובייטי התחדש בשנה זו, החל בראש הממשלה ושר־החוץ וכלה בראשי מוסדות התיכנון והממונים על המנגנון המפלגתי והממלכתי. בוועידות של המפלגות הקומוניסטיות ברפובליקות־הברית, שנערכו לפני הוועידה הכלל־ארצית, הוחלפו בממוצע 44 אחוז מכלל הוועדים ומרכזיים ובאוזבקיסטן אף 75 אחוז. זהו שיעור התחדשות, שספק אם יש לו תקדים אפילו בשנות הטיהורים ההמוניים של סטאלין — אבל הפעם ללא משפטי־ראווה וללא טרור אלים.

„ועידה של גורבצ'וב"

משמעות השינויים המפליגים הללו היא, כי עוד לפני כינוסה של הוועידה ה־27 של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית — העומדת להיפתח היום במוסקבה — יש בידי מיכאיל גורבצ'וב צוות משלו. על־פי בחירתו, וכי זו אכן יכולה להיות „ועידה של גורבצ'וב" עוד ביתר שאת משהוועידה ה־20 לפני 30 שנה בדיוק היתה „ועידתו של חרושצ'וב".

המאפיין והמכנה המשותף של הצוות המוביל החדש — כמעט כולם בשנות ה־50 לחייהם, בני גילו של גורבצ'וב עצמו — הוא שלאיש מן המנהיגים החדשים לא היתה כל מעורבות אישית בחיים הפוליטיים והכלכליים בתקופת סטאלין. הם היו פשוט צעירים מכדי ליטול חלק פעיל בהם, וממילא אין להם גם שום מחוייבות רגשית או פוליטית להמשיך את מסורת המדיניות מאותה תקופה, להצדיק אותה או לחפות עליה, כפי שהיתה לברז'נייב, לצ'רנייננקו וגם לאנדרופוב. מכאן, שעלייתם לשלטון של גורבצ'וב ושותפיו היא יותר מסתם חילופי דורות. זוהי פתיחת דף חדש בהיסטוריה הסובייטית. על הרצון לפתוח בה דף חדש מעיד גם סילוקם המהיר של כמעט כל הוותיקים, שרידי התקופות הקודמות, מעמדות המפתח בצמרת השלטון וגם בדרגים הביניים.

יותר פתיחות וריאליזם

אך מה ייכתב בדף חדש זה? זו עדיין שאלה, שאין עליה מענה חד־משמעי. מן הראוי לציין, שהכיוון, שעליו מצביעים המעשים והדברים הנאמרים, יותר חשוב מתוכן הדברים כשלעצמם. שיחרורו של אנטולי שצ'רנסקי, למשל, הוא בעל חשיבות עצומה מבחינתנו האישית. חשיבות זו מתגמדת, כל עוד הוא בחינת מעשה יחיד ונבודד. אבל משמעותו רבה, אם יש בו כדי להצביע על כיוון ההתפתחות ועל התדמית, שההנהגה הסובייטית מבקשת לשוות לעצמה. באותו כיוון מצביע גם הרב־שיח הטלוויזיוני, שנערך בימים אלה בין תושבי סיאטל בארה"ב ובין תושבי לנינגרד. התשובות הסובייטיות על השאלות שהוצגו ברב־שיח היו שיגרתיות להחריד — אך עצם העלאתן הגלויה של בעיות כגון זכויות הפרט או המלחמה באפגניסטן היא חידוש מרענן.

גם הוויכוחים הכלכליים הגלויים והנוקבים, המתנהלים בזמן האחרון מעל דפי העיתונים הסובייטיים, חשובים קודם כל כציונ־דרך לכיוון ההתפתחות — יתר פתיחות, יתר ריאליזם — מאשר תוכן ההצעות השונות, שבארצות רבות במזרח אירופה נשמעות נועזות ורדיקליות מהן. הוא הדין לגבי המצע החדש של המפלגה. הוא פרק שלא מעורר מחלוקות וביקורות — אך הוא מיסמך מציאותי לאין ערוך מן המצע מלפני 25 שנים, שהבטיח, כי עד 1980 תקדים בריה"מ את ארה"ב בייצור התעשייתי והחקלאי וגם ברמת החיים.

חיזוק ק.ג.ב.

ניתנה האמת להיאמר, יש גם סימנים פחות מעודדים. אחד מהם הוא, למשל, חיזוק מעמדו של הק.ג.ב. נציג הק.ג.ב. יושב עתה, זו הפעם הראשונה, כחבר בעל דעה קובעת או מייעצת בגוף המפלגתי העליון בכל אחת מרפובליקות־הברית וגם בפוליטביורו במוסקבה. אבל גם תופעה זו אינה חד־משמעית. הק.ג.ב. הוא הרבה יותר ממשטרה פוליטית. מעצם טבעו, זהו הגוף בעל המידע המהימן והמציאותי ביותר על כל תחומי החיים בבריה"מ ובעולם, שבו מידע שקרי הוא מתכון בדוק לכשלונה. על כן יש הרואים דווקא בק.ג.ב. מקור אפשרי של מדיניות ריאליסטית — אם כי בוודאי לא ליברלית. מעמדו המיוחד של הק.ג.ב. במכונה השלטונית הסובייטית, יש בו כדי להסביר הרבה תופעות פאראדוכסליות לכאורה.

הצוות החדש בראשות גורבצ'וב, יש לו, איפוא, תנאי־ייסוד טובים יותר מאשר להנהגה סובייטית כלשהי בעבר, לטפל ביתר יסודיות בבעיות הכלכליות, החברתיות והפוליטיות הקשות של בריה"מ. ואולם, אין פירוש הדבר, שהוא יכול לפעול בחלל ריק. גם אם הוא מתכוון לכתוב דף חדש, לא יוכל להתעלם מן הכתוב בדפים הקודמים. בראש וראשונה, לא יוכל לבטל את האילוצים, שצמצמו גם עד עתה את אפשרויות התימרון של ההנהגה הסובייטית. בדרך לכל רפורמה ראדיקלית (שהיא הכרח דחוף מבחינת צורכי התפתחותה של הכלכלה והחברה) יהיה על גורבצ'וב וחבריו להתגבר על נסיונות הבלימה הסטיכיים כמעט של המנגנון המפלגתי והממלכתי (שאפילו המסע נגד הוודקה מעורר בו רתיעה והתנגדות; לא כל שכן נסיון אמיתי לפגוע בזכויות היתר שלו) ועל התנגדותה המוערת, שתהיה בוודאי נמרצת ועיקשת, של התשלובת הצבאית־תעשייתית, בעלת האינטרסים המוגדרים מאוד.

שינויים הדרגתיים וזהירים

אין להפריז כלל בהערכת השפעתה האפשרית של ועידת־מוסקבה על התפתחותה הפנימית של בריה"מ ועל כיוון יחסיה העתידיים עם המערב וגם עם בעלות־בריתה במזרח־אירופה. מכאן הציפייה הדרוכה, המקדמת את הוועידה. רבים רואים משום סמליות בכך, שהוועידה ה־27 מתכנסת בדיוק כמעט 30 שנה לאחר הוועידה ה־20, שבה הוקיע ניקיטה חרושצ'וב את פשעי־סטאלין ואשר פתחה עידן בבריה"מ. ואולם, על אף הסמליות, תהיה זו הפתעה גדולה, אם גם הפעם תיתן הוועידה אות־זינוק לשינויים דראמטיים, בדומה לוועידה ה־20. דומה, כי שינויים הדרגתיים וזהירים, אף כי לא בהכרח איטיים, הולמים יותר את סגנונו ואת מזגו (וגם את פיקחותו הפוליטית) של מיכאיל גורבצ'וב.

שינוי שנוי במחלוקת

מאת יוסף שמי

הוועידה הי27 של המפלגה הקומוניסטית מתכנסת בשעה שבריה"מ שרויה במשבר, הן פוליטי והן כלכלי, — אומר ד"ר מיכאל אגורסקי, מהמרכז לחקר בריה"מ באוניברסיטה העברית — זו נמצאת בפרשת דרכים. עכשיו היא חייבת להחליט על סדר העדיפויות. מה קודם למה: מדיניות החוץ או מדיניות פנים? הרחבת ההשפעה במדינות העולם השלישי או העדפת צרכי פנים?

אם בריה"מ תרצה להמשיך בדרך בה הלכה עד כה, היא תיאלץ להמשיך ולהשקיע במדינות אסיה, אפריקה ואמריקה הלטינית. אך זה כרוך בהשקעות יקרות, והמשאבים העומדים לרשות שליטי בריה"מ אינם מספיקים. כדי להרחיב בלי סוף את ההשפעה, יש להשקיע הן בתמיכה כלכלית והן בתמיכה צבאית. נוסף ונאכה, כי לרוסים יש גם אכזבות לא מעטות. דוגמה טובה להשקעות שירדו לטמיון הן ארצות ערב. ההשקעות הגדולות לא הבטיחו אחיזה איתנה לסובייטים. בינתיים צצה להם ליד הגבול חומייני, המהווה איום גם לשקט הפנימי של בריה"מ, של האוכלוסיה המוסלמית שלה. נחמה פורתא יש להם במלחמת עיראק־איראן. מן הסתם הם היו רוצים שההתקוטטות הזו תימשך, כי זה מצמצם את הלחץ בכיוון האוכלוסיה המוסלמית בבריה"מ גופה. שלא לדבר על התמיכה בגבולי אפגניסטן.

בריה"מ בנתה תעשייה צבאית כתגובה אסטרטגית לאיום מצד ארה"ב. במסגרת מדיניות זו היא פיתחה את אזורי סיביר הנידחים. כל זה נעשה על חשבון צרכים אזרחיים. ישנם סימנים המעידים על דילול משאבים. וזה גורם לויכוח פנימי בצמרת. יש הדורשים תפנית, שינוי סדרי העדיפויות. לשמור על הקיים, לא להרפות מהתחרות עם ארה"ב. לא היה ההישגים האסטרטגיים והפוליטיים [illegible] השיגה קצת נאות, בכלל אם אפשרית, מכאי הרצוי להימנע מהאצת מירוץ החימוש, שביטויו הסימלי הוא „מלחמת הכוכבים".

גם לסובייטים יש „ממשלת ליכוד (מלכוד) לאומי" — בין מחייבי הליברליזם לבין שולליו. אם יבוא שינוי, יהיה במנות קטנות — אומר ד"ר מיכאל אגורסקי, מהמרכז לחקר בריה"מ באוניברסיטה העברית

המתקפה הדיפלומטית, המיתמשכת בנוכחאות שונות שמחשבות את דעת הקהל, מכוונת לעכב ארה"ב כדי להרפות את מירוץ החימוש וגם לזכות באפשרות של סגירת פער טכנולוגי.

האם שינוי כיוון עיקרי לעזור לשינוי מבנה המשק הסובייטי?

הוגמה הבכירית היא שנה. אך אין זה דבר פשוט. [illegible] הקיום תעשייה צבאית בגודים עניים. יש האומרים כי זה מביכל [illegible] היא ספקית ראשונה [illegible] של נשק. השאלה הנשאלת היא, באיזו מידה התכוונו [illegible] עבור הנשק יהיה פיצוי על המפסדים הכרוכים בעיות המשק, ביותר על פיתוח ענפים אחרים של הכלכלה והחברה. אגב, זהו אחד מנושאי הויכוח בתוך הצמרת העליונה בבריה"מ. המחנה הצבאי בתוך המפלגה לוחץ בכיוון מדיניות־חוץ ראדיקלית, ומתנגדיהם תומכים במדיניות חוץ מתונה. כל הרמות מאוחדים בחשש מפני המיתמול נסה, מבר [illegible] נהפך [illegible] לרפובליקאי.

הויכוחים האלה בתוך הצמרת גורמים למצב הדומה לזה שקורה בישראל — שיתוק פוליטי. בריה"מ אינה מדינה דמוקראטית, אך היא גם לא מדינה הנשלטת על־ידי איש אחד, כמו שהיה בזמנו של סטאלין. ניתן לומר שבשלטת שם אוליגרכיה. זו נהלקת להנהגות, הרוצים את המנגנון המפלגתי, את הצבא, את המנגנון הכלכלי ועוד. החל מימי ברז'נייב יורד כוחו של המזכיר הראשון. כל מזכיר שבא אחריו היה תלוי יותר בקודמו במכלול אילוצים, שיוצרות קבוצות לחץ. אפשר לומר שבבריה"מ שולט עכשיו פלוראליזם ביורוקראטי. במיבנה פלוראליסטי כזה יש גם קואליציות וקואליציות־שכנגד. לפי סימנים שונים, שלטת היום בבריה"מ „ממשלת אחדות לאומית". יש רטוריקה על שינוי, המשקפת שאיפה לשינוי. אך אין מעשים.

מה מקורו של השיתוק הזה?

בריה"מ היא מדינת ענק, גם מבחינה גיאוגראפית וגם מבחינה דימוגראפית ומבחינת הרכב הלאומי. אפשר לומר שהיא קורבן של גודלה. שינוי ברוח במעבר מניהול ריכוזי ליותר דצנטראליזציה. אך כל צעד בכיוון של העברת סמכויות גורם לבלגאן פוליטי. בריה"מ היא פדרציה של רפובליקות. כייד עם העברת סמכויות, מתעוררים שדים צנטריפוגליים, שאיפות בדלניות. הסובייטים ניהלו כל הזמן מדיניות אסימילציה של לאומים אחרים במסגרת „העם הראשון בין השווים", העם הרוסי. אך הצלחתם היא חלקית בלבד. לגבי הקבוצות אתניות קטנות אולי נחלו הצלחה. הצלחה חלקית יש למדיניות זו בקרב האוקראינים. אך לא אצל הגרוזינים, המוסלמים, העמים הבאלטיים וכו'. הסכנה מהמשך הקיים קטנה מהסכנות של שינוי יסודי. העניק הרוסי גדול מכדי שיוכל להרשות לעצמו גמישות...

מכאן ניתן להסיק, כי שינויים כרותיים לא יחוללו. הם יכולים לבצע רק צעדים קטנים, ואלה אינם מענה למצב. גם בשל הידלדלות המקורות, ירידת מחירי הנפט, גידול העלות של אחזקת אזורי השפעה. לזה יש להוסיף את בדיניות ארה"ב ומדינות המערב, המכירות את הקשיים הללו של בריה"מ ועושות כדי להגדילם.

מוצאיים שונים מסיקה של בריה"מ מנסים לצאת ממשבר כזה על־ידי „הקיצוני" להרפתקה צבאית.

(סוף בעמוד 10)

כפירה בקונסנזוס

מאת זאהי כרכבי

בראיון שהתפרסם ב„על המשמר" ב־4.2.86, מביא ד"ר אמנון סלע מהמחלקה ליחסים בינלאומיים באוניברסיטה העברית, תיאור קודר על המצב הכלכלי בבריה"מ. תיאור זה רחוק מאוד, לדעתי, מהאמת. למשל, הוא טוען: „בריה"מ שרויה זה יותר מעשור שנים בדאגה חמורה ביותר נוכח הקפאון הכלכלי". או שגורבצ'וב השמיע „ביטויים חריפים ביותר כלפי קברניטי משק הנפט בשל הכשלונות שהם מנת־חלקו של הענף".

ואלה הן רק חלק מטענותיו.

אין אמת בדיבורים על „קפאון כלכלי בעשור שנים" בבריה"מ. לפי הפירסומים הרשמיים שהתפרסמו בבריה"מ באחרונה מתברר, שבין השנים 1981־1985 גדלה ההכנסה הלאומית ב־17 אחוז בהשוואה לשנת 1980. 90 אחוז מגידול זה בא מהעלאת פריון העבודה. הייצור התעשייתי באותה תקופה גדל ב־20 אחוז.

להלן נתונים על הייצור בכמה ענפים חשובים, גם בארה"ב וגם בבריה"מ. מספרים אלה מבהירים לקורא היכן קיים הקפאון של הכלכלה ושל הייצור.

	ארה"ב	ברה"מ	1980	1981
			הייצור של בריה"מ ביחס לייצור בארה"ב (אחוזים)	
יצור חשמל מיליארדי קו"ש	2440	1485	52	60.9
נפט מיליוני טונות	429	613	140	142.9
גז טבעי מיליארדי קוב	506	589	84	116.4
פלדה מיליוני טונות	83	154.7	143	186.4
מלט מיליוני טונות	74	130	162	175.7

מהטבלה הנ"ל רואים שבריה"מ התקדמה בין השנים 1980־1985. ובכל הפריטים הגדילה את הייצור הן במספרים אבסולוטיים והן יחסית לייצור בארה"ב. המספרים מראים, שבריה"מ הקדימה את ארה"ב בייצור הנפט, הגז הטבעי, הפלדה והמלט.

זאת ועוד: בזמן שבארה"ב קיימת אבטלה כרונית — 9 מיליון מחוסרי עבודה, נערכים קיצוצים המורים בשירותים ונפגעת רמת החיים של העובדים — הרי שבבריה"מ יש עלייה מתמידת ברווחת העם. ההכנסה הריאלית של העובד גדלה ב־10 אחוז; היצבר הממוצע של הפועלים מגיע היום לכ־190 רובל לחודש; אין אבטלה בבריה"מ ודוצאות המשפחה על צרכי מזון ירדו מ־10.6 אחוז מהכנסתה ב־1970 ל־31.2 אחוז ב־1985.

נתון משמעותי אחר: המשפחה הסובייטית

(המשך בעמוד 8)

כותב המאמר, זאהי כרכבי, הוא חבר מטעם רק"ח בלשכה המרכזית של הקיבה וחבר במועצת עיריית חיפה מטעם חד"ש.

ראש דסק לענייני היום: לוי נורב

עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אוטר

„תנו לי נקודת משען – ואחריב המשק"

הליכוד ערך מסיבה לכבוד שר האוצר הרגל הצורית תוכניתו הכלכלית. כל אחד משרי הליכוד בנה מתבואת הרצלהת הנה היא בניוואה: אלפי מובטלים, התמוטטות מפעלים וענף הבנייה. עיירות הפיתוח אחוזות חרדה ומוכות אבטלה. עד הצחוק כואת ניתן לומר - עוד אחת כזאת ואבדנו. המסיבה שנערכה לכבוד שר האוצר היתה מסיבה של אוכלי פועלים. הבוסים שהרוויחו במסיבה, העידו על אכזריות ליבם של הבוסים. המחמאות שהרעיפו המסיבים על שר האוצר, השרו עליו השראה עילאית. והוא הרבה לנפנף על שבחיו שלו, ולשבח את כשרונו. בקראי את השבחים העצמיים ההוללים מפיו נזכרתי באחת הבדיחות של הנוער: אילו איש הייתי, את התבל כולה הייתי שורף. אילו רוח הייתי את כל הירום מטאטא הייתי. אילו מים הייתי את הכל הייתי מטביע... בקיצור, תנו בידי שר האוצר את מילוא השלטון והוא יטביע את הכלכלה כולה.

לעיניה נאום זה הגיעו אלינו קטעים מנאום שהשמיע ראש הממשלה בישיבת מרכז מפלגת העבודה: לא אשב בממשלה שתגרום אבטלה קטסטרופלית, שתהרוס את החקלאות, את התעשייה ואת ערי הפיתוח. לאחר התבטאות כה נחרצת יש רשות לכלל העובדים לתבוע מראש הממשלה תן כיסוי להבטחה, קום ועשה, קום וצא מממשלה הזאת שבה שר האוצר ושרי הליכוד הורסים הכל.

באחריות הקיימת תהיה שבועה הפסיקה על שני הסעיפים. ראש הממשלה מאבד גובה.

פנחס טובין ת"א

לא הגימלאי – אלא החברה ירדה לשפל

[illegible] ב„רשות הקורא" (18.2.86) כותב: [illegible] גימלאים: „האם מאורגנים [illegible] כי ציבור הגימלאים ירד לשפל המדרגה [illegible] דבר לא [illegible] הכלכליות, הביטחוניות... האם עניין של הגימלאי [illegible]

גם אני אינני [illegible] גימלאים [illegible] לא הגימלאי ירד לשפל המדרגה, [illegible] החברה הישראלית ירדה לשפל המדרגה שבה נאלץ הגימלאי אחרי [illegible] שנות עבודה „לשאת עיניו" לשקל [illegible].

לדעתו, על ד"ר אבא גפן וחבריו להקריש את מרצם לארבע מאות אלף הגימלאים. שבעייתם היא הלק מיאבק כולל על דמותה של החברה הישראלית.

למדיניות עם אוריינטציה של כוח, כיבוש והתנהלויות יש צורך בתקציב בטחון שהיא מעבר ליכולת של עם קטן וארץ קטנה. הראשונים שמשלמים את מחיר המדיניות הזאת הם הגימלאים. למדיניות כלכלית עם אוריינטציה של אבטלה גדולה. הון ספקולטיבי והתעשרות קלה של מעטים. הקורבנות הראשונים הם הגימלאים.

למדיניות של סחר ובכבר עם מימסד דתי וחרדי שעולה לקופת המדינה עשרות רבות של מיליוני דולרים. המשלמים הראשונים את מחירה הם הגימלאים.

דמותה זו של החברה הישראלית גם איננה גורם מושך לאדם יהודי מהגולה כאשר הוא רואה את הצפוי לו כאן.

המסקנה: על גימלאי היום וגימלאי המחר להתייצב יחד בראש הכוחות הפוליטיים שדרכם היא – מדיניות כלכלית המבוססת על ערכי עבודה ויצירה וערבות הדדית.

יוסף [illegible], אשקלון

ואף־על־פי־כן – דמוקרטיה

ב־9 בפברואר הוזמנתי להשתתף באירוע „ליל אנורא" על חוג הבוחרות במפלגת העבודה. [illegible] בתכתכם. דיווחה על כך ב„על המשמר" והנה הטיעון: לא אמרתי שבישראל אין כל פאראמטר המאפיין משטרים דמוקרטיים...

אלא כך אמרתי: לו בא הנה אדם מן החלל שלפני שם מציוויתיו ויהיה מתבונן בחברה הישראלית היה אומר: „במדינה הזאת לא אפשרי [illegible]" – כי מתקיימים בנו כל היסודות למשטר אוטוריטרי – משטר בטחוני, משטר כוהני, משטר הכהנים, וכו' וכו'. ואף על פי כן, אנחנו מדינה דמוקרטית מאוד. אבל הדמוקרטיה הזאת מאויימת – על־ידי ה„מורה", וריבוי נאצאי הזהות האירופי והתיכוני. שאף פעם לא היה בהם דמוקרטיה. והיא מאויימת על־ידי הציבור הישראלי ערבי ועל־ידי אורתודוקסיה החיים המשטריים שלנו...

צבי [illegible], רמת השרון

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים בשל חוסר מקום קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקיצור בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות

המערכת

משען חלול

מאת אלכס פישמן

שני חיילים טבעו בים ההתראות

על ריקע חטיפת שני החיילים בדרום־לבנון, טרחו אמצעי התקשורת לדווח כי התראות על־חטיפות חיילים בידי ארגונים שיעיים קיצוניים מצויות דרך קבע על שולחנם של המפקדים ובתודעת החיילים בשטח. באריבותה של הצנזורה הצבאית, ניתן היה ללמוד כי התראות כלליות, לא מחייבות, מגיעות כל הזמן, לאורך כל השנה. משהו בנוסח: „זאב... זאב..." כך שהן הופכות לחלק מן השיגרה ומאבדות משהו מחידוד החושים הנדרש נוכח התראות, גם אם הן כלליות, שיגרתיות ושכיחות.

הצנזורה הצבאית, המנגנון היעיל ביותר שהקימה לעצמה מערכת הביטחון בכדי לשמור על דימויה המקצועי, לא היתה מרשה לעצמה להתיר לפירסום את נושא ההתראות, אלמלא היו אלה עניין שכשיגרה. ההתראה השגרתית – על כל אחת מן האפשרויות של מזימה לפגוע בחיילי צה"ל – היא חלק משיטה. כל אחד רוצה להיות מכוסה ומחוסן מפני ועדת חקירה שתצוץ בעקבות מחדל. על כן, קל מאוד ונוח מאוד להציף את המערכת בניירות התראה על כל אפשרות שהיא, כדי שבעתיד יוכלו אותם אנשים לבוא ולאמר: אמנם נחטפו שני חיילים, אבל אנחנו היינו בסדר – התראנו גם מפני אפשרות זו.

אותם דברים ניתן לאמר גם לגבי ההערכות של התפתחויות מדיניות וצבאיות בעתיד. רוב ההערכות הן דו־משמעיות או תלת־משמעיות, כך שבסופו של דבר, ההערכה המוטצעת אינה מחייבת, וכוללת בתוכה את מגוון האפשרויות. בסופו של דבר, כאשר מתרחשים האירועים, יכול המופקד על ההערכה תמיד לבוא ולהצביע על אותה אפשרות שהוא, כביכול, חזה מראש ואם מישהו אחר לא הבין את עצמו בהתאם – זו כבר בעיה שלו.

אין תימה, אפוא, שכאשר מגיעה למערכת הביטחונית התראה ספציפית על אירוע כמו חטיפה, למשל, התראה המתקבלת חמישה ימים לפני אירוע כזה, היא זוכה לאותה התייחסות שזכו לה עשרות התראות קודמות לגבי אירועים שלא התרחשו. מובן, שהצנזורה הצבאית לא תסכול פירסום על התראה אקטואלית שהתקבלה ולא נעשה בה שימוש. חשיפה שכזו לפני הציבור תביא שאלות מביכות אל פתחם של אנשי הצבא. יתרה מזאת, אם אותה התראה אקטואלית קושרת את המוריעין הסורי להכנות לחטיפה, הרי שזה כבר מוקצה מחמת מיאוס לגבי הצנזורה ולגבי ראשי הצבא. זאת, מן הטעם הפשוט: הוראה בכך מחייבת תגובה. ומה אם אין לראשי הצבא תגובה אפקטיבית לפרובוקציה סורית מעין זו?

מכאן, שכל התראה אקטואלית נעלמת בתוך ים ההתראות הכלליות. הופכת לאחת מני עשרות. איש אינו דורש מראשי הצבא הסבר – מדוע לא התייחסו אליה ואלו אמצעים נקטו בעקבות ההתראה. אגב, שאלות דומות נשאלו לאחר הפיגוע בכביש החוף באפריל.

הערך של חינוך החיילים. שאין מפקדים חבר פצוע או שבוי, ערך שבעבורו הקרים צה"ל בשבוע החולף אלפי חיילים שסרקו יום ולילה באיזור עוין, נתחיל קודם־כל בבדיקה בצמרת. מה עשינו כדי למנוע או להפחית את הסיכון של חטיפת שני החיילים? כיצד התייחסנו להתראה האקטואלית? האם היא נעלמה כאחת המגירות או מצאה את דרכה אל האנשים הנמצאים בשטח? אם לא הגיעה אל האנשים בשטח, מישהו צריך לתת על כך את הדין.

רבין רוצה את שרוני

לפני שני מדורים הבטחנו, כי רבין יחליט באמצע החודש מי יהיה המנכ"ל הבא של משרד הביטחון, ולא איכזבנו. השר אכן קיים את הבטחתו. מועמד השר להחליף את המנכ"ל היוצא, מנחם מירון, הוא האלוף (מיל.) נתי שרוני, המשמש כיום מנכ"ל חברת „אל־אופ" ובעבר סמנכ"ל תיכנון בקונצרן „תדיראן". בתפקידו האחרון היה ראש אגף תיכנון במטכ"ל והוא פרש מן השירות עם כניסתו של אריאל שרון למשרד הביטחון.

אמרנו ששר הביטחון החליט מי יהיה המנכ"ל הבא שלו, וזה כבר צער גדול. אך כפי שהעניינים מתנהלים, בדרך־כלל, במשרד זה, עדיין לא בטוח שמה שהשר רוצה אכן יקרה. בעבור קוראינו המודאגים, אנו נשתדל לעקוב אחר טלטוליו של כתב המינוי למנכ"ל החדש, שיצא בנקודת זמן מסוימת בשבוע שעבר מלשכת שר הביטחון ועקבותיו, לפי שעה, אבדו.

בינתיים, המנכ"ל היוצא, מנחם מירון, עסוק כל־כולו כהרגלו, בעבודת המשרד. לפני שבוע שהה בחו"ל בענייני משרדו, בחברת ראש־לשכתו, ובעוד כשבועיים שוב ייצא לדרכו חו"לה בענייני עבודה.

נתי שרוני

● שמועות עקשניות

כתאם הפעולות בשטחים, שמואל גורן, עומד לסיים בעתיד הקרוב את תפקידו. שמועות עקשניות יודעות לספר, כי גורן מועמד לתפקיד ממלכתי בכיר אחר.

● מסע להצלת המספנות

ראש הממשלה, שמעון פרס, הבטיח לטפל אישית בשיפור מצבן התעשייתי של מספנות ישראל.

הבטיח וגם ניסה לעשות משהו.

שמעון פרס פנה אל יועץ שר הביטחון, האלוף ישראל טל, שינצל את קשריו עם ראש מדינה מעבר לאוקיאנוסים וישכנע אותו לרכוש כמה לים ממספנות ישראל. הכוונה היתה טובה. אלא שעד שהכל התארגן למסע איפציה זו, כבר קפצה מדינה אחרת וזכתה, ככל הנראה, בעיסקה.

על כוונותיו הטובות של ראש הממשלה כבר נאמר: „מעט מדי ומאוחר מדי". על כל פנים, איש עוד לא הרים ידיים, והאלוף טל יצא למסע. אגב, מספנות־ישראל יזכו בעתיד הקרוב במנהל כללי חדש. יהיה זה זאב אלדוב, שהופקד מטעם משרד התחבורה על הבראת המספנות או המנכ"ל הוותיק של המספנות שפרש מתפקידו לפני שנים אחדות, ישראל ליברטובסקי.

ישראל טל

שר אידיאליסט, תמים – ומנותק

במדור „מטען חלול" פירסמנו ב־28 בינואר השנה חלקים מתוך מסמך ששיגר תנ"צ ברימוס, אלכס גופר, לראשי משרד המשטרה, בו הוא קובע כי „המשמר האזרחי" שינה את ייעודיו כפי שנקבעו בהחלטות הממשלה ב־1974 ואילך, על המשטרה להחזיר את המנדט של המשמר האזרחי לממשלה.

בתגובה על מסמך של סנ"צ ברימוס גופר, שלח שר המשטרה, חיים בר־לב מכתב לאלכס גופר. להלן מכתב השר ותשובתו של אלכס גופר לשר המשטרה.

● המשמר האזרחי פועל מאז הקמתו במסגרת משטרת־ישראל, אשר עליה חלה האחריות הכוללת לבטחון פנים. בתוך כך, משמש המשא"ז מסגרת ממלכתית של מתנדבים ומהווה כלי־עזר למשטרה בביצוע חלק ממשימותיה.

● שילוב המשמר האזרחי במשטרת ישראל על־פי התוכנית הרב־שנתית, מתבסס על עיקרון אחריות הפיקוד ויש בו כדי לייעל את העבודה ולאפשר ניצול נכון יותר של כוח־אדם ואמצעים. אין בו כל פגיעה בפעילות המשמר האזרחי בשטח. יתרה מזו, נעשתה פריסה מחדש של בסיסי הפעולה של המשא"ז, הבאה לענות טוב יותר על צרכי הביטחון והקהילה ולהפעיל נכונה את פוטנציאל המתנדבים.

● מתוך ראיה עקרונית חיובית של רעיון ההתנדבות של אזרחים בסיוע למשטרה, הוטל על המשמר האזרחי להוות מסגרת בלעדית במשטרת ישראל המרכזת את כל פעולות ההתנדבות וכן מתאמת את התוכניות של קציני המשטרה והקהילה.

● אמנם החלטת הממשלה מיום 14 ביולי 1974 דנה ב„הקמת משמר אזרחי לתפקידי שמירה וביטחון שוטף". אך במהלך השנים נוספו למשימה כללית וחשובה זו מטלות נוספות בתחומי הביטחון, הקהילה והסיוע למשטרה. מטלות אלה עולות בקנה אחד עם ייעדי המשטרה המופקדת על שמירת החוק והסדר וביטחון הנפש והרכוש. שילוב פעילות קהילתית של מתנדבי משא"ז המביאה לחוסן חברתי ולאיכות חיים טובה יותר, משפיע הן על תחושת הביטחון החברתי והן על הנכונות של האזרחים להוסיף ולפעול בהתנדבות במסגרת המשמר האזרחי.

● ניתן גם לקבוע, כי ההתפתחות וההתחדשות בפעילות המשמר האזרחי כמשימותיו, נעשו במרוצת השנים תוך היענות לרחשי לב הציבור ולאור צרכי הקהילה ומשימותיה המוגדרות של המשטרה. ארגון ממלכתי של מתנדבים כמו המשמר האזרחי, מן הראוי שיפעל בדרך זו ולא יקפא על שמריו, זאת, גם משום שהזמנים המשתנים מציבים בפניו אתגרים חדשים בתחומי הביטחון והקהילה.

● אשר לצמצומים בתקני כוח־האדם של המשמר האזרחי ול„אובדן העצמאות" שלו. ניתן לומר את הדברים הבאים: אמנם הלו במהלך הזמן צמצומים רחבים בתקני כוח־האדם אך הם נבעו בעיקר מן הצורך להתייעל. למנוע כפילויות מיותרות של מטות ומינהלות ולהפנות יותר כוח־אדם אל היחידות בשטח. כאמור, נעשה מאמץ מתמיד כדי שלא לפגוע בעבודת „יחידות השדה" של המשא"ז שהם בסיסי הפעולה.

בכלל, ניתן אפוא לומר, שהמשמר האזרחי אכן עבר שינויים ותמורות שנגעו לתקנים, לארגון, לשיטות ולדפוסי הפעולה. שינויים אלה נעשו בדרך מבוקרת; לאחר מחשבה וניתוח מעמיקים וכן לאור מצוקות כלכליות וחברתיות שהשפיעו עליהם. מכיוון שמלכתחילה לא היתה כוונה להפעיל את המשמר האזרחי כגוף עצמאי אלא חלק בלתי נפרד מן המשטרה. לרבות אחידות בנהלי עבודה, מדים ואמצעים, הרי שהשילוב הנוכחי בא לתת תשובה בהירה ונכונה יותר להפעלה בתוך הפריסה הקיימת של משטרת ישראל.

בברכה,

חיים בר־לב

● התוכן במכתב ההתייחסות מצביע, לצערי הרב, על חוסר ב־דע בסיסי. המכתב מציין נקודת השקפה תמימה ואידיאליסטית שאינה מעוגנת במציאות הקיימת בשטח, ואת אני נדרש לעצמי להעיר לאחר שירות של כ־7 שנים בתפקידים בכירים במשמר האזרחי. לאחר שהייתי שותף לדיונים רבים ביחס לאופיו של המשמר האזרחי. לאחר שעברתי מספר פעמים את ה„טראומות" של הקיצוצים בכוח־האדם. ולאחר שעברתי במקביל לקציני המשטרה ה„כחולה". אם היית יושב בצמרת לא רשמית, עם מספר מפקדי משא"ז בכירים ותיקים, היית מקבל תמונה שונה להלוטין מזו שהצגת בפני.

כל הסעיפים המפורטים במכתבך אינם משנים את העובדה (ואף מחזקים אותה) שהמשמר האזרחי, כיום, פועל שלא בהתאם להחלטות הממשלה מיום 14 ביולי 1974. אין אני בא ופוסל את פעולת המשמר האזרחי לכל מטרה שתעלה על דעתה של המשטרה. אני בא וטוען, שלא לכך הוקמו תקני כוח האדם והציוד. אם מבקשת המשטרה להפנות את משאבי המשמר האזרחי (כולם או חלקם) למטרות שלא הוגדרו עבור המשמר עם הקמתו – יש לפנות לממשלה, להציג את הנושא ולבקש החלטות חדשות.

בכבוד רב,

אלכס גופר

מלת קוד

הרתעה (א')

לשנות את המאזן

הפירסומים, שמקורם במערכת הביטחון, על הפגיעה בכושרו המבצעי של צה"ל בעקבות הקיצוצים בתקציב, הקטנת סדרי גודל הכוחות, ירידת המלאים, ירידה בהיקף האימונים וכיוצא באלה, מעוררים את השאלה, האם באמת נפגעה יכולתו של צה"ל לנהל מלחמה כנגד האויב העיקרי כיום, סוריה.

למעשה, עומדות לפנינו שתי שאלות שכל אחת מהן ראויה לדיון נוקב. האחת: האם כתוצאה מן השינויים הארגוניים והפגיעה התקציבית בצבא, מסוגל צה"ל להכריע במלחמה שתפרוץ כתוצאה מיוזמה סורית? (לפני שבועיים הסברנו במדור זה כי צה"ל אינו – ולא צריך להיות – ערוך למיתקפת־מנע נגד סוריה).

השאלה השניה: האם צה"ל מסוגל להרתיע את הסורים מפני נקיטת יוזמה התקפית? כל עוד התנאים הנוכחיים במזרח־התיכון אינם משתנים באופן דרסטי – כך שמצד הירדנים לא צפוי שיתוף פעולה במהלך צבאי סורי, מצרים דבקה בהסכמי השלום, עיראק שקועה במלחמה עם איראן והסורים נותרים כאיום הבלעדי – יש לצה"ל המענה ללחימה בזירה אחת. יתרה מזאת, תהליך השינויים הארגוניים בצה"ל, המתחייב מן הקיצוצים בתקציב, יתן את השלכותיו על כושר הלחימה של הצבא רק בעוד שנים שבמהלכן יוכל הצבא לפצות עצמו בתחומים שבכיכול הוזנחו מעט. כמו למשל, אימוני מערך המילואים.

צה"ל מקיים היום צבא כדיר באיכות טובה וכוננות ברמה טובה. מערך זה מגובה ביכולת מודיעינית המבטיחה יכולת הולמת להכריע את הסורים במקרה של יוזמה סורית למלחמה כוללת. התחום המדאיג קשור דווקא בשאלה השניה: האם ביכולתו של צה"ל היום להרתיע את הסורים מלהפיק את המסקנות הלא־נכונות על יכולתו ולפתוח במלחמה?

הדימוי ההרתעתי של צה"ל נפגע מן העובדה שצה"ל עוסק באופן אינטנסיבי בהקרנת דימוי של חולשות. האם המסרים שעולחת ישראל היום אל הסורים הם כאלה, המאפשרים להם להניח, שגם אם לא יוכלו להיחלץ היום ממלחמה כוללת, הרי שיש ביכולתם, עם סיכוי סביר של הצלחה, לבצע מהלך צבאי מוגבל נגד ישראל? למשל, לחזור על התכריט של כיבוש מוצב החרמון, שבעקבותיו תבוא התערבות מעצמתית שתקפיא את המצב בשטח. כאשר הסורים כבר השיגו הישג צבאי ומדיני משמעותי. האם יכולים הסורים להבין היום, שישראל לא תעבור בשתיקה על כל מהלך – מוגבל ככל שיהיה – ברמת־הגולן ותגובה מסיבית של ישראל נגד סוריה בעקבות מהלך זה היא בלתי־נמנעת?

שאלה אחרונה זו שהצגנו, מובילה אותנו ישירות אל הנכלילה של תורת ההרתעה. המסר אל הסורים, שהצגנו כשאלה, צריך להיות מסר ישראלי ברור והדו־משמעי. שלא ישאיר בידי הסורים כל צל של ספק לגבי כוונותיה של ישראל במקרה של תוקפנות. האם ראשי מערכת הביטחון אכן מקרינים מסר ברור שכזה? ספק. הנשה לעסוק, למה, בהכברה נכית. נה איתה מציג עצמך ב„שמשון הנעבכדריער". ומאידך, לעשות שרירים כלפי חוץ.

חשוב לזכור, כי הרתעה לא באה בניקום פתרון בעיות אמת. מטרתה, לכל היותר, היא להרוויח זמן שינוצל לפתרון הבעיות בדרכים לא צבאיות.

כושר הרתעתי מתבסס במידה רבה על דימוי הרתעתי. בלונה, ההערכה הסובייקטיבית של האויב את כושרך. תיאורית ההרתעה מתבססת על שני מרכיבים: האחד – מניעה, והשני – ענישה. בשני המקרים מדובר על שכנוע היריב, כי אין טעם כצידו לפתוח במלחמה.

בעוד שהרתעה המתבססת על מניעה, אתה מנסה לשכנע את האויב כי אם יפתח במלחמה לא יוכל להשיג כלשהו, (בשל יכולתך למנוע ממנו הישגים) הרי שבהרתעה

(סוף בעמוד 11)

גדעון דיבר „מחניימית"

עוזי מחניימי (כותב „על המשמר" לענייני ערבים) על אביו במלאות שבעה למותו: אבא שנא את אריק שרון ● למלחמת לבנון התנגד מכל וכל - אך לא הצליח למנוע אותה ● מוטה גור רצה לקדמו לדרגת תת־אלוף, אך פרס טירפד זאת ● „אני איש של תנועת העבודה", אמר לבגין בשיחה בארבע עיניים ● הוא הדריך את השליחים שהסתבכו ב„פרשה" אך לפני יציאתם דרש להפסיק הפעולה משום שאינם מוכשרים

מאת עודד ליפשיץ

האבל אינו תופעה נדירה בשיכון הצנחנים ברמת־גן. השיכון הזה הוא שיכון עצוב. שרבים מאלה שגרו בו נפלו במלחמות ישראל. לפני שבוע הלך כאן לעולמו תת־אלוף גדעון מחניימי, שנסטר מהתקף לב אחרי ארבעים שנות שירות. מחניימי היה איש הפלמ"ח והצנחנים וקצין מודיעין בכיר. הוא גר בשיכון הזה. עוזי מחניימי, בנו של גדעון, היה קצין מודיעין כאביו, והיום הוא עיתונאי ב„על המשמר". השבוע ישב „שבעה" בבית בו גדל, וסיפר על אביו, על משפחתו ועל הסביבה בה גדל.

„זו שכונה עם אווירה מיוחדת שמכוונת את אלה שגרים כאן לתת בשירות הצבאי את הכל. השיא היה ביום הכיפורים: מתוך חמישים משפחות נפלו כאן שלושה־עשר לוחמים, חלקם מדור האבות, וחלקם מדור הבנים, שהלך בעקבותיהם. מאוחר יותר המשפחה עברה לרחובות. היה לה שם בית יפה ורכוש. פרדסים וכל השאר. אבא גדל שם, ואחר מחזריו היה מוטה גור. כשגדל – הלך לפלמ"ח. ב־1945. פעם סיפר לי על ה„סזון" נגד האצ"ל והלח"י: הוא היה בין אלו שהיכו את „בריל" מהאצ"ל, היום אלוף בר־כוכבא.

„כנקמה, האצ"ל ירו עליו בלילה חשוך, והוא הוכרח להכשרה בשדות יעקב. במלחמת השחרור נלחם בצפון, השתתף בכיבוש צפת והגליל.

„סבא היה ממקימי כלפוריה. אחרי מלחמת השחרור החברים שלו הקימו את הקיבוצים יפתח וגדות... הוא רצה להישאר בצבא, והיה מראשוני הצנחנים. הוא ראה בצבא מסלול של הגשמת הציונות והאידיאלים עליהם חונך. הוא לא היה תמהוני. ראה מה קרה לצה"ל במשך השנים, את הדרדרות של הקצונה הבכירה... שמת לב שהיום הרבה קצינים מדברים „רפולית"? אני מתכוון לסגנון, לחיתוך הדיבור. לאוצר המילים המוגבל...

„כילד, ראיתי את אבא מעט: תמיד היה בצבא. יצא לחופשות קצרות. לפעמים היינו הולכים איתו לראות צניחות או לאירועים צבאיים אחרים. כבר בצנחנים אבא עסק בנושאי מודיעין. הדריך את הקורס הראשון לקומנדו מוצנח, ואחר־כך הקים את בית־הספר. בין השאר, הדריך את השליחים שיצאו למצרים בשנות ה־50 והסתבכו ב„פרשה". לדעתו, הם לא היו סוכנים מיכשרים. לפני שיצאו למשימתם אבא דרש בכתב שיפסיקו את הפעולה. זו הסיבה שלא נגעו בו כש„ערפו ראשים" אחרי הכישלון הגדול. מהצנחנים עבר למודיעין והגיע לדרגת אלוף־משנה. אבא לא היה עושה־צרות מקצועי, לא קפץ כל פעם עם הצהרות, אבל אמר מה שחשב.

תת־אלוף גדעון מחניימי
מודיעין ושירה רוסית

התחביב שאחרי

מעטים ידעו על עיסוקיו של גדעון מחניימי בתחום המודיעין. רבים הכירו אותו כעורך ומגיש תוכניות של שירים רוסיים בגלי־צה"ל.

עוזי מחניימי רואה באהבתו של אביו לשירים האלה אחד הביטויים לאישיותו המיוחדת של אביו:

„אבא היה איש משכיל, לא קצין מרובע שראשו רק בצבא ועיניו תמיד בכוונת הרובה. הוא הלך להצגות וקונצרטים, קרא שירה עברית והתעניין בהיסטוריה יהודית. דובר צה"ל ראה בו נכס: רחב־אופקים, מדבר אנגלית טובה — ו„מכר" אותו לרשתות טלוויזיה ועיתונאים: לא מזמן הופיע בטלוויזיה ההולנדית, ותוכננה עבורו הופעה בתוכנית היוקרה „60 דקות" בארה"ב, שבוטלה בשל מותו הפתאומי.

„השירים הרוסיים היו אהובים על הדור של אבא, ואצלו הפכו לתחביב ממש: הוא הצליח לצבור את אחד האוספים הגדולים בארץ של תקליטי שירה רוסית, היה מבקש מכל מי שהיה קשור איכשהו לרוסיה, מסנח או מאחרים שיביאו לו תקליטים כאלה. בתחילה, גלי צה"ל היו שואלים ממנו תקליטים, אחר־כך נתנו לו לערוך ולשדר תוכנית מיוחדת לשירים רוסיים. אבא „גם יעץ ל„גבעתרון" בנושא זה.

„בבית שמענו הרבה שירה רוסית. וגם אני אוהב ומכיר שירים רוסיים רבים. חוץ מזה, היתה לי ברירה?"

„הפרשה הזו גרמה לכך שיישאר בצבא: דווקא משום שכל מיני „לוויינים" של דיין, שלמה גזית ואחרים, ניסו להכשילו. מוטה גור, כשהיה רמטכ"ל, רצה לקדמו לדרגת תת־אלוף, אבל פרס טירפד את ההעלאה הזו. רק לפני שנה, כשרבין התמנה לשר ביטחון, קיבל את הדרגה.

„למרות התככים סביבו. אבא לא היה איש ממורמר: לקח מהחיים מלוא חופניים, נהנה מכל רגע.

„מ־1976 אבא עבד בלשכת היועץ לענייני טירור במשרד ראש הממשלה. במהפך של 1977 עלה הליכוד לשלטון. אבא היה איש של תנועת העבודה והפלמ"ח, ביסודו מפא"יניק, אבל כששל"י הופיעה בבחירות, ב־77 רוב הצביע בעדה. אחרי המהפך בגין קרא לו לשיחה בארבע עיניים. אבא אמר לו: אני איש של תנועת העבודה, רחוק מכם כרחוק מזרח ממערב. באותה תקופה הרבה קצינים בכירים מצאו פתאום שורשים בימין, עשו הסבה מקצועית... בגין העריך את אבא. השכוע שלח לנו מברק תנחומים. כשהמברק הגיע, ישב כאן „חקה", אלוף יצחק חופי, שסיפר לי, שפעם בגין ואבא שוחחו על חוויות מחבלים בבקעה, בגאון הירדן. בגין שאל את אבא אם הוא יודע ש„גאון הירדן" מופיע בהמנון בית"ר. אבא ציטט לו את כל ההמנון, בורג, שהיה שר הפנים והמשטרה, היה דן עם אבא על נושאי בטחון פנים, וחד לו חידות שנות. אבא הפתיע אותו בבקיאותו במישנה ובתלמוד.

„בתקופת הליכוד אבא לא הרגיש שרודפים אותו: להיפך, הם רחשו לו כבוד והיו זקוקים לו: גם כשבגין מינה את עמיחי פגלין כיועצו לענייני טירור וגם כשמינו אחר־כך את רפי איתן לאותו תפקיד. ראשי הממשלה היו זקוקים לאוטוריטה מקצועית כמו אבא, כשיצבו מול ראשי השב"כ, המוסד והמודיעין.

„בעשר השנים שאבא היה בלשכת היועץ לענייני טירור היה שותף לפעולות רבות שחסכו הרבה חיי אדם. ובשל גיבוץ המחנה – היתה לו יד במניעת פעולות רבות שיכלו לעלות בהרבה חיי אדם.

„אבא שנא את אריק שרון, והתנגד מכל וכל למלחמת לבנון, אבל את המלחמה הזו לא הצליח למנוע.

„מינויו של עמירם ניר לתפקיד היועץ לענייני טירור הרהים אותו: זה היה מינוי פוליטי של פרס. אבל, בשל האחריות. החליט להישאר בתפקיד שנה נוספת: הרבה פעולות שתוכננו לפני שניר נכנס לתפקידו נמשכו אחר־כך. אבא עזר לעמירם ניר ככל שניתן לו, כי היה לו קשה לעמוד, בלי רקע מקצועי, בריונים עם ראשי שירותי הבטחון. בכל מקרה, אבא החליט להתפטר בעוד חודש".

אחרי מלחמת יום הכיפורים הטיח בפני דיין שעליו להתפטר, מפני שחשב שאי־אפשר להשלים עם כך שנשאר בתפקידו אחרי המחדל.

מחיר המחאה

המתנגדים למשטר בברית־המועצות, ביניהם סחארוב ושצ'רנסקי, שילמו מחיר כבד על מאבקם ■ בריה"מ, שתדמיתה נפגעה במערב, דיכאה את „בניה המורדים" באכזריות

מאת ישראל זמיר

אנטולי שצ'רנסקי נמנה עם חברי התנועה הדמוקרטית בבריה"מ. שאיגדה קבוצות רבות של דיסידנטים (מתנגדי המשטר), קבוצות אלה ביקשו, יתר־זכויות אזרח, יתר־חופש, שוויון־זכויות, זכות להגדרה עצמית ועוד החלטות המופיעות בחוקתה של בריה"מ וקיבלו יתר־תוקף בוועידת הלסינקי. הוועידה נערכה ביולי 1975, ולצורך הגשמת ההחלטות הוקמו ועדות־מעקב מבין מבקרי המשטר, שתפקידן לדווח למערב על כל אפליה, על כל מעשה עוול, במסגרת המאבק לשינוי פני המשטר בבריה"מ.

אנטולי שצ'רנסקי פעל יחד עם פרופסור סחארוב ורבים אחרים על הגשמת החלטות הלסינקי, כמישור הכללי והיהודי. האם יוותר אנטולי שצ'רנסקי — לאחר שעלה לישראל — על המאבק הכללי ויתמקד במאבק היהודי בלבד? ד"ר תיאודור פרידגוט מהאוניברסיטה העברית בירושלים, נדרש לבעיות הללו.

— מתי החלו להתארגן קבוצות של מתנגדי משטר בבריה"מ?

ראשיתן עם מות סטאלין ונאומו של כרושצ'וב בוועידה ה־20. קבוצות אלו הגיעו לשיא פעילותן בין השנים 1965 ל־1974. הקבוצות ארגנו הפגנות, הוציאו עיתוני מחתרת, נאבקו קשות כמשפטם של דניאל ושנייבסקי ב־1965. הגישו עצומות, ארגנו סופרים והתריעו נגד סכנת הרה־סטאליניזציה. ב־1974 דוכאו רוב הקבוצות באכזריות. חלק מהם הוגלה: סולז'ניצין, פאבל לוטבינוב — נכדו של שר החוץ הידוע — פיוטר יקיר, בנו של גנרל יקיר, שנרצח על־ידי סטאלין שקישר בין קבוצות ההתנגדות השונות. פרופ' סחארוב, חבר האקדמיה הסובייטית, הצטרף למאבק, ובמרוצת השנים היה לסמכות המוסרית של התנועה. כאשר הוא מטיף לליבראליזם דמוקרטי־פרלמנטרי, בעוד סולז'ניצין, דרך משל — שהוא שמרן ב„עותיו — תמך במשטר סמכותי המבוסס על הכנסיה.

— האם היו תנועות ההתנגדות משמעותיות בכנסת?

התנועות היו קטנות מאוד, אך זכו לסימפטיה גדולה. לאחר ועידת הלסינקי, התריעו הקבוצות על מעשי עוול, דיווחו למערב על כל מאסר, על כל אפליה, על כל משפט והגליה וגרמו לשלטונות הרבה כאבי־ראש. בריה"מ רצתה להופיע בעולם עם פרצוף יותר נאה, יותר ליבראלי ואף לזכות לסיוע מהמערב, אולם הללו הפריעו. ב־1974 החליט השלטון לנקוט יד קשה: פרופ' סחארוב הוגלה לעיר גורקי ואחרים עדיין נמקים בבתי־הכלא.

— מתי אנטולי שצ'רנסקי מצטרף למאבק ומה תפקידו?

אנטולי שצ'רנסקי החל לפעול בשנות ה־60' בתנועה היהודית. חתימתו מופיעה על מאמרים ופטיציות, הקשורים בתביעה לאפשר ליהודים לעלות לישראל. אולם בד־בבד, הוא גם משתלב במאבק הכללי, בתנועה הדמוקרטית. לאחר הפלישה לפראג, ב־1968, רבים עזבו את התנועה, התייאשו מן הסיכוי לשנות את המשטר בבריה"מ ויהודים רבים החליטו להתרכז במאבק על העלייה. אז גם גמלה ההחלטה להפריד בין שתי התנועות. הרוב נוכח לדעת, שבמישור הכללי קלושים סיכויי השינוי, ואילו בנושא היהודי ניתן ללחום על עליה ועל איחוד משפחות. התנועה הדמוקרטית כמובן שסייעה ועודדה.

אנטולי שצ'רנסקי לא הסכים להפרדה זו והמשיך בעקשנות לפעול ולקשר בין שתי התנועות, כאשר הוא משמש בתפקיד איש־הקשר עם עיתונות המערב. הוא ידע למשוך עיתונאים זרים שיתארו את המאבק בבריה"מ למען זכויות אזרח, כולל הנושאים היהודיים. העובדה ששצ'רנסקי קישר בין שתי התנועות עוררה בקרב השלטונות חשש שהמאבקים, בסופו של דבר, עלולים להקיף רבים והופעל או נגדו העקרון הידוע של „הפרד ומשול".

— כיצד פעלו אותן ועדות מעקב ומי נמנה עם חבריהן?

אחד הידועים הוא יורי אורלוב הנמק בכלא. בעצם, ברוב הרפובליקות של בריה"מ הוקמו ועדות מעקב מחתרתיות. אורלוב החל לפעול בארמניה, אך שם התנועה דוכאה באכזריות. קל יותר לפעול בנוקשות רחוק ממוסקבה, רחוק מאמצעי התקשורת העולמיים. באוקראינה התנועה נשאה אופי לאומי: תביעות לתרבות אוקראינית מול מגמות של רוסיפיקציה. בליטה הרגש הלאומי הוחדר דרך המאבק למען הכרה בדת הקתולית. בארמניה קיימת דרישה לעצמאות עד להיפרדות. כל הוועדות עמדו בקשר זו עם זו ודיווחו לעולם המערבי על כל הפרה ופגיעה. הן ראו בהחלטות הלסינקי, שעליהן חתומה בריה"מ, בסיס המחייב הגשמה.

— האם התנועות עדיין קיימות?

כניצוץ, לא יותר. סחרוב, כידוע, מבודד מאוד. בקושי ניתן להתקשר עמו. אחרים חוששים, מפוחדים. לחץ אדיר מופעל עליהם.

רשימה ראשונה

כפירה בקונסנזוס

(המשך מעמוד 5)

משלמת 2.6 אחוז מהכנסתה החודשית עבור הדירה בה היא מתגוררת (זה כולל שכר דירה, חשמל, מים חמים, הסקה מרכזית וטלפון לשיחות מקומיות).

נכון שחלה האטה בהתקדמות החל משנות השבר. גם בחקלאות התוכניות המוצעות מדברות על מעבר לחקלאות אינטנסיבית. שלא תהיה תלויה בתנאי מזג־האוויר.

ד"ר סלע טוען, שבלי הרצון הטוב של ארה"ב ומערב אירופה, לא תוכל בריה"מ לסגור את הפערים הקיימים בין הצרכים הכלכליים לבין האפשרויות להשיגם. בלי לזלזל בחשיבות בשיתוף־הפעולה בין בריה"מ למערב לטובת שני הצדדים - אין צורך להרבות בדיבור על כך שבריה"מ אינה מסוגלת לפתור את הבעיות הקיימות אצלה בלי עזרת המערב. ביצוע של תוכנית ארוכת־טווח עד לשנת 2000 תצעיד את בריה"מ באופן משמעותי בכל התחומים בדרך המעבר ההדרגתי אל הקומוניזם.

נדמה לי, שהיה זה מן הנכון שרבים מהשמאל בישראל יבדקו מחדש את יחסם לבריה"מ. טוב אם יהרהרו בכך גם כאלה, שלפני 10 שנה התאכזבו מבריה"מ. ואם לעשות זאת – או רצוי להסתמך לא רק על הפירסומים מתוצרת ארצות־הברית וישראל ובוודאי לא על אלה העוטפים עצמם בכסות מדעית וקוראים לעצמם סובייטולוגים או קרמלינולוגים, שלמעשה הם בעלי עמדות. אנטי־סוציאליסטיות ובוודאי אויבי ברית־המועצות. כדאי גם כדאי לשאוב ידיעות ממקורות אחרים כולל המקור העיקרי – ברית־המועצות.

מי שעוקב אחרי ההכנות לוועידה ה־27, מי שקורא ושומע על מיליונים בבריה"מ, שהשתתפו בוויכוח לקראת הוועידה ועל הביקורת הפומבית הנמתחת על מוסדות ומפעלים – מחייב לפחות למחשבה: מה פירושה של דמוקרטיה? האם זה רק עניין של זריקת פתק הצבעה ביום הבחירות, או שהדמוקרטיה פירושה השתתפות פעילה והשפעה על הכרעות ושינויים. וזה מה שמתחולל כעת בברית־המועצות.

השמאל הישראלי, מי שעניין השלום הוא העניין העיקרי עבורו – לא יכול להתעלם מהמאמצים הגדולים של בריה"מ למען השלום. כיצד יתכן שלא להרהר על מירוץ החימוש. מלחמת הכוכבים של רייגן מול הצעות השלום של גורבצ'וב. מדוע התעלמו כאן חלקים – כולל השמאל – מהצעות אלו? מה פשר השתיקה מול הידוק הקשרים שלא היו כדוגמתם בין ממשלת ישראל לממשל ארה"ב. איפוה התגובה נגד הצטרפות ישראל למלחמת הכוכבים. אלה המדברים על קיפוד היחסים עם בריה"מ, ותובעים זאת מבריה"מ: מה אתם אומרים על הקמת תחנת הרדיו האמריקנית האנטי־סובייטית דווקא בישראל. האם זהו אינטרס ישראלי?

ומה עם שורת האימונים בנגב של יחידות צבא ארה"ב? ומה עם הפיכת נמל חיפה למקום חנייה קבוע לצי השישי? ומה עם התיאום הכולל והמתהדק בין ממשל ריגן לממשלת פרס־שמיר־רבין נגד המדינות הערביות? מה עם אספקת הנשק ושיתוף הפעולה הצבאי בהשראה ובשיתוף אמריקני בין ישראל לדרום־אפריקה, בין ישראל למדכאי העמים באל־סלבדור, צ'ילה וכו' נגד הלוחמים לחירות בניקרגואה ועוד.

מי שבאמת מעוניין ביחסים אחרים בין ישראל לבריה"מ חייב להיאבק לשינויים כאן בישראל.

חינוך מקוצץ

מאת שלי יחימוביץ'

יצחק לבר: קאטאסטרופה

בראיון שהעניק מזכ"ל הסתדרות המורים, יצחק לבר, לשבועון הבאר־שבעי „כלבי", הוא מכנה את החינוך היסודי בעיר — קטאסטרופה. ולבר, איש באר־שבע, אומר גם: „אני חושב שבתי־הספר מוזנחים, אני חושב שהמערכת לא מתפקדת כמערכת חינוך — בסדר העדיפויות של השירותים העירוניים אין שום דבר עבור החינוך היסודי".

לא רק בבאר־שבע פגעו הקיצוצים בבטן הרכה של התושבים: חינוך הילדים. גם בירוחם, עיירה שנהנתה מעדיפות מוצהרת בהקצאת משאבים לחינוך — חלה הידרדרות. לפני שלושה שבועות הוסיפו הורי התלמידים בבית־הספר המאוחד (בית־הספר הממלכתי היחיד בעיירה) — עוד „קצת שביתה" על השביתה הכללית במשק שקיימה אותו יום. בכרוזו שהפיץ ועד ההורים המרכזי, הקורא להורים להשבית את הלימודים, מונה הוועד את תחלואי בית־הספר: העדר מורים וממלאי־מקום ברמה נאותה, בעיות אלימות ומשמעת, מתן ציונים לא ריאליים לתלמידים ושינוי ציונים לאחר שהופעלו לחצים, מתיחות בין מורי בית־הספר לבין התלמידים, אי־מתן שירותים נאותים על־ידי מוסדות הקשורים במערכת החינוך. ההורים, לא אמונים על הפעלת התקשורת, ניהלו את מאבקם בשקט.

מי שגילה לי כי בבית־הספר לא הכל שפיר היה, בין השאר, דווקא אדם מהסגל.

פעם, הוא אומר, ללמד בבית־הספר היסודי בירוחם — היה תענוג. כיתות קטנות, אמצעי עזר מודרניים. היום, מערכת החינוך מוזנחת כמו שאר הדברים בירוחם ובעיירות הפיתוח בכלל.

שאלתי את רפי אוולאי, חבר ועד ההורים, לפשר הכרוז שהפיץ הוועד. „החלטנו על השבתה בלב כבד", — אומר אוולאי, „אחרי שכלו כל הקיצין. אנחנו בסך הכל רצינו בטובת הילדים". פעם, הוא אומר, היה לירוחם יחס מיוחד. היום כבר לא. אוולאי אומר שבמקום מורים הנמצאים בחופשה, מביאים לילדים מורים מחליפים עם שתי בחינות בגרות, בלי ידע בסיסי בחינוך. על הסעיף בכרוז המדבר אודות מיקוח בעניין הציונים, הוא פרט: מורה לחשבון נתן ציונים. בא הורה עם ציונים של הילד שלו, ואמר — הציון לא מגיע. המורה בדק והעלה את הציון. אחר־כך באו עוד תלמידים, וביקשו גם הם העלאה.

ההעלאה ניתנה. באנגלית — היתה המורה בחופשת לידה. שלוש מורות מחליפות באו ועזבו בזו אחר זו. הילדים למדו כל פעם את החומר מחדש. כשחזרה המורה הקבועה, היא לימדה שלושה שבועות, והילקה ציונים. על סמך מה?

ויש בעיות נוספות. הכיתות הגדולות — ובמיוחד כשהן מאוכלסות בחלקן בילדים לא קלים, הן חממה להתפרעויות. אם לילדה אמרה לי: המצב הוא בלתי־נסבל. המורה לא משתלטת על הילדים. בשבועיים האחרונים הילדה חזרה שלוש פעמים עם בכי. הרביצו לה בשיעור והמורה לא הצליחה להשתלט. גם בהפסקה יש אלימות.

מנהל מחוז הדרום מטעם משרד החינוך, עמרם מליץ, מאשר שאכן לירוחם ניתנה עדיפות בעניין הכיתות הקטנות. הכיתות אמנם גדלו מעט, הוא אומר, אבל כיתה של שלושים, שהיא המאקסימום בירוחם, היא עדיין קטנה מאוד יחסית לממוצע מספר התלמידים בכיתות בבתי־ספר אחרים בארץ.

„בבית הספר בירוחם יש מורות חיילות שמסייעות בכיתה. דווקא שם השקענו את מיטב המאמצים. המפקח שם הוא אחד האנשים המוכשרים שיש לנו. אנחנו מטפלים בירוחם לפנים משורת הדין, ומפנים אליה הרבה משאבים", אומר מליץ.

מערכת החינוך בעיירות הפיתוח, גם חינוך החובה וגם החינוך המשלים — נרשמו מאז ומתמיד כנקודת־זכות לעיירות אלה. עם כל הרצון הטוב, הקיצוצים בתקציב החינוך אי־אפשר שלא יטביעו חותמם על החינוך בעיירות. חבל יהיה לקפח נקודת אור בודדת בשיממון האבטלה וההגירה של עיירות הפיתוח.

גונבים מים

אחת מבעיותיה של העיר באר־שבע, היא העדר מערכת גבייה מתוקנת. כספים רבים חייבים תושביה של באר־שבע, אנשים פרטיים ובעלי עסקים לקופת העירייה.

בשלושת החודשים האחרונים החלה העירייה נוקטת מדיניות אגרסיבית יותר. בתקופה זו ניתקה העירייה את אספקת המים לכחמש מאות סרבני תשלום, שחובותיהם הצטברו לכדי סכומים גבוהים במיוחד, או לפיגור של למעלה מתשעה חודשים.

השיטה החדשה הוכיחה את עצמה: דובר עיריית באר־שבע, אמיר שהם, מסר כי למעלה מ־90 אחוז מאלה שהופסקה להם אספקת המים — הזדרזו לפרוע את חובם. אחרים, בודדים, אימצו את שיטות המדבר, שהן שיטות הג'ונגל, והתחברו על מערכת המים באורח בלתי־חוקי, ללא מונה.

נגד אלה, מבטיח דובר העירייה, כבר הוגשו תלונות במשטרה על גניבת מים.

דימונה: לצוף על פני המים

קרן התרבות אמריקה־ישראל מקיימת את „שבוע האמן הצעיר" זו הפעם ה־14. השנה, על־פי החלטת הקרן, ימוקדו האירועים בעיר פיתוח. העיר שנבחרה היא דימונה.

האירועים בדימונה יכללו קונצרטים עם הסינפונייטה הישראלית ב"ש והתזמורת הקאמרית של ביה"ס ע"ש תלמה ילין, מאראתונים של מוסיקה קאמרית, מוסיקה קלה וג'אז; מאראתונים של להקות מחול צעירות, וגם תצוגת עבודות של זוכי מילגות הקרן בעיצוב גראפי. המדריכים יפעלו בבתי־הספר ויכינו את הנוער לקראת הקונצרט.

רומה שהעיר דימונה היא עיר הפיתוח היחידה מבין אחיותיה בדרום, המצליחה לצוף על פני המים. גם שם יש אבטלה והגירה שלילית, אולם שם יש גם תקווה: סמוך לעיר מקימה קמ"ג פארק תעשיות ידע, שיספק מקורות תעסוקה לתושבים.

מתנגדיו של ראש עיריית דימונה, אלי הללי, אומרים עליו שהוא ראש עיר של טקסים.

אבל נגד עובדות קשה להתמודד. הללי, איתן בגישתו האומרת שזעקות מסכנות לא יושיעו את העיר — מצליח בכוחות עצמו לגייס משאבים לעירו ולהזריק לה זריקות עידוד.

ראש העיר הללי: זריקות עידוד

אוניברסיטה מובילה

המחלקה להנדסה גרעינית באוניברסיטת בן גוריון בנגב היא המחלקה המובילה בעולם מבחינת פרסום מאמרים מדעיים של הוקרה. הירחון היוקרתי „מדע והנדסת הגרעין", המוצא לאור בארה"ב ע"י האגודה האמריקנית לגרעין, נבחר ע"י מבצעי הסקר (מארה"ב) כמדד לכמות הפרסומים. ב־1985 התפרסמו בעיתון זה מאמרים מ־43 אוניברסיטאות ברחבי העולם. המספר הגבוה ביותר של הפרסומים הוא של אנשי המחלקה להנדסה גרעינית בבאר־שבע. המחלקה להנדסה גרעינית באוניברסיטת בן־גוריון, כדאי לציין, קטנה מאחיותיה באירופה ובארה"ב. ובכך עושה את הישג הפרסומים למרשים עוד יותר.

מאת יצחק שור

„הלשנה" תציל ממוות

תלמידים שואלים: כיצד אני, התלמיד, אדע ששכני לספסל לא יתאבד מחר? תפקיד הפסיכולוגים ליצור אווירה שהמתבגרים לא יחששו לספר למורים את צרותיהם

כך. פתאום, ללא כל סיבה נראית לעין, קם נער בן 14 וחצי בליל שבת (21.2.86), בשכונת עין־כרם שבירושלים, נוטל רובה מ.16 של אביו, שבא לחופשה משירות המילואים, ורוצח את הוריו ושתי אחיותיו. האמנם „דחף רגעי"? — אני שואל את ד"ר שמואל ארליך, מרצה בכיר לפסיכולוגיה קלינית באוניברסיטה העברית, ומי שהקים וניהל במשך 15 שנים את המחלקה למתבגרים בבית־החולים הפסיכיאטרי „איתנים".

אדם הנהנה מהתפתחות תקינה, משיב איש שיחי, איננו נוטל רובה והורג את הוריו ואחיותיו. ייתכן מצב שבו אדם היה עובר בדיקה אצל רופא והרופא היה קובע שבריאותו תקינה, ובכל זאת היה האיש צונח לפתע ומת משבץ הלב. קשה להניח, שאילו היה הנער שרצח נבדק בידי פסיכולוג מומחה, הוא לא היה מבחין בליקויים חמורים באישיותו, אם כי אין כל ודאות שאותו פסיכולוג מומחה יכול היה להבחין בסכנה שהנער יקום באישון לילה וירצח את הוריו ואחיותיו.

בני נוער שואלים: האם זה עלול לקרות גם לי? האם גם אני עלול להתאבד ולאבד נפש עצמי או נפש מישהו מיקיריי? זו איננה שאלה נכונה. אינני מבין על מה מדברים בני־אדם כאשר הם מייחסים מעשה מסויים, חמור בקיצוניותו, ל„דחף רגעי".

פרויד מבחין בין האגו (ה„אני") לבין הסופר־אגו (ה„אני העליון" או המצפון). מול הדחף הרגעי או האחר, שעשוי להיות נחרץ ומוחלט, כביכול, ניצבים בלב האדם נורמות וערכים נחרצים ומוחלטים לא פחות. אחת מן הנורמות הללו היא התייחסות רציונלית, אינטליגנטית, וקיומם של מעצורים פנימיים בטרם אדם עושה מעשה.

במקרה שלפנינו, שאינני מכיר אותו אישית, אומר ד"ר שמואל ארליך, לא ראינו העדר „אני" או „אני עליון". ומכל מקום, לחבריו ולמוריו של אותו נער לא היתה הזדמנות ואף לא היו כלים כדי לבחון, אם אכן אישיותו היא אישיות תקינה.

ייתכן שבמוחו של הנער „הסתובבו" כל מיני רעיונות, דמיונות, ותסריטים אפשריים, אבל הוא ידע היטב מה מצפים ממנו ולכן הסתיר היטב את המחשבות האסורות. אם וכאשר יתחיל הנער לדבר, אני מניח שיתבררו דברים הקשורים בילדותו ובמערכת יחסיו עם הוריו, אשר ישפכו אור על מעשה הרצח הנבזה. שמדובר ברוח „רגעי" איננה מקובלת עלי מכל וכל. סביר להניח, שהנער יהיה זקוק לטיפול מתאים. אבל את זאת נדע רק לאחר שהמטפלים בו עתה ידובבו אותו. אדם נורמלי, שיחסיו עם סביבתו הם תקינים, משתלט על דחפיו.

שאלה: בירושלים אירעו בשנה וחצי האחרונות שבעה מקרים של התאבדות. מה הצד השווה והשונה בין המקרה שלפנינו לבין מקרי ההתאבדות?

תשובה: הן במקרה של התאבדות והן במקרה של רצח נעשה מעשה תוקפני שאין למעלה ממנו — ניטלו חייו של אדם. במקרה של התאבדות אדם מפנה את תוקפנותו כלפי עצמו, אך אין זה חדל להיות רצח. הקורבן של מעשה ההתאבדות הוא האדם עצמו ואילו הקורבן של רצח הוא הזולת. עקרונית — אין הבדל.

בכל זאת יש הבדל, במיוחד כאשר זה קורה בגיל ההתבגרות. חשיבתם של מתבגרים מתאפיינת ביכולת חשיבה מופשטת, אך גם בחשיבה קונקרטית מפותחת. מתבגרים שואלים את עצמם שאלות פילוסופיות על מהות החיים והמוות, שאלות על יחסי אני־אתה, ושאלות על הזמן והחלל. אך גם אצל מתבגרים אינטליגנטיים לא תמיד נתפס המוות כסופי. נער החושב על התאבדות מדמיין, כיצד הוא מתבונן בהלוויה של עצמו, והוא נוכח לדעת עד כמה מצטערים הכל על מותו ואינם סולחים לעצמם על העוולות שעשו לו.

בגיל ההתבגרות מתפתחים בעוצמה רגשות געגועים ל„אם המוקדמת", זו שטיפלה בו בילדותו הרכה והעניקה את כל רגשותיה לפעוט. בגיל זה יודע המתבגר כי הפרידה שלו מהילדות היא סופית, ולכן הוא מתגעגע לאם המוקדמת, ורוצה להתאחד עימה. הדברים נכונים באותה מידה ביחס לנערים ולנערות. המוות עשוי להיתפס, ולו גם באורח בלתי־מודע, כהתמזגות מחודשת בין הילד או הילדה לאם. הגעגועים הללו לאם והיכולת לתפוס את המוות כסופי וכבלתי־סופי בעת ובעונה אחת מהווים פוטנציאל להתאבדות. בארצות־הברית, למשל, מופיעים מקרים של התאבדות כסיבה שלישית מבחינה כמותית, בקרב מתבגרים, אחרי מוות ממחלות ומתאונות.

שאלה: האם ישנם סימנים המאותתים למבוגרים על סכנה שהנער המתבגר יתאבד?

תשובה: ישנם כמה סימנים, אלא שלא תמיד הם מספיקים כדי לאותת. כמו שינוי קיצוני בהתנהגות: נער או נערה שהופכים מעליזים לשתקנים ומופנמים צריכים לעורר

(סוף בעמוד 10)

עבודה לפסיכולוגים

ההזדקקות לשירותים הפסיכולוגיים נמצאת בעלייה — אומר לי הפסיכולוג הראשי של שפ"י, ד"ר עמירם רביב. הסיבות לכך הן רבות: המספר האבסולוטי של תלמידים במערכת החינוך נמצא בעלייה מתמדת; כושר האחזקה של המערכת גדל. ירד שיעור הנשירה בבתי־הספר העל־יסודיים. הצפיפות בכיתות גדלה וגדל הגיוון במערכת החינוך. המורים נזקקים לסיוע מקצועי של פסיכולוגים כדי להתמודד עם תלמידים מאוכלוסיות חלשות ומיוחדות. בשנים האחרונות גדל באורח משמעותי מספר הילדים החיים במשפחות חד־הוריות — משפחות שבהן התגרשו ההורים, או אחד מהם נפטר, נהרג במלחמה או בתאונות. גדל מספר הילדים החיים עם אימהות לא נשואות, או במשפחות שעלו לארץ עם הורה אחד, והתפתחות הרפואה הגדילה את שיעור הפגים הרכים שניצלו. מחצית מילדים אלה סובלים מקשיים בתיפקוד בתחומי למידה, התנהגות וריכוז. גדל מספר הילדים ובני־הנוער המעורבים במצבי־מתח בטחוניים, כמו פיגועים חבלניים.

כאשר נפגע ילד, סובלת משפחתו. כיתתו נכנסת ללחץ. המחנכים נזקקים לייעוץ ולהדרכה, כיצד לטפל בבעיות שהתעוררו. בישראל, כמו בחברה המערבית כולה, גדל שיעור מקרי ההתאבדות, השימוש בסמים ובאלכוהול. מספר הפיתויים שהחברה המודרנית מציגה לפני הילדים ובני־הנוער גדל בהתמדה. עלתה האלימות בקרב בני־הנוער. כל עלייה חדשה יוצרת בעיות של מעבר מתרבות לתרבות.

בתחום הלמידה ההסתגלות החברתית והנפשית, בני נוער וילדים, מורים והורים כולם מוכנים יותר לצרוך שירותים פסיכולוגיים והם פחות חוששים מפני הסטיגמה (התווית) של פנייה לפסיכולוג.

מספר הגברים בקרב המחנכים נמצא בירידה מתמדת. מספר הנשים הגדל מחליש את הסטאטוס של מקצוע ההוראה. החברה הישראלית היא כיום חברה פחות סובלנית. ישנם מתחים בין ערבים ליהודים ובין דתיים לחילוניים. חוסר סובלנות זה באה לביטוי בחוסר נכונות להכיר בשונה ממך ולקבל אותו. החברה הישראלית היא חברה תחרותית. ישנה נטייה לכיוון של צריכה, מתוך נקודת מבט של „מגיע לי". המערכת החינוכית והחברתית חיה בסתירה פנימית בין הכיוון ההישגי־תחרותי לבין השאיפה לדאוג לרווחת הפרט.

הפסיכולוג אינו במקום המחנך

תפקידו של הפסיכולוג בעיתות משבר הוא להדריך את מערכות התמיכה הטבעיות של מי שנפגע — את קרובי המשפחה, השכנים, החברים. הללו נמצאים „בהישג יד" יותר מאשר בעלי המקצוע השונים. הפסיכולוג מצוייד בסמכות מקצועית ובידע הולם, המאפשרים לו לסייע לבעלי רצון טוב להפחית חרדות. למשל, מורה יכולה לשאוב אומץ מייעוץ פסיכולוגי כדי ללכת לנחם אבלים, או לסייע לבני משפחה של תלמיד שנפגע. עזרת המורה, החברים והשכנים חשובה ביותר, משום שאין היא כרוכה בסטיגמה. הכשרת הפסיכולוג, אומר ד"ר עמירם רביב, מסייעת לו לחפש הסברים, כיווני מחשבה ואפשרויות ולהציע אותם למחנכים. אין כאן מתן עצה בסגנון עשה או אל תעשה, אלא נסיון ליצור דיאלוג בין הפסיכולוג למחנכים, שמטרתו להבין יותר טוב את הסיבות לתופעות הקשות.

תרומת הפסיכולוג היא, לעתים, בהצגת השאלות ולא במתן התשובות. מטרת השאלות היא להראות שאפשר גם אחרת. המורה מתמקד, בדרך כלל, בתחומי הוראה, ואילו הפסיכולוג מסוגל יותר לבחון את מניעי הילד והתנהגותו. צירוף היידע של המורה ושל הפסיכולוג עשוי להניב ראייה חדשה ונקיטת דרכי התנהגות שונות כלפי הבעייה והתלמיד.

כתובת בשעת מצוקה

ד"ר יוסף יונאי: לאפשר להתבטא

בתיכון „זיו" שבירושלים, שאחד מתלמידיו רצח ביום ו' (21.2.86) את הוריו ושתי אחיותיו, נפתח יום א' (23.2.86) בשיחות שקיימו המורים עם תלמידיהם. מנהל המחוז במשרד החינוך, ד"ר יוסף יונאי, הינחה את המורים לאפשר לתלמידים לבטא את כל אשר בליבם. כן הינחה את הנהלת בית־הספר לא לשחרר את התלמידים מוקדם. דווקא האסון מחייב את המורים להחזיק את תלמידיהם במסגרת של לימודים עד כמה שניתן, אמר ד"ר יונאי.

מאז החלו התאבדויות בקרב מתבגרים בירושלים, לפני כשנה וחצי, נוצרו במחוז נוהגים קבועים, פחות או יותר: בכל אחד משבעת המקרים התבקשו המורים להתכנס לפני תחילת יום הלימודים שלאחר האסון ולהתייעץ בינם לבין עצמם בדבר קווי השיחות בכיתות. בישיבת המורים נכח תמיד היועץ הבכיר, שהוא חבר בצוות בית־הספר, וכן פסיכולוג מן השירות הפסיכולוגי־חינוכי של עיריית ירושלים.

בבוקר שקדם לליל הרצח, ביום ו', נערכה אחת הפגישות החשובות של צוות היועצים הבכירים בבתי־הספר עם פסיכולוגים ועם מנהל המחוז ד"ר יונאי, כדי לנסות לחפש תשובות לשאלות הבאות:

א) האם ניתן לאתר „נערים במצבי סיכון"? התשובה היתה: שלילית, ואולם המחנכים התבקשו לשכנע את תלמידיהם כי ידווחו להם על כל מקרה של נער או נערה הנתונים במצוקה ובמצבי סיכון.

ב) מי צריך לטפל בילדים הנתונים במצוקה ובמצבי לחץ? התשובה: בית־הספר – המחנך, היועץ, המורה. המלאכה אינה צריכה להיות מוטלת על מומחים מבחוץ. תפקיד המומחים הוא להעלות שאלות ולהציע תשובות אפשריות.

ג) האם נמצא קשר בין מקרי ההתאבדויות והרצח לבין בית־הספר?

התשובה היא שלילית, אומר לי ד"ר יונאי. אבל הצרה היא שגם ההורים לא ידעו מאומה על העתיד להתרחש.

ד) מה צריך בית־הספר לעשות כדי למנוע אסונות? התשובה היא שבית־הספר צריך להיות הומאני ופתוח. „זוהי תשובה כללית וסתמית", אומר ד"ר יוסף יונאי. השאלה היא כיצד ניתן ליצור אקלים של בית־ספר הומאני, פתוח ומתחשב, ובו בזמן לשמור על סדרי לימודים (משמעת) הכרחיים.

ה) האם לנערים במצוקה יש כתובת מלבד בית־הספר? התשובה היא חיובית. נער או נערה במצוקה יכול לפנות לשירות הפסיכולוגי חינוכי בבנין שבחצר בית־הספר שמידט (ברחוב הילל) בימים א'־ג'־ה' בין השעות 4־7 אחר־הצהריים, ולקבל ייעוץ מבלי שיצטרך להזדהות. כן ניתן להיעזר בשירות „מענה", זהו מרכז לייעוץ והכוונה לנוער הנמצא ברחוב יואל סלומון 14.

בעריכת צביה בן־שלום

לא הצלחה, גם לא כישלון

למרות שמכון היצוא בישר על עלייה ביצוא האופנה, ולמרות שהיצרנים שלנו הביאו הזמנות רציניות מיריד האופנה CPD (בדיסלדורף) — לא היו ל„ימי הקניינים" הצלחה מיוחדת. בדיסלדורף השתתפו 1300 יצרני אופנה והגיעו כ־30,000 קניינים. בישראל השתתפו 41 יצרנים וביום הראשון למפעל נרשמו 44 קניינים. ביומיים הבאים מספרם גדל אמנם — אך גם כך — אין זה הרבה.

גם היצרנים שלנו לא נדחפו. חברות יוקרתיות כגון גוטקס, פולגת, בגד עור, ג'נג'ט או ראש צנוריאני, לא השתתפו השנה בכלל. בתצוגת אופנה, שנערכה בבוקר היום הראשון של האירוע, השתתפו רק 19 חברות, ורובן כפי שמסרו לי מאוחר יותר לא נזקקו לזה, כי הקניינים, אשר התעניינו באמת בעיצוביהן, הגיעו למפעלים.

לא הצלחה — גם לא כשלון: ובמשך יומיים וחצי של עיסקות התקבלו הזמנות בחמישה וחצי מליון דולר. נציג רשת חנויות אופנה גדולה, בספרד, EL CORDE INGEL הזמין סחורה, במיוחד סריגים ובגדי עור, בסכום המכובד של: 150,000 דולר. חוץ ממנו הגיעו מגרמניה 28 קניינים, ומאנגליה ואירלנד — 15. ארה"ב היתה מיוצגת על ידי 14 קניינים ומעטים הגיעו משווייץ, צרפת, אוסטרליה, הולנד, קולומביה וספרד.

מכון היצוא — והיצרנים — ילמדו (יש לקוות) מהאירוע. צריך לשנות — לא צריך לוותר. אכן — יש לה מה להציע.

חיה יוסף

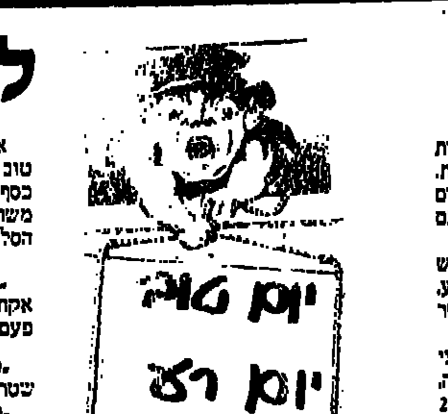

אחרי הבחינות צריך לחגוג. עידו רוצה לנסוע לספרד. מלכה מעדיפה את יוון ובתור פשרה אנחנו יוצאים העירה.

להוציא כסף מהקיר

אין לנו כסף. אבל יש לנו כרטיס. וזה יותר טוב מכסף. זה כרטיס הפלא שיכול להוציא כסף אפילו מתוך הקיר. מיהו ומהו לעומתו משה רבנו, שרק מים הצליח לסחוט מתוך הסלע. וגם זה במכות ובאיומים.

„סואם סואם היפתח, עשרות שקלים ממך אקח". אבל הוא לא מגיב. צריך לנסות עוד פעם.

„סואם סואם בלי חכמות, תן לי חמישה שטרות". אני כבר מתחיל להתרגז.

„סואם סואם שמע אלי. אם לא תיתן יבוא טכנאי".

קשות. הסואם הזה. אבל מלכה מציעה לי להכניס את הכרטיס ולתקתק מספרים, כמו כולם. הפעם הוא באמת מגיב: „אין אפשרות למשוך מזומנים במכשיר זה".

סנוב: אין ברירה, ממשיכים לנדוד. בעל בית־קפה מסביר לנו איפה צריך להיות ומתחילים לנווט. מצאנו.

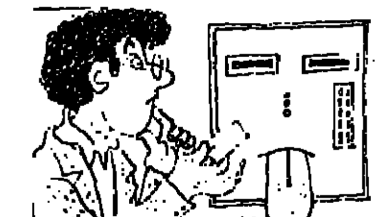

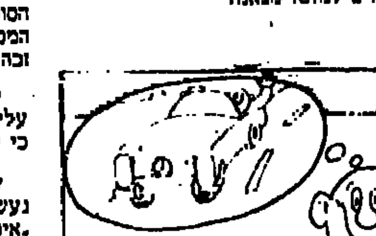

תקתוק רועד. „המספר שחייגת איננו מחובר". אני מנסה עוד פעם. „משכת כבר את המגיע לך „יממה"".

איזה שקר! כבר שלושה ימים לא התקרבתי לאוטומט! אבל לך, תתווכח עם הקיר!

מה עושים עכשיו? אפשר ללכת להסתכל על היושבים בבתי־הקפה, על העוגות שהם אוכלים ועל הכסף שהם משלמים.

ולאן נלך? עידו אומר שפתחו מקום חדש. כדאי לראות, אבל אני מכיר את המקום ההוא. שם צריך לשלם גם כדי להסתכל. יושבים שם על כיסאות קולנוע מרופדים ויש גם הפסקה ופרסומות. אבל צריך לשלם בשביל להיכנס ולנו אין כסף. אני מכיר מקום אחר, שיש בו חלונות רחבים ואפשר לעמוד על המדרכה ולהסתכל פנימה לגמרי בחינם. האוכל שם יפה מאוד, כך אומרים. כדאי לנסות.

הולכים. כבר מרחוק רואים את המוני הצופים שהגיעו לתפוס מקום, למרות שעדיין לא פתחו. לנוחות הקהל התקינו מסכי וידיאו גדולים שעליהם מוקרן כל מה שמתרחש בפנים. יש גם קריין שמסביר את המתרחש בצורה מפורטת ביותר.

„עכשיו המלצרית הבלונדינית יוצאת עם עוגת תפוחים וגלידה. שולחנות 6, 8 ו־12 הזמינו עוגת תפוחים וגלידה. מי מהם יזכה? המתח ביציעים עולה. שערי ההימורים משתנים במהירות עצומה לפי כיוון הליכתה של המלצרית. עכשיו כבר אי אפשר להמר. הסוכנים סוגרים את הקופות. זה הרגע המכריע. שולחן 8. גבירותי ורבותי. שולחן 8 זכה!"

ידעתי! ידעתי שהוא יזכה. אילו הימרתי עליו, הייתי יכול להתעשר. אבל לא הימרתי, כי לא היה לי כסף. ככה זה.

שוב אנחנו ברחוב. הולכים וחושבים מה נעשה כשנהיה גדולים. אבל אז מלכה אומרת: „איפה עידו?" ובאמת עידו נעלם. אני מחפש בכל הכיסים, לא מוצא. חוזרים ומחפשים, עד שמלכה צועקת: „הנה הוא, דרכתי עליו". עידו שוכב לו על המדרכה. אנחנו מרימים אותו. הוא כל כך נרגש שבקושי עומד על רגליו, ועיניו הרוטטות מחזיקות משהו לא ברור.

„לא תאמינו מה מצאתי" הוא אומר בהתרגשות. שין טית ריש. שטר!!! שטר אמיתי. „תראה". אנחנו דורשים ממנו. ואכן, עידו מצא שטר אמיתי. כל הכבוד. עכשיו אנחנו עשירים. עכשיו אפשר לחגוג כמו שצריך. מייד הלכו וקנינו מנת פלאפל שלמה

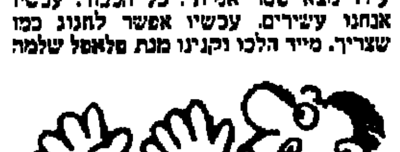

וחילקנו אותה בינינו. ומפני שעידו הוא זה שמצא את השטר, נתנו לו רבע עגבניה יותר.

וככה ישבנו לנו על המדרכה ואכלנו את הפלאפל שלנו לאט לאט והתענגנו על כל גרגר ועל כל אבן.

והיינו מאושרים.

חן צורף

לגור במטבח

חברתי החליטה למכור את דירתה. אחרי כמה ימים התקשרה אלי ושאלה. תגידי, מה זה מטבח אמריקאי? והוסיפה, כמעט בייאוש: השאלה הראשונה של הקונים היא, יש לך מטבח אמריקאי? ואינני יודעת מה לענות.

חברתי תיכננה מיטבח לנוחותה ונוחות משפחתה. החדר הגדול בדירה הוכשר לכך. ארונות נוחים, וכל פריט שהיא זקוקה לו נמצא בהישג היד (לפי הגובה שלה) שולחן עבודה גדול באמצע המטבח, הרבה מגירות ומעט. כל כלי העבודה והסירים תלויים על הקיר קרוב למקום שבו זקוקים להם בשעת העבודה. סביב שולחן העבודה כמה כיסאות, המשפחה מתאספת שם לא רק בשעת הארוחה. אנחנו, האורחים, אוהבים לשבת שם במטבח והחדר שנועד להיות חדר אורחים כמעט תמיד ריק מאדם, ומשמש רק לסיכות. מחיר הדירה של חברתי נמוך ממחירן של דירות עם מטבח „משוכלל", לפי העסקן שלנו לא כל כך נוח ובטח לא שוכן את בני הבית להתאסף בו.

לפני כמה ימים התקיים במרכז הבנייה הישראלי „יריד מטבחים", בו הציגו 26 חברות את מוצריהן. מטבחים משוכללים, יפהפיים, עם כל החידושים של עידן הטכנולוגיה ועיצוב יוקרתי. וכל מטבח נראה כמו בית מלאכה סטרילי. אין מקום לתמונה, לכל מיני צמחים קטנים שעושים את החדר חם ונעים.

ודפדפתי קצת באנציקלופדיות ומצאתי אישור לדעתי, שהמטבחים של שנות ה־80 הם המטבחים היקרים, הקרים, המנקרים עיניים בלוקסוס שלהם, ומשום מה קוראים להם „מטבח אמריקאי". שאלתי כמה חברות שבאו לארץ מארה"ב והן סיפרו שעקרת הבית האמריקאית אוהבת דווקא מטבח גדול, אשר הכיל גם חדר משפחה. עדיין משתמשים שם בארונות בנוסח הסבתא ולא ארון בנוי בתוך הקיר. רק בדירות מאוד יקרות וחדישות, ארונות המטבח שייכים לדירה. רוב הדירות הן שכורות, וכל משפחה מביאה איתה, בתוך רהיטים שלה, גם את ארונות המטבח.

מציורים פרהיסטוריים ותגליות ארכיאולוגיות אפשר ללמוד, שסביב המדורה התנהלו חיי המשפחה. האש שימשה להכנת מזון ולחימום. בשנות האלפיים לפני הספירה זכתה לחדר מיוחד, ובו אש פתוחה, ששימשה אך ורק לבישול. ככל שהמשפחה היתה גדולה יותר, חדר הבישול היה גדול יותר. בתקופות עבודה רחבי ידיים שימשו להכנת המזון וכיוון שלא ידעו עוד על תנורים, היתה מותקנת מעל האש הפתוחה ארובה אשר הוציאה את העשן החוצה. מסביב לאש סודרו שולחנות, עליהם סעדו בני הבית ואורחיו. בחורבות העיר פומפיי אפשר לראות „מטבח" כזה. ציורים מהמאה ה־16 וה־18 מראים מטבחים ענקיים, שבמרכזם שולחנות ארוכים והמשרתים מביאים את האוכל המבושל ישר מן התנורים שכבר היו סגורים, ולא אש פתוחה. כלי העבודה, הסירים, המחבתות, הסכינים והצלחות הגדולות, הכל היה בהישג יד, תלוי ומסודר ליד התנור. המזווה היה חלק חשוב של חדר הבישול־האכילה־המגורים. חדרי אוכל נפרדים מן המטבח היו רק אצל העשירים ביותר.

המטבח של פעם היה פתוח, גדול ומזמין. הכל גלוי לעין והתקרה גבוהה, שהאוויר החם יעלה.

המטבח המודרני הפך למקום תעשייתי, סגור וסטרילי. משטח עבודה צמוד לתנור (כאן, במרכז) ומסביב, צמוד לקירות — ארונות סגורים. מי שנזקק לכוס או לצלחת ואינו מכיר את תכולת הארונות יצטרך לפתוח כל מגירה וכל דלת...

ואיך נראה המטבח של שנות ה־80? החדר הכי קטן בדירה (רק בית־השימוש קטן יותר). משטח העבודה צמוד לארונות, אשר מחולקים לשני חלקים. בתוך הארונות התחתונים משולבים תנור האפיה וכירת הבישול ויש מקום לאחסון בקבוקים, ירקות, מדפים מיוחדים לסירי בישול, לפח אשפה, לחומרי ניקוי, ומגירות לסכו"ם וכלי עבודה. גובה הארון התחתון כ־85 ס"מ מן הרצפה וכדי להוציא ממנו משהו צריך להתכופף או לכרוע על הברכיים. רוחב הארון התחתון כ־55 ס"מ, בגובה כ־65 ס"מ מעליו תלוי הארון העליון, אשר רוחבו רק כ־27 ס"מ. הארון גבוה, ורק כדורסלן יכול להוציא ממנו משהו בלי לעלות על סולם או כיסא.

במרכז הבנייה פגשתי את האדריכלית יעל רסקין, שדיעותיה על המטבח המודרני אינן שונות משלי אני, עקרת הבית. משטח של 55 ס"מ, אומרת יעל, לא רלבנטי כמשטח עבודה. לו היו מעמידים את הארון העליון ישר על הארון התחתון, היה נשאר משטח עבודה של 28 ס"מ, די גדול להכנת האוכל ונוח מאוד לעקרת הבית, שיכלה לאחסן את כלי העבודה הנחוצים לשימוש יום־יומי בהישג יד. עוד מציעה יעל להכניס למטבח את שולחן האוכל. כלומר, המטבח צריך להיות החדר הגדול בדירה. ואין אסון אם זה יבוא על חשבון הסלון, שרוב שטחו ממילא מבוזבז ועומד ריק.

המכשירים המודרניים מאפשרים לנו להכין ארוחה ללא אי־הנעימות של ריחות, אדים וחום רב. קולטי אדים ואיוורור מאפשרים שהייה נעימה במטבח, שבנקל אפשר להפוך אותו לחדר הבילוי של המשפחה.

חיה יוסף

ענף הזנות במשבר

משבר חריף נרשם ב„ענף" הזנות בגרמניה — כך מוסר השבועון הגרמני „די וולט" בכתבה מצולמת מבתי־בושת בערים שונות של הרפובליקה הפדרלית. הגברים נעלמו – מתלוננות העובדות המגישות „שירות" בתשלום. הם מקבלים סיפוק אצל ה„ממי" מפחד הידבקות באיידס.

האיידס גרם למשבר גם אצל „נערות הטלפון" והפרוצות העומדות בפינות הרחובות של ברלין, המבורג, קלן ועוד. הבהלה החלה לפני חצי שנה, כאשר השלטונות הסניטריים החלו לבדוק נערות שרשומות כעוסקות במקצוע, ומצאו כמה עשרות נגועות בנגיף. הן עדיין לא היו חולות, אך כבר נתנו „אכסניה" למטען הקטלני.

עם ירידת מספר המבקרים ירדו המחירים פלאים. מה שאפשר היה להשיג ב־130 מארק לפני שנה, עולה עכשיו 90 מארק ואף פחות. השלטונות מצאו כי אין מנוס מלהגיש עזרה לזונות הנגועות באיידס, העזרה ניתנת בדיור ובתעסוקה. ללא עזרה, כך שלטונות הבריאות, יופיעו הנערות, הנגועות במחלה הבלתי נגמרת, ימכרו את השירותים ויפיצו את הנגיף.

יוסף שמי

נוגסים זה מזה

בלי קשר לתוכניות הצמיחה של המשק, שאולי ייצאו אל הפועל ואולי לא, החליטה הנהלת קראוס (והריבוע הכחול) לגמור עם הקיפאון. פשוט אין ברירה — או שהולכים קדימה או שנסוגים.

„בשנת 1986 אנו חוזים המשך של ירידה בביקוש, עד 10 אחוז" — אומר בני גאון, מנכ"ל קראוס — „ועלינו למצוא דרך להחזיר לעצמנו את החסר. כיוון שאין סיכוי להגברת כוח הקנייה — נאלצים לקחת זאת מהמתחרים".

השנה תהיה אפוא התחרות בין רשתות יותר קשה, יותר אגרסיבית. מה גם שאף אחד לא יכול להרשות לעצמו הנחות של עשרות אחוזים. ממשיכים אם כן בתוכניות הפיתוח. כל מה שתוכנן והוקפא — מופשר עתה ויוצא אל הפועל ברבע — באקסיכום חצי — השנה הקרובה. פתחו כלבו בבנימינה. שניים — ברמת השרון. היפר־קראוס באשקלון, שמייד היה ללהיט (פדיון של 50 אלף ש"ח בערב הפתיחה) והיפר בבת ים. „היפה ביותר שיש בארץ" — עדות נחתום על עיסתו. בתוכנית — הרחבה של כמה סניפים קיימים. היפר ראשון במגזר הערבי (אום־אל־פחם) ויישום לקחים. „לכינו יציאות שלנו ושל המתחרים" — אומר בני גאון.

מהם הלקחים? ובכן — כיוון שאין ברירה אלא לצמצם את הבלאי ומיטב סוגים של נייר טואלט ידוו לעדרו? מנכילים את המדפים, ייראו מלאים: מגדילים את חלק של הלא־מזון עד ל־40% בהיפרים ובקראוסים הקטנים מהווה הלא־מזון לא יותר מ־25%. מגדילים את מבחר הסחורה במפורש: לצד האריזות הגדולות, „המשפחתיות" — נמכרות האריזות הרגילות או הקטנות: נוספו מחלקות כמו ספריות וידיאו, פינת האופטיקה (והכנת משקפיים תוך שעה) דוכנים של ספרים, פינות הבאפה. הסכם מיוחד עם קפה רוזל יביא לקראוס את העוגות המיוחדות של רוזל. קייטרינג בראף מספק מזון מוכן.

כיוון שהיו תלונות על הרמה התברואתית של הסלטים — נערכה רוויזיה בהיצע ומ־15 ספקי סלטים לקראוס נשמר הקשר עם 6 בלבד. מביניהם מקבל „מי ומי" יחס מיוחד. היצרן יספק את הסלטים שלו ומוניטין של 18 שנה לקראוס בלבד והם ימכרו במקררים מיוחדים. מה מיוחד בסלטים אלה? מוצר היגייני: נטול חומרים לא טבעיים — אומר היצרן, משה כרובי.

מה עוד ימשוך לקוחות? מוצרים עצמיים, המסומנים בריבוע הכחול, שמחירם נמוך עד 30 אחוז ממוצרים מתחרים באותה איכות — והמבחר מתרחב: ריבות, תכשירי ניקוי, נייר טואלט, שימורים, קינוחיות... היום מהווים המוצרים העצמיים (מיוצרים ו/או ארוזים בלעדית לקראוס) 11 אחוז מהסחורות. מקווים — תוך 3 שנים — להגיע ל־40 אחוז.

לא מזלזלים בלקוח. לפי הוראת מארקס־אנד־ספנסר יעברו כל עובדי הרשת הדרכה באדיבות וטיפול בלקוחות. כל קניה ינגעל לשעה פעם בשבועיים. בשעות החלשות — והצוות יבתלם. חנויות, מכוניות — שהביקוש יצריך זאת — תהיינה פתוחות עד 10 ואף 12 בלילה. כל ההיפרים — פתוחים במוצאי־שבת עד 11 בלילה. בודקים אפשרות — אומר בני גאון — לפתוח חנות שתהיה פתוחה 24 שעות... ובהזדמנות הזו מוסיף: בגאווה שבשנה האחרונה, חרף כל הקשיים, לא פוטר בקראוס אף לא עובד קבוע אחד.

צב־ש

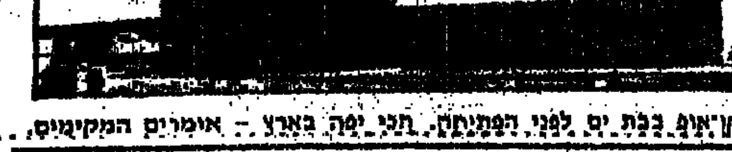
היפר־קראוס בבת ים לפני הפתיחה. „היפה ביותר בארץ" — אומרים המקימים.

שי מאת
פר מא

חילו הישיבו הלאומי לשון, הבלשנ וכמשפ וכין ש מיאוס של לי

לשנות את המאזן

(סוף מעמוד 7)

המבוססת על ענישה, אתה מנסה לשכנע את האויב, כי אם יפתח במלחמה יוכה שוק על ירך ויוענש קשות על יוזמתו.

מאזן האימה הגרעיני בין המעצמות (MAD) נכלל בקטגוריה של ענישה. דהיינו, הרתעה הדדית המתבססת על כושר הדדי לגרום הרס בלתי־נסבל, המונעת משני הצדדים לפתוח במלחמה. בקטגוריה של מניעה ניתן לראות את תוכנית „מלחמת־הכוכבים" המתבססת על הכוונה להשתית את מניעתה של מלחמה גרעינית על עיקור יכולתה של בריה"מ לפגוע בנשק גרעיני בארה"ב.

ישראל, באורח מסורתי, ביססה את כושרה ההרתעתי על יכולת ענישה. דהיינו, ניצחון מוחץ ונראה לעין על הערבים בכל עימות מקיף, שירתיע אותם מלפתוח שוב במלחמה. בשיטה זו הצליחה ישראל להשיג תקופת רגיעה יחסית בין השנים 1956־67. מלחמת ששת־הימים הפכה לבלתי־נמנעת ברגע בו התברר כי אמינות ההרתעה הישראלית כורסמה ומצרים לא חששה עוד מלנקוט מהלכים צבאיים מאיימים נגד ישראל. הניצחון המוחץ של ישראל ב־1967 חיזק שוב את כושרה של ישראל להרתיע את מדינות ערב מלתקוף, לתקופת־מה. אף כי היא הביאה את מצרים לבחור בצורת מלחמה, שכנגדה לא היה לישראל כושר הרתעה של ממש — מלחמת התשה.

באורח דומה, התאוששותה של ישראל מתנאי פתיחה גרועים במלחמת יום־הכיפורים והגעתה לקירבת דמשק וקהיר בשלהי המלחמה — היה בהן כדי להמחיש לערבים פעם נוספת את יכולת הענישה של ישראל.

הבעיה שבפניה עומדת ישראל כיום היא שוב האפשרות שהסורים עלולים להתרשם, שיכולת הענישה של ישראל כנגדם, בכל עימות צבאי, פחתה באופן משמעותי. את המסקנה המוטעית הזו יכולים הסורים להסיק מתוך תהליכים שהתרחשו בסוריה ומתוך תרגום לא נכון של תהליכים שהתרחשו בישראל מאז מלחמת לבנון בתוך סוריה:

הצבא הסורי התחזק, רמת־הגולן תוגברה, המחויבות הסובייטית לסוריה חוזקה. הסורים הפיקו לקחים בעקבות מלחמת לבנון, בעיקר בתחום ההגנה האווירית והם עלולים לשכנע את עצמם שבידם מענה הולם לכושר הענישה האווירי של ישראל, שבאורח מסורתי, היה גורם מרכזי בעוצמתו של צה"ל ומכאן גם עוצמתו ההרתעתית.

לעומת זאת, בישראל: אי־הצלחה יחסית במלחמת לבנון, נסיגה מלבנון תחת לחץ, אובדן הקונסנזוס הלאומי בעקבות לבנון, שורה של כישלונות מודיעיניים, קיצוצים בתקציב הביטחון והקטנת סדר־גודל הכוחות של צה"ל, חוסר התגובה הישראלי נוכח פרשת הזזת הטילים הסורים, שינוי נתיבי הטיסה של חיל־האוויר בלבנון בעקבות פרשה זו, הטיפול בכפפות משי בנוסעים הסוריים במטוס הלובי שיורט, התעלמות מחלקה של סוריה בחטיפת שני החיילים, והרשימה יכולה להיות ארוכה יותר, אלמלא מיגבלות הפירסום.

הבעיה ההרתעתית חמורה במיוחד לגבי הרתעת הסורים ממהלך צבאי מוגבל נגד ישראל, כמו כיבוש ישובים או מוצבים בודדים ברמת־הגולן בחסות מטריה מדינית סובייטית. נגד תגובה ישראלית קשה, מה שיבטיח לסורים הישג מדיני משמעותי ויעמיד את ישראל בפני דילמה קשה של תגובה. כבר היום תתקשה ישראל להגיב באורח משמעותי על מהלכים סוריים מוגבלים. זאת, לאור הלקח המדיני והצבאי שלמדה לאחר הפלת שני המטוסים הסוריים.

החולשה הישראלית נחשפה בפרשת חטיפת שני החיילים. ישראל השקיעה משאבי ענק בחיפושים, ותשומת־לב קברניטי הביטחון בישראל הופנתה כליכולה לנושא החטיפה — מה שעלול לעודד את הסורים למהלכים דומים בעתיד.

ישראל צריכה וחייבת לשנות את המאזן ההרתעתי ולפניה מספר כיווני פעולה אפשריים במישור הצבאי ובמישור המדיני. על כך בפרק הבא.

„הלשנה" תציל ממוות

(המשך מעמוד 8)

סימני שאלה. שינויים אלה מתבטאים בירידה תלולה בלימודים, ובהתרחקות מבני־אדם. הסיבה לכך יכולה להיות אובדן אדם קרוב, ידיד נפש או התפכחות מאל שהכזיב.

שאלה: האם ישנם בני־נוער שבקרבם תחפש סימנים של סכנות להתאבדות?

תשובה: קשר אמיץ לידיד נפש או לידידה, בני אותו המין, הם בעלי יכולת חיסונית גבוהה בפני סכנות גיל ההתבגרות. ידידות אמת בין שני מתבגרים בני אותו מין משמשת חיסון בפני מחלת נפש. מי שנהנה בתחילת גיל ההתבגרות מידידות מסוג זה חשוף הרבה פחות לסכנות הגיל הבעייתי הזה.

שאלה: נניח שמתבגר זוכה לידיד נפש, אבל אותו ידיד לא יספר למורה או להורי הנער על מחשבות ההתאבדות. מה הועילה, איפוא, הידידות?

תשובה: תפקידם של המחנכים הוא להסביר לתלמידיהם, ששמירת סוד ולויאליות, ככיכול, מצד ידיד כלפי חברו הטוב אינם עונים על ציפיות הנער הנתון במצוקה. כאשר הנער מספר לחברו על מצוקה, עצם סיפור המצוקה מהווה קריאה לעזרה. גם כאשר המספר משביע את חברו הטוב שלא יגלה מאומה, גם או המספר משווע לעזרה. חובתו של חבר טוב היא להעריך, שאין בכוחו לעזור ולכן הוא חייב להעביר את בקשת העזרה למורה, ליועץ או למבוגר קרוב אחר לנער שבמצוקה. זוהי חובתו של ידיד להתחלק בנטל האחריות לגורל חברו הטוב, כדי שמאוחר יותר, אם אכן יתאבד הנער או יזיק לזולתו, לא יחוש הידיד תחושת אשמה בלתי־נסלחת.

מורים צריכים לעודד את תלמידיהם לשוחח במסגרת כיתתית על חוויות נורמטיביות בגיל ההתבגרות, כמו מחשבות על התאבדות. אפשר למקר את השיחות סביב שיעורי ספרות. אבל כל מורה העוסק בכך חייב לגייס את כל תבונת חייו ונסיונו כדי לחוש שהוא מחזיק בידו חומר נפץ. במקרים של התאבדות בני נוער יכולה להיות סיבה דומיננטית, אך תמיד ישנו צירוף של כמה סיבות ותנאים.

שאלה: מה יכולים הפסיכולוגים לעשות כדי לסייע?

תשובה: באחד המקרים האחרונים של התאבדות בירושלים נכנסו, שני פסיכולוגים, לכיתה שתלמיד בה התאבד. תלמידים אינטליגנטיים דיברו על המוות כעל לא־סוטי ושאלו: כיצד אני, התלמיד, אדע, ששכני לספסל הלימודים לא יתאבד מחר? תפקידם העיקרי של הפסיכולוגים הוא לסייע למחנכים ליצור אווירה כזאת, שבה יתגברו המתבגרים על נטייתם שלא לספר למוריהם את צרותיהם, ויתחילו לקיים דיאלוג אמיתי עם המחנך או היועץ. במקרה כזה יידעו המחנכים בבית־הספר שקורה משהו, ואולי גם יהיה בכוחם למנוע מעשים שאין מהם חזרה.

שינוי שנוי במחלוקת

(המשך מעמוד 9)

זה נכון לגבי משטר מונארכיסטי, לא משטר אוליגרכי. אגב, האוליגרכיה אינה ששה לשינויים פוליטיים והרחבת זכויות האזרח בשל חשש מתגובת שרשרת. פוליטיקאי ידוע אמר פעם, שאפשר לרכוב על גבו של נמר, אך בלתי־אפשרי לרדת... הרוסים למדו לקח מהניסיון הליברלי שלהם כשנתנו בשנות השבעים אשרות יציאה לכ־400 אלף יהודים, גרמנים, ארמנים. הם מתחרטים מאוד על מעשה זה. אלה שיצאו את בריה"מ נמצאים בקשר מכתבים עם בני משפחתם שנשארו, וזה מקור לתסיסה בלתי־פוסקת.

כיצד ייצאו מפיגור טכנולוגי אם אין באפשרותם לבצע שינויי מבנה?

הפער הטכנולוגי הולך ומתרחב גם בטכנולוגיה הצבאית. גם שדה־הקרב במלחמת עיראק־איראן מעיד על כך. בנוגע לנשק אסטרטגי קשה לשפוט, כי הוא לא עמד במבחן ומן הסתם לא יועמד במבחן, כך אפשר לקוות.

כרושצ'וב ניסה פעם לבצע שינויי בניהול משק המדינה. למה נכשל?

כרושצ'וב נכשל כי הסובנרחוזים שהקים היו מייד מוקד נטיות לאומיות ספראטיסטיות. האוליגרכיה לא יכלה להסכים שהמדינה הרב־לאומית תיהפך למשהו המיטלטל על פני המים. נוסיף שכרושצ'וב התכוון גם לפגוע במנגנון הכלכלי־מפלגתי, לכן נכשל. קשה להעלות על הדעת שגורבצ'וב ינסה לחזור ולפעול בצורה דומה.

אשר לשינויים פרסונליים, להדחות סיטוניות — ובכן, ההדחות הן מאוד סלקטיביות. לא יהיה זה נכון לומר כי מסלקים את הזקנים. ישנם בצמרת בני 80 פלוס ולא נוגעים בהם. השאלה היא, מי בא במקומו של המודח. אין ספק כי ההדחות הן בהתאם ליחסי כוחות בתוך האוליגרכיה. למשל, סולקו הרבה בעלי משרות מפתח ממוצא אוקראיני, אך במקומם לא באו אחרים מאותו מוצא. גורבצ'וב מסלק את שארית „הכנופיה האוקראינית", אותה טיפח כרושצ'וב.

נשאלת השאלה הנצחית: מה יצמח מכל זה לישראל וליהודי בריה"מ?

יהיו שינויים חיוביים, אך הכל במנות קטנות מאוד. משלחת אחת, עוד היתר לביקור של כמה אנשי תיאטרון, הכל מבלי שיהיה צורך בהחלטות עקרוניות. כל זה, אם לא יחול שינוי פתאומי במלחמת עיראק־איראן, למשל, והיה והאירנים ייהפכו לאיום ממשי באיזור. אזי יתכן שיום אחד נהיה בגדר בעלי־ברית, שכן גם הרוסים חוששים מפני התפשטות החומייניזם.

נפט

מחירי הנפט יתייצבו סביב 20 דולר החבית

על־פי התחזית של „אפיקים" — הידרדרות מתחת ל־15 דולר החבית תביא להתארגנות מחודשת של קרטל אופ"ק ■ בינתיים עלולות מפיקות נפט עניות כמכסיקו וניגריה להגיע לפשיטת רגל

„שוק הנפט בעולם נמצא היום בנקודה מאוד מעניינת. למרות ירידת המחירים הגדולה (מ־30 דולר החבית לכדי 18 דולר החבית), לא מסתמן גידול בביקוש לנפט, כפי שלא מסתמן רצון של המפיקות להקטין את תפוקתן".

„כל זה קורה משום שאין מדובר במאבק כוחות בין קונים מוכרים, אלא כמאבק בין המוכרים לבין עצמם. המאבק הוא על חלוקת השליטה בשוק בין מדינות „אופק" מחד לבין מכסיקו, אנגליה ונורווגיה מאידך. מה שרוצה „אופק" זה להכניע את יתר מפיקות הנפט ובראשם אנגליה, ולהביא לחלוקת ההכנסה ביניהן או לצרף את אנגליה ומכסיקו ל„אופק" ובכך ליצור את המעצמה הכלכלית השלישית בעולם. הקושי העיקרי ביצוב מחירי הנפט הוא אי רצונה, ובעצם אי יכולתה של בריטניה להקטין משמעותית את תפוקת הנפט" — קובעת סקירה של חברת „אפיקים" על שוק הנפט.

לבריטים כדאי בכל מקרה

הוצאות ההפקה בים הצפוני הן מהנמוכות בעולם, כ־7 דולר החבית, כך שכל מחיר מעל זה עדיין מותיר רווח לבריטים. עובדה נוספת — הממשלה הבריטית נתנה רשיונות והבטחת תפוקה לחברות מפיקות ל־5 שנים לפחות. היא יכולה לשנות את התפוקה בהודעה מוקדמת של חצי שנה, וגם אז להקטין התפוקה ב־20% בלבד. הבריטים הכפילו את תפוקת הנפט בסתיו האחרון לכמות של כ־5 מיליון חביות נפט ביום, כחלק ממדיניות כלכלית שאומצה ע"י הגב' תאצ'ר ועיקרה: שאיבת נפט ומכירת חברות ממשלתיות על כדי לאזן את התקציב ולאפשר הורדת מיסים.

פשיטת רגל טוטלית

צריך גם לזכור שהבריטים הוציאו בחצי שנה לשוק העולמי עוד 500 אלף חביות הנפט ליום שצרכו הם עצמם, בזמן שביתת כורי הפחם. מכל האמור לעיל עולה שהבריטים חשים עצמם מספיק חזקים במשחק הפוליטי בשוק הנפט ולא מראים בינתיים כל סימן שבירה. מי שעשוי להישבר קודם לכן הן מדינות חלשות כמו ניגריה, נורווגיה ומכסיקו. זו האחרונה עומדת על סף פשיטת רגל טוטלית.

על פי האירועים בשוק הנפט נראה שעוד בסוף פברואר־מרץ מחיר יהיה פחות מ־15 דולר החבית (בינתיים התקיימה התחזית). אבל אל לטעות: ככל שהמחיר יתקרב ל־10 דולר החבית זה יהיה השפל האחרון שאחריו יבוא תיקון משמעותי הרה מעבר ל־15 דולר החבית. במחיר של פחות מ־15 דולר החבית תקטן התפוקה בצורה משמעותית ע"י מדינות שונות ובכללן ארה"ב וקנדה. יש תצאנה ההפקה במקרים רבים הן מעל 18 דולר החבית.

התסריט: נפילה־עלייה־התייצבות

במחיר של פחות מ־15 דולר החבית יגבר הביקוש האמיתי לנפט כתחליף לצריכת פחם. מחיר זה יחזיר את מחירי הנפט במחירים ריאליים לשנת 73' ולמחיר של 5 דולר החבית. סביר להניח שמחיר של פחות מ־15 דולר יגרום גם לבריטניה לשבת לשולחן הדיונים ולנסות לחלק את הנפט בעולם. אסור לשכוח שירידת מחירי הנפט תאיץ את ההתרחבות הכלכלית במערב וביפאן, והיא כשלעצמה תגרום להגברת הביקוש לנפט.

ברמה של 15 דולר החבית יווצר עודף בשוק העולמי של לא יותר ממליון חביות ליום כך שקיצוץ בתפוקה המשותפת של הסעודית, אנגליה ונורווגיה עשויים להביא לאיזון בשוק. הגרוע מכל לגבי צרכניות הנפט הוא להאמין שמצב זה ימשך שנים רבות. אין ספק שעד סוף העשור יחזרו המחירים לרמה של יותר מ־20 דולר החבית ואופ"ק עם או בלי בריטניה יכתיב את עליות המחירים כפי שעשה זאת בעשור האחרון.

לסיכום, התסריט הוא: ירידת מחירים עד 15 דולר החבית תוך זמן קצר, אחר כך „שפיץ" מהיר לתחום 15־10 דולר החבית שיביא ל„חלוקת שוק" ובעקבותיו עליה מחודשת והתייצבות מחירים כ־20 דולר החבית.

[illegible]

תוכנית הבראה לסולל בונה — תוגש עוד השבוע

תוכנית עבודה להבראת חברת סולל בונה תוגש עוד השבוע על־ידי המנכ"ל החדש אהוד שילה לראשי ועדי העובדים של החברה. דובר החברה משה טראטריג אמר, כי התוכנית היא בשלבים הסופיים של העריכה והדגיש, כי מה שפורסם על התוכנית אין לו ולא כלום עם המציאות.

הוא ציין כי התוכנית תעסוק בתחומים העיקריים, מבנה ארגוני חדש שיביא לסגירת סניפים, שינוי יעודים של מחלקות או איחוד של מחלקות דומות וביטול מחלקות שאין צורך בהן.

השינוי הארגוני יתבסס על צימצום ממשי בכוח אדם והכוונה לפיטורים של מנהלים מהנדסים, ופרישה מרצון. הדובר סרב להתייחס להיקף הפיטורים והזכיר, כי בשנתיים האחרונות עזבו את סולל בונה עובדים רבים. התאמת מצבת כח האדם היא, לדבריו, תוצאה ממצב העבודה הקיים — שפל בבנייה ובעבודות תשתית, שלא היה כמותו וההערכה המתגבשת כי השפל יימשך.

נושא אחר וחשוב קשור באירגון מבנה ההון של החברה ובכך מטפלת ועדה שהוקמה על ידי האוצר וכה חברים הממונה על התקציבים אהרון פוגל כיו"ר, עודד חצרוני מבנק ישראל ובן רבינוביץ' מחברת העובדים. הוועדה התבקשה להמליץ על צעדים לשיפור מצב ההון ולדברי טראורינג לא פרסמה עדיין שום מסקנות. לדבריו גם ועדת פוגל תפרסם מסקנותיה השבוע ולכל המאוחר בשבוע הבא.

הליכוד משתמש בחברה לניגוח פוליטי

רב רוט המהנדס מסר על דיון בנושא סולל בונה שהתקיימו בריכוז מפ"ם. לדעתו מודעי דרך פוגל מושך את סולל בונה ואת ההסתדרות באף ואינו מתכוון לשיפור מצב החברה, אף כי בכל מדינה בעולם היו מתייחסים ביתר רצינות לחברה שמעסיקה 14 אלף עובדים. לדבריו הדיון בליכוד נגד „סולל בונה" היה מוזמן על ידי מודעי. בדיון התבטאו חברי כנסת שאין להם כל הבנה בנושא סולל בונה והחברה הפכה לנושא לניגוחים. לדברי רוט, ריכוז מפ"ם הוא בדעה שפתרון בעיית „סולל בונה" היא באחריות ממשלת ישראל, שכן היא האשמה במצב הקטסטרופלי של החברה. יש פרוייקטים שאפשר לבצע ובהם יהיה לסולל בונה תפקיד ראשי שיביא להבראת החברה. כוונתו בין היתר להנחת מסילת ברזל לאילת, פרוייקט שאפשר לגייס עבורו כספים בחו"ל. ניתנים לביצוע פרוייקטים בתחום הבנייה לתיירות. אך לשם כך נחוצה ערבות ממשלתית, כשם שהמרת החובות של סולל בונה מטווח קצר לארוך מצריכה מתן ערבות ממשלתית. גם ההכרח בהקטנת הריבית הוא נושא בתחום אחריות הממשלה ואסור להניח לה שתמלא תפקידה.

כפיליות ותפקידים מיותרים

לסולל בונה יש בעיה אקוטית, מבנה ארגוני שאינו מתאים למציאות, כפיליות, מנגנון גדול ועובדים שאינם עובדים, משום שאין עבודה ומקבלים שכר — בדברים אלה הגדיר את המצב אחד מראשי חברת העובדים שטען, כי הפיטורים בסולל בונה אף כי הם הכרחיים ומכאיבים לא יפגעו מבחינה חברתית. לדבריו רוב עובדי החברה הישראלית, יהודים וערבים, הם מעל גיל 40. מאז שנת 1968 כמעט ולא הצטרפו צעירים לענף הבנייה ולא לסולל בונה. רוב הפועלים הם ערבים מהשטחים המועסקים על ידי קבלנים פרטיים.

בסולל בונה יש, לדבריו, תפקידים ששוב אין בהם צורך, החזקתם עולה כממון ולמענם ביצעה בשנתיים האחרונות סולל בונה עבודות יזומות בהפסד. החברה בנתה באזורי פיתוח והבניינים עומדים ריקים. אין שם תעשיה ולכן כמעט ואין צורך בדירות. הוא הדגיש כי צריך לזכור אמת בסיסית, שחברה שמפסידה אינה יכולה לשלם ממה שאין לה.

סולל בונה נקלעה למצב בו עליה לשלם ריבית חריגה גבוהה מאוד. האשמים במצב הם קברניטי הכלכלה שהקפיאו את הבנייה החוזית בעיסקת חבילה א' ולאחר שראו כי שגו הפשירו את הבנייה בעיסקת חבילה ב'. שוב הקפיאו את הבנייה החוזית עם ההכרזה על תכנית החירום הכלכלית ושינו את ההחלטה בינואר 1986. על מדיניות קפריזית זו שילמה סולל בונה בהגדלת החוב עליו מוטלת ריבית שאין החברה יכולה לעמוד בה. מכאן הרעיון בוועדת פוגל להחזיר לחברה הפרשי ריבית שהבנקים גבו. בנק הפועלים יתבקש להחזיר את ההפרש בין ריבית חריגה לרגילה.

המלצה זאת אם תמומש תתן מרווח נשימה קצר. העיקר לדבריו הוא בקבלת החלטה על ידי הממשלה ורק הממשלה, שעיקרה קונסולידציה של החוב. כלומר הפיכתו מחוב לזמן קצר לחוב לזמן ארוך.

ומדובר בחוב העולה על 110 מיליון דולר. עם זאת, הוא הדגיש, אין כוונה שהממשלה תלווה כספי לסולל בונה או תיתן לה מענקים אלא רק להקלת המצב. אין דמיון בין סולל בונה, אמר, לכל חברה קבלנית אחרת. סולל בונה היא חברת הבנייה הגדולה ביותר. מצבה איתן יש לה נכסים רבים. ברגע שיבוצע השינוי הארגוני תוכל החברה למכור נכסים הכוללים שטחי קרקע עירוניים, מבנים ורכוש אחר, שיאפשר לה החזר החוב. מצב זה אינו דומה לשום חברה קבלנית אחרת. הארגון המחודש יאפשר סולל בונה בריאה יותר.

חיים מרגלית

גלגלי הבורסה

התאזן המסחר במניות

מגמה מעורבת שררה אתמול במניות החופשיות. בכל שוק המניות היו יותר עליות, מאשר ירידות. במניות חופשיות בלבד — בלי מניות הבנקים המסחריים — ירדו 132 שערים, לעומת 127 שעלו. אחת משתי הנפקות צמודים של בנק ישראל נכשלה אתמול. בשוק איגרות החוב הסתכמו עודפי־הביקוש ב־2.8 מיליון ש"ח בצמודות למדד וב־0.3 מיליון ש"ח בצמודות לדולר.

הציבור השקיע אתמול עוד 3 מיליוני ש"ח בקרן הנאמנות החדשה „חץ" של בנק הפועלים. מקרנות נאמנות אחרות הוציא הציבור 1.1 מיליון ש"ח והשקיע 2.25 מיליון ש"ח בקרנות המתמחות במניות.

בנק ישראל הציע אתמול לציבור שתי סדרות חדשות של איגרות חוב צמודות למדד בסכום הכולל של 30 מיליון ש"ח. מזה 15 מיליון ש"ח מסוג „שגיא" במחיר מינימום של 84% ל־6 שנים ו־15 מיליון ש"ח מסוג „גליל" במחיר מינימום של 77% ל־8 שנים. להנפקה מסוג „גליל" הגיעו הזמנות בסכום כולל של 25.4 מיליון ש"ח. לכן נמכרה כולה במחיר של 77.5%. לכל מי שהודיע על רצונו לקנות במחיר־המינימום ניתנו רק 13.7% מהזמנתו. לעומת זאת נכשלה הנפקת „שגיא", שלה נתקבלו הזמנות בסכום כולל של 9.5 מיליון ש"ח. למזמינים נמכרה במחיר המינימום של 84%.

שער הדולר היציג עלה אתמול ב־1.09 אג', ב־0.74% ל־1.4869 ש"ח. דולר נוסעים עלה ל־1.7638 ש"ח. דולר שחור נע — בעלייה קלה — בין 1.58 ל־1.595 ש"ח. המאורעות בפיליפינים גרמו „בהלת זהב" בהונג־קונג ובשווקים אחרים. אחת התוצאות השתקפה בשיפור השער של הראנד הדרום־אפריקני. בישראל עלה אתמול השער היציג של הראנד הדרום־אפריקני ב־2.16%.

בשוק המניות עלו אתמול 141 שערים. לעומת 138 שירדו ו־121 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו 41 ב־5% ויותר וירדו 25 ב־5% ויותר. היו 8 „קונים בלבד" ו־2 „מוכרים בלבד".

במניות ההסדר נרשמו עליות של 1־2 אחוזים. לעומתן ירדה מ"ר של בנק כללי ב־0.1%. למניות הסדר היה ביקוש התחלתי בהן של כ־1.4 מיליון ש"ח. ההיצע ההתחלתי בהן הסתכם ב־142 אלף ש"ח בלבד. תשואותיהן השנתיות נעו בין 13.91% ו־14.12% (בל"ל) (פועלים ע"ש).

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר עלתה רק של הבינלאומי ב־2.6%. לעומתה ירדו ב־1%: ספנות 0.1 — 0.9; כללי מ"ר 1 — 0.7.

אלחנן הורוביץ

עיוותים במדידת פריון העבודה

מנהלו החדש של המכון לפריון העבודה האינג' דוריאל מוציא מסקנות „מרעישות" על פריון נמוך ושכר גבוה ■ השקפות פוליטיות והנחות מוטעות מדריכות את דוריאל בהסבריו

על פי המכון לפריון העבודה והייצור, המשק הישראלי היה חייב מזמן להגיע להתמוטטות כללית. התוצר המקומי הגולמי למועסק היה ב־1974 גבוה ב־10 אחוזים מיפן איטליה ובריטניה. בעוד שב־1984 היה נמוך ב־22 אחוזים לעומת יפן והיה דומה לתוצר של איטליה ובריטניה. על פי הנתונים שפורסמו ע"י המכון ניתן היה לשער כי היצוא הישראלי ירד בשיעור ניכר נוכח הפגיעה החמורה בכושר ההתחרות וחוסר היעילות של המשק.

למעשה, בניגוד להשערה, היצוא גדל בנפחו ב־80 אחוזים במחירים קבועים. בערכו הדולרי הכולל שינוי מחירים, הגידול ביצוא בעשור האחרון היה כ־140 אחוזים. בתשובה לשאלה שהעלינו איך תיתכן תופעה כזו העומדת בניגוד לכל הציפיות הודו אנשי המכון כי אין להם הסבר כולל.

כלומר קשה לאמת באמצעות הנתונים את התמונה שמנסה לצייר האינג'נר יוסף דוריאל, שמונה באחרונה כמנהל המכון לפריון העבודה, והטוען, כי „התמונה המתקבלת מהדו"ח המוצג צריכה להדאיג את כולנו, וזאת בשל הפיגור המצטבר של פריון העבודה בישראל ביחס לארצות המפותחות, ולחלוקה הלא נכונה של גידול מספר המועסקים בענפי המשק השונים".

מן הראוי לציין כאן, כי גם החלק השני של המשפט אינו תואם את ההתפתחות. התופעה שהתרחשה בישראל בעשור האחרון, דומה מאוד להתפתחות בכל הארצות המתועשות האחרות. קודמו בתפקיד של דוריאל, היה מקצועי יותר ואף ציין זאת בדו"ח של השנה הקודמת: „העליה בחלקם היחסי של המועסקים בענפי השירותים בשלושת העשורים האחרונים מאפיינת את מירב הארצות המתועשות".

לכן ניתן להתרשם, כי את הטעות אין צורך לחפש במציאות המשקית אלא בתפישות מוטעות של מנהל המכון לפריון העבודה או בפירוש מעוות של הנתונים. ניתן להתרשם גם כי חלק מהטעויות נובע משורה של הנחות מתודיות מוטעות.

שגיאות מצטברות

מדידת התשומות בשנות החמישים היתה מבוססת על הנחתו של געתון כי העבודה תורמת שני שליש מכלל התשומות, וההון שליש. בעקבות עבודתו של מיכאל ברונו בשנות ה־60 שונה יחס זה במדידת הפריון ל־58% עבודה, ו־42% הון. מאז שנת 1965 ידע המשק הישראלי שינויים מבניים מרחיקי לכת, אך מדידת התרומות של הון ועבודה עדיין נעשית על פי נוסחת ברונו. כל שינוי במשקל תשומות ההון והעבודה עשוי לשנות את מדידת הפריון הכולל. ואת כל אחד ממרכיביו: את פריון העבודה ופריון ההון. לפני שמרדים על מדידת הפריון מן הראוי היה שהמכון לפריון עבודה יבדוק האם מתקיימות הנחות ברונו של יחס תשומה־תפוקה גם בשנות ה־80.

ראשי המכון מודים בכך שאכן מן הראוי היה לבצע עבודה מסוג זה, אך „אין כח אדם לבצע אותה".

בעיה נוספת המתעוררת בשאלת הפריון והתפוקה המקומיים היא בעיית מדידת מחירי חו"ל. את הפריון מודדים על פי המחיר הסופי של התפוקה. ואילו על פי שיטת המדידה הנוכחית מתקבל פרדוקס שככל שהמשק הישראלי מיצא יותר הפריון הנמדד יורד. בכל מקרה, זאת היתה התופעה האופיינית בעשור האחרון.

לכך כמה סיבות: המכון לפ"ע מודד את הפריון בדולרים קבועים על בסיס השער היציג השונה מאוד. לעתים, משער החליפין האפקטיבי ליצוא, ואינו מתחשב בפיחות או תיסוף ריאלי של השקל ביחס לדולר. גם לגבי תשומות קניות בחו"ל משמשים הם מהשער האפקטיבי ליבוא לשם יצוא. מדידת הפריון גם אינה לוקחת בחשבון את השינויים היחסיים בין שערי המטבעות בעולם לבין הדולר שהוא מטבע בו נערכת ההשוואה.

לדוגמה: יסוף של הין היפני מעלה את התוצר למועסק ביפן ומצביע על פי נתוני המכון על גידול תוצר ריאלי למועסק ביפן במונחי דולרים. זאת, אף אם לא חל כל שינוי בפריון העבודה הריאלי של העובד היפני. הוא הדין לגבי ישראל. במהלך שנות ה־80 סבלו המטבעות האירופיים מחולשה ביחס לדולר. רוב היצוא הישראלי מופנה לאירופה, ועל כן התמורה ליצוא בדולרים קבועים ירדה.

התוצאה השתקפה בלוחות המכון כירידה בתוצר הריאלי למועסק, ירידת התוצר הריאלי מורידה את הפריון אף אם התפוקה הריאלית של כל מועסק גדלה.

לו השגיאות המתודולוגיות היו רק ברמה של עבודה אקדמית ניתן היה להתעלם מהן וניתן היה לקבל הסברים כגון שהשגיאות בטווח ארוך מתקזזות. אולם ללוחות של המכון לפריון מצורפים הסברים ומסקנות פוליטיות מובהקות. הסברים אלה מנחים את המדינאים ואת מקבלי ההחלטות. למעשה נתקבלו חלק מהסברים אלה כאמיתות בלתי מעורערות למרות שלפעמים אין להם כל ביסוס אף בנתונים.

למשל כותב דוריאל: „התוכנית להבראת המשק תצטרך לשים יתר דגש באמצעים שיש לנקוט לחידוש וגידול פריון העבודה להדבקת הפיגור (כלפי חו"ל) שחל בו בעשור האחרון".

מסקנות חפוזות

קובעי המדיניות מסיקים ממשפט כזה שהעובד הישראלי הוא עצל ומקבל שכר גבוה מדי ביחס לתפוקתו. ועל מנת להדביק את הפיגור של 10 שנים יש להחזיר את השכר 10 שנים אחורה. החוברת מלאה וגדושה משפטים כגון „השכר עלה בשיעור גבוה הרבה יותר משיעור עליית הפריון, וכתוצאה מכך חלה עליה בגובה יחסי של 28.6 בהוצאות העבודה ליחידת תוצר" וגם משפטים כאלה מובילים למסקנה ההכרחית. בעוד שיתכן כי ירידת שער הדולר ביחס למטבעות אירופיים יתכן באופן חד פעמי את ירידת הפריון בתעשייה. הנתונים שהתפרסמו מנסים לתאר כי השכר בישראל עלה ביחס לתפוקה, אך על פי אותו תאור גם בארצות אחרות עלה השכר ביחס לתפוקה. אם משווים את תפוקת העובד הישראלי בסקטור העיסקי או בתעשייה לעובד בארצות שונות מתברר, כי תפוקתו ביחס לשכרו גבוה יותר מאשר בארצות רבות וחשובות. גם שיעורי השינוי אינם יוצאי דופן.

הלוחות של המכון לפריון העבודה נועדו להקשות על השוואה בינלאומית אפשרית. השכר לשעת עבודה מוצג בדולרים קבועים רק לגבי עובדי תעשייה בעוד שהתיצור לשעת עבודה מוצג רק לגבי כלל המשק או לגבי הסקטור העיסקי כולו. אולם לאחר מאמצים רבים ניתן לדלות מהלוחות נתונים ברי השוואה.

מדד התוצר למועסק
במחירים קבועים (1955 = 100)

	1983
ישראל	348.1
איטליה	298.1
גרמניה	259.2
בריטניה	182.9
קנדה	155.6
ארה"ב	141.9

מכאן, ששכר העבודה גדל במדינות רבות ביחס לתוצר במונחי דולרים ביתר דומה לישראל. לכן בעיבודה היחסי של ישראל ביחס לארצות אחרות לא השתנה. כמובן, כאשר מציינים את הנתונים של ישראל בנפרד מתקבלת תמונה מחרידה של עליה שכר הגבוהה מעליית התפוקה. התמונה כולה אינה מפחידה אם יודעים, כי תופעה דומה התרחשה בארצות שונות בתקופות שונות.

בסיס שרירותי גם

בכל השוואה חשיבות מירבית לבחירת שנת הבסיס להשוואה. בחוברת האחרונה שפורסמה בנובמבר 1985. שנת הבסיס לבחינת ההתפתחויות היא 1974. עובדי המכון מסבירים שהם עורכים את ההשוואה בכל שנה ל־10 שנים אחורה באופן שרירותי. אך בנספחים הם מפרסמים „לפעמים" גם תקופות השוואה אחרות.

לפעמים אם בודקים את מדד התוצר למועסק במחירים הקבועים מתבררת התמונה כלהלן:

מדד תוצר למועסק
במחירים קבועים (1974 = 100)

	1983
ישראל	105.6
איטליה	110.1
גרמניה	121.9
בריטניה	118.6
קנדה	102.5
ארה"ב	104.8

לפיכך ע"פ בסיס 1955 ישראל צועדת עדיין לפני הארצות הנזכרות. כמובן אם נבחר את שנת הבסיס 1974 להשוואה, התמונה תשתנה מקצה לקצה.

המדינה	השכר לשעת עבודה בתעשייה דולרים קבועים 75	השכר לשעת עבודה בתעשייה דולרים קבועים 84	שיעור הגידול בשכר לשעת עבודה בתעשייה 1984־75	שיעור הגידול במדד התוצר התעשייתי בדולרים קבועים לשעת עבודה 1984־1975
ארה"ב	6.35	12.82	101	27.3
קנדה	6.10	4.39	89	22.0
ישראל	2.25	4.39	95	26.0

כאן ישראל נמצאת באחורי מדינות אירופה. אך עדיין בשיעורי גידול תוצר מעל לקנדה וארה"ב.

יש לשים לב שההשוואה כאן רק עד 1983 וזאת בגלל הסיבה שהלוח שהופיע בחוברת של השנה הקודמת (לשנת 1984) נעלם בחוברת האחרונה שהוצאה ע"י האינג' דוריאל. זוהי רק דוגמה לאפשרות של סינון נתונים והעלמתם אם אינם נוחים להוכחת ההסברים הפוליטיים המונחים מראש ומתוך כך אינם נזקקים לנתונים כלשהם.

(רשימה ראשונה)

צבי טימור
אוריאל בן חנן

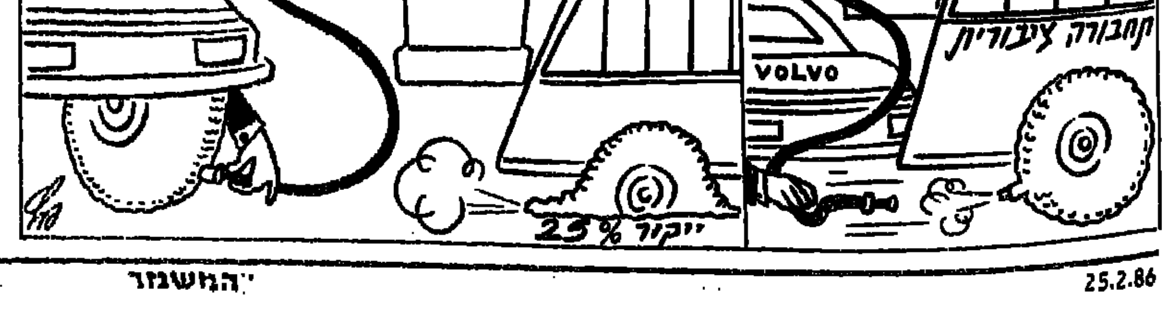

טור החדשות

עמלות הבנקים אוכלות הריבית על תפס"ים

הפחתת שיעורי הריבית הבנקאית בימים האחרונים שעברה, הקטינה עוד יותר את כדאיות גלגול פקדונות התפ"ס.

בחישובים שנעשו במערכת הבנקאות עולה, כי הפקדה על 10 אלפים שקל (בריבית של 17 אחוז) נותנת למשקיע ריבית של 12.60 שקל לאחר 7 ימים, אך 13.61 שקל אם „מגלגלים" את הסכום פעמיים לאחר 4 ימים ו־3 ימים. בניכוי כזה ישלם הלקוח בסופו של דבר 17 אגורות לבנק, מעבר לרווח הנוסף שהיה לו. בגלל מחיר פעולת הגלגול וזאת אם 2 הפעולות נעשו כאשר החשבון בזכות. אם אחת הפעולות נעשתה כשהחשבון בחובה, הרפסד הוא 12 אגורות ואם שתי הפעולות נעשו בחובה — הרפסד הוא 17 אגורות.

מצב דומה קיים גם לגבי פקדון של 50 אלף שקל. רק בהפקדה של 100 אלף שקל, בריבית של 17% בשנה, יהיה למשקיע רווח מגלגול הפ"ס: הריבית שיקבל הלקוח לאחר 7 ימים היא 126.323 שקל. במקרה של גלגול (3 ו־4 ימים) תהיה הריבית 126.321 שקל. אלא שבניכוי 2 פעולות נוספות (כאשר שתיהן בזכות) ניקוזות את רוב הרווח הנוסף, ולמשקיע נותר „נטו" של 0.06 שקל. לעומת זאת, אם הנגיעה אחת נעשית בחובה ואחת בזכות — העיסקה כבר אינה כדאית, שכן ניתוך הרווח הנוסף „יאכלו" 0.09 שקל חדש. כאשר שתי הפעולות בחובה נפסיד הלקוח 0.24 שקל חדש.

א.ש.

מעבר מהזמנות בטחוניות ליצוא — ב„בדק מטוסים"

הכנסות של חטיבת „בדק מטוסים" יגדלו בשנת הכספים הנוכחית ב־5% מיליון דולר ויסתכמו ב־263 מיליון דולר לעומת 140 מיליון דולר בשנת 1984/5.

גידול זה בהכנסות הוביל בזכות הגברת היצוא ולירידת הקיצוץ בהזמנות מערכת הביטחון. יתברר כי בשנתיים האחרונות קוצצו העבודות שבוצעו עבור מערכת הביטחון מ־190 מיליון דולר ב־1984/85 ל־88 מיליון דולר בשנה האחרונה.

אולם במקביל הצליחה החטיבה של בדק מטוסים להגדיל את היצוא. זה הסתכם בשנה האחרונה ב־180 מיליון דולר לעומת 117 מיליון דולר בשנה הקודמת. בדרך זו נמנעו פיטורי עובדים בקנה מידה נרחב.

החטיבה נותנת שרותי שיפוץ ותחזוקה לחיל האוויר ולחברות זרים. כן ניתנים שירותים למספר חברות תעופה באמריקה הלטינית, במסגרת החוזים לשעות טיסה.

בחודשיים האחרונות הוסבו בחטיבה 6 מטוסי נוסעים למטוסי מיטען, עבודה שהיקפה היה 2 מיליון דולר. תחומי פעילות נוספים של החטיבה כוללים השבחת מטוסי איזוז, קיו ותובלה, שיפורים במטוסים אזרחיים, אינגרציה והתקנה של מערכות איוניקה ומערכות נשק.

תחום נוסף הוא התקנת מערכות להגנה אלקטרוניות תוך שילוב המוצרים של התעשייה האלקטרונית בארץ.

א.ש.

יבוטל „מקלט המס" — השקעות בסרטים

חודש מרץ הקרוב יהיה המועד האחרון להשקעה בסרטים כמקלט מס. מנוחים שהחל מהשנה הבאה תשונה ההוראה בנושאי מיסוי הפקות סרטים. היתרון הגדול של השקעה בסרטים כמקלט מס — הקטנת החובות למס ההכנסה בשומות של שנת 85', וגם הקטנת המקדמות ל־86'.

בהפקות ששותפים בהן חברות הפצה בינלאומיות ההשקעה כדאית יותר משום שקיים סיכוי לזכות ברווח כלשהו מההשקעה, ולא רק מההנחתה שבתשלום מס. יש לזכור שעל פי הבטחות האוצר יבוטל בשנה הבאה מס תיסף כך שהשנה עדיין יהיה חסכון ניכר בהשקעה מסוג זה. בהתחשב בשיעורי המס השולי הגבוהים (60% +מס יסף). בכל מקרה צריך לקחת בחשבון שההשקעה בסרטים הינה השקעה מסוכנת. ובעבר מעטים היו המקרים בהם המשקיעים קיבלו בחזרה את ההשקעות בסרטים.

„הטרקטורים המושבתים מראים שהתיאבון היה גדול מדי"

ענף הבנייה בשפל שלא היה כמותו, אמר אבי אהרונסון, מנכ"ל מוסד הבנייה המאוחד. בפגישה רבת משתתפים עם שר הביטחון יצחק רבין, הוא אמר שתוך ארבע שנים ירדו היקפי הבנייה הפרטית והציבורית ב־50 אחוז.

לדבריו, את המחיר ישלם הציבור. אהרונסון הוסיף, כי גם נסיגה חייבים לתכנן. שאם לא כן נוצרת אנרכיה וכך שהיה במציאות זאת נסיגה לא מתוכננת ומבולבלת. התוכנית הכלכלית מצליחה לדבריו בין השאר על הורדות ענף הבנייה. כי זהו ענף לא מאורגן מבחינת המעסיקים והמועסקים. הממשלה לא שמה לב לכך וחשבה, כי היא יכולה להטיל כל גזרה על הקבלנים והם לא עמדו בכך.

עליות וירידות חסרות פשר

דוד שטרן נשיא מרכז הקבלנים והבונים אמר, כי אף שהמדינה מתקרבת לשנתה ה־39 טרם למדה לנהל מדיניות בתחום הבנייה והיא מתאפיינת בעליות וירידות חסרות פשר. השגיאה העיקרית לדבריו היא בחוסר ההתאמה בין כושר ביצוע גבוה מאד לבין הצרכים. קובעי המדיניות הכלכלית חייבים לזכור, כי במדינה היום 4.5 מיליון תושבים ולפעול בהתאם. מאות הטרקטורים והמנופים המושבתים מראים, כי התיאבון היה גדול מדי ויש צורך להפוך למציאותיים.

שר הביטחון רבין אמר בנושא הכלכלי, כי מן הראוי שקברניטי המשק ילמדו מנסיון משרד הביטחון, בנושא רכש הנוכלין. אשר לריכוז בממשלה אמר רבין, כי אינו מבין את הויכוח. התכנית הכלכלית הצליחה לדבריו רק בשלב הבלימה. אך אם תמשך בצורתה הנוכחית תביא להרס והקלאות. התעשייה והבנייה ולכן תאבד סעפה. מוכרחים לעלות על דרך שיאפשר יצור ויצוא. הויכוח עם שרי הליכוד משונה בעיניו משום שיש מציאות שעליהם ללכוד אותה.

חיים מרגלית

שיטה חדשה בביטוח רכב תבטיח פיצוי מלא למבוטחים

משרד האוצר ישנה את שיטת קביעת פרמיות ביטוח רכוש („קסקו") לרכב. לאחר שהתברר כי השיטה הנוכחית גורמת עיוותים ואי בהירות.

על־פי השיטה החדשה, שתונהג בעוד מספר חודשים, תקבע פרמיית הביטוח לרכב לפי טבלה נקובה בשקלים. רוגנת ביטוח הרגנה. הטבלה תקבע לפי סוג הרכב ושנת הייצור שלו. ביום נקבעה הפרמיה באחוזים מסוימים מערך השוק של המכוניות.

שיטת הפיצוי למקרה של אובדן מוחלט (טוטל לוס) תשונה גם היא — בעוד שביום מקבל המבוטח, במקרה של אובדן מוחלט, פיצוי לפי שווי המכונית ביום אך בכל מקרה לא מעל סכום הביטוח שבו בוטחה המכונית. הרי שעם הנהגת השיטה החדשה — יקבל המבוטח בכל מיקרה פיצוי בהתאם לשווי המכונית בשוק.

השיטה החדשה תביא להסדרת העימותים בין חברות הביטוח לבין המבוטחים, במיוחד במיקרה שבו עולה מחירן של המכוניות המשומשות, ואילו מבוטח שנגרם לרכבו אובדן מוחלט — מקבל פיצוי רק לפי ערך הביטוח שביטח לרכבו. ואינו יכול לרכוש בכספי הפיצוי — רכב אחר כמקים לרכבו שניזוק. השיטה החדשה תופעל בעוד מספר חודשים.

א.ש.

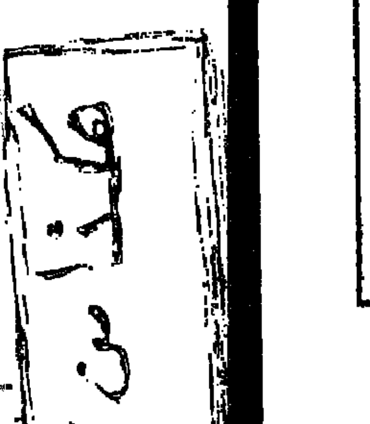

בעריכת עלינא תורי

מבוק ומשם

מופע

הבית דלק ריקה

מאת אפי שפריר

יום שני בשבוע. קר. רוחות חזקות. הערב אמורה להתקיים הופעה. איפה? במובן... במועדון הרוק קולנוע דן. הפעם להקה חדשה. „גאן גרש" שמה (מהיכן לקחו את השם הזה?), וכל מה שידעתי עליהם מסתכם בכך שהם חבריה צעירים, בסוף שנות העשרה שלהם וכל ניסיונם המוסיקלי מתבטא בחזרות בבתיהם ושמיעה אינטנסיבית לתקליטים מחו"ל.

סגנונם — גל חדש דיכאוני. תעשייתי. ענף קטן מסגנון הגל החדש. ענף שהפך לתופעה כאן בארץ, יותר נכון לומר בת"א. לסגנון הזה יש להקה נערצת (דוראלקס סראלקס — המוסיקה שלה קרה, מנוכרת והיא מנסה לתקוף את נושא השואה בצורה מאוד מוזרה, ולנסות להעביר לדור הצעירים שהשואה רחוקה מהם כשנות אור), ולהקות קטנות המנסות לחקות את הלהקה הנערצת. „ג'אן גרש" אחת מהן.

לאט לאט החל להגיע „קהל" שהיה מורכב ברובו מקרובי וידידי הלהקה ומקצתו מסקרנים למוסיקה חדשה וללהקות חדשות. כיאות למופעים בקולנוע דן החלה ההופעה בשעה מאוחרת מאוד. המסך עולה וההופעה החלה. על הבמה עומדים ארבעה חברי הלהקה, ספק אם הם יודעים מה הם עושים שם, בין כלי הנגינה הרבים מצאתי כלי נגינה מיוחד מאוד ויחד עם זאת אופייני ללהקות הגל החדש — חבית דלק ריקה (!). לא, איני משקר, אכן זהו כלי נגינה מאוד דומיננטי, ועל כך בהמשך.

אותם ארבעת חברי הלהקה (שאת שמם איני זוכר) פתחו את ההופעה בבליל של שטויות שהם קוראים לזה מוסיקה — הרבצה חזקה על הבאס ולא, חס וחלילה לא נגינה — הרבצה. פריטה גסה על גיטרה נטולת צוואר, הפקת ציפצופים מן האורגן הנייד, וכמובן, השמעת בליל קצבי מן התופים.

איך שהקטע הזה נחת על ראשי, הבנתי לקראת מה אני חותר הערב — מסע ארוך אל נבכי מוסיקת השחור התעשייתית. אותו סגנון שהזכרתי לעיל, הפוקד את ארצנו כעת. ולא טעיתי. מיד לאחר הקטע הזה, שהשאיר אותנו, הצופים, המומים, בא שיר מטורף המלא בקללות עסיסיות בכל מיני שפות. איני מבין רק מדוע הם עומדים על הבמה ומנסים להראות שהם מנגנים, כי מה שיוצא להם מכלי הנגינה דומה לצלילים של תלמידים מתחילים שמנסים את כלי הנגינה החדשים שלהם.

לאחר מכן, בא תור מוטיב השואה — מוטיב כמעט משותף ללהקות המנגנות בזרם המוסיקלי הזה. נאום של צורר הנאצים ארולף היטלר מלווה הלמות תופים וחבית ולאחריו שיר „מחאה" שלא הבנתי ממנו מילה, אם בגלל הסאונד הנורא ואם משום שגם אני וגם הזמר לא הבנו מה עושים עם מיקרופון.

הייתי אומר שעברה עלי חוויה מזעזעת, אם זו המוסיקה שבני הנוער שלנו עושים כעת, אולי אני זקן מרי ולא מבין אותם, שהרי בסוף ההופעה אמרו לי חברי הלהקה כי הם ניסו לגרום דיכאון לכל השומע אותם, ואכן, הם הצליחו. אך לא במובן שהם רצו בו.

מעניין רק שאבא של אחד מחברי ה... „להקה" נצמד אלי וצעק לתוך אוזני בזמן ההופעה: „הסתכל עליהם, יש בהם משהו, נכון?". משהו יש בהם, בהחלט — בטוח שלא מוסיקה.

מה חדש?

אמני דרום־אפריקה נגד אפרטהייד

מאת עופר ניר

לאחר התארגנות מוסיקאי רוק אמריקנים לפעולה נגד האפרטהייד, אזרו אומץ גם מוסיקאים דרום־אפריקנים, שחורים ולבנים, ויצאו במודעת גינוי למשטר ההפרדה הגזעית במולדתם.

למעלה מ־50 אמנים, המכנים עצמם בראשי־תיבות „ס.א.מ.א" (מוסיקאים דרום־אפריקנים נגד אפרטהייד) חתמו על מודעה בעיתון נפוץ, בה דרשו ביטול מצב־החירום שהוכרז לפני חודשים מעטים, שיחרור האסירים הפוליטיים ובראשם נלסון מנדלה וצעדים נוספים שמטרתם ביטול סופי של האפרטהייד. האמנים הודיעו כי אם לא ייעשו צעדים חיוביים בנדון, יחרימו את חגיגות היובל של העיר יוהנסבורג. „לאור המצב הקיים, אין לנו כל סיבה לחגוג," נכתב במודעה. כמובן, קיבלו האמנים בברכה את פעילות עמיתיהם בארצות־הברית ובריטניה נגד האפרטהייד.

אחד הפעילים בארגון האמנים החתומים על המודעה, ג'וני קלג מלהקת „ג'ולוקה" (המורכבת משחורים ולבנים, ועקב כך היתה נתונה לרדיפות מצד השלטונות), אמר, כי זהו מאורע היסטורי. זו פעם ראשונה שמוסיקאים לבנים ושחורים משתפים־פעולה בנושא זה. יחד עם זאת, הוסיף, אין להסיק מן המודעה הזאת כי כל המוסיקאים השחורים בדרום־אפריקה מודעים לעניין הפוליטי ואחדים מהם צירפו את חתימתם מסיבות אחרות: כתוצאה מלחץ מוסרי שהופעל עליהם או כדי שלא להצטייר באור שלילי, בעקבות פעילות עמיתיהם נגד האפרטהייד, ולהיחשב כמי שעומדים מן הצד. אשר למוסיקאים הלבנים, גם כאן נשמעו כמה תגובות ציניות לגבי מניעיהם וכבר היו שאמרו, כי רבים מאלה שצירפו את חתימתם למודעה עשו זאת כדי „להצטייל את עורם הלבן" או כדי ליהנות מיוקרה רבה יותר בשוק הפופ שמחוץ לדרום־אפריקה.

אגב, לפי נתוני־מכירה מדרום־אפריקה, 'מוכר' תקליט של מוסיקאי שחור כ־150 אלף עותקים לעומת ממוצע של 20 אלף עותקים של תקליט „לבן". זו הסיבה שלהקות לבנות לא מעטות שינו את הסגנון המוסיקלי שלהן, כך שיתאים גם לשוק ה„שחור", ואף צירפו חבר שחור אחד או יותר להרכב.

תהיה הסיבה אשר תהיה, אם אמונה עמוקה בצורך במיגור האפרטהייד ואם שיקולים קרים של כדאיות, לפירסום המודעה כפי שפורסמה יש חשיבות רבה. ואגב, בעקבות נסיון העבר, מישהו מוכן להמר על תשובה ישראלית, גירסה עברית, לשיר אנטי־אפרטהייד?

פאלקו, היה אונס?...

פאלקו היה זמר אוסטרי מצליח, שהתפרסם לפני כשלוש שנים בלהיט „הקומיסר" (שיר הראפ' הגרמני הראשון בהיסטוריה, כפי שמציינים בגאווה בחברת התקליטים שלו) ולאחרונה בשירים כמו „וינה קוראת", „הרקד אותי אמדאוס" ו„ג'ייני". השיר האחרון גרם לו בעיות קשות, אף־על־פי שהגיע למקום הראשון במצעד הפזמונים הגרמני ונמכר עד עתה בכחצי מיליון עותקים.

הסיפור מזכיר לא במעט את המקרה המצחיק של „פרנקי הולך להוליווד" והלהיט „רילקס", שהוזחל בתחתית המצעד עד שאיזה די־ג'יי, עם אוזניים גדולות החליט שהטקסט מדבר על פעילות הומוסקסואלית ודרש לאסור את השיר לשידור, מה שעזר להקפיץ את התקליטון לראש המצעד הבריטי, שם שהה שבועות אחרים. במקרה של „ג'ייני", ניגנו את התקליטון עשרות פעמים בתחנות הרדיו המקומיות עד שמישהו שם־אוזן לטקסט וקבע, חד־משמעית, שזהו שיר נורא, חסר־טעם, העוסק, לא פחות, ברצח ואונס של נערה צעירה. מנהלי תחנות רדיו הודיעו כי אין להם עניין לקדם מכירות של תקליטון כזה ואסרו את שידורו. מה שלא הפריע, כאמור, לפאלקו, שכבר תפס את המקום הראשון במצעד הגרמני.

פאלקו, כמובן, הכחיש בתוקף את ההאשמה שהוטחה וטוען שלא אונס ולא רצח ולא נעליים. הבעיה, הוא תוקף, אינה בתקליטון, אלא במאזינים בעלי הראש המלוכלך והמחשבות המזוהמות והוא לא אחראי לפירושים שהם נותנים לשיריו.

יותר מזה, נזעם פאלקו, השדרנים והעורכים לא קפצו מעורם כאשר ניגנו תקליטים לועזיים, לא גרמנים, בעלי תוכן נועז, משום שרבים מהם אינם שולטים באנגלית או שפה נוספת. מדוע צריך הוא, פאלקו, פטריוט אוסטרי ששר בגרמנית, לסבול מזה? שאלה טובה. בינתיים, התקליטון נמכר בלי השמעות ברדיו (אף כי לא כל התחנות החרימו את השיר) ובלי טובות. פאלקו זכה לכותרות שמנות בלי מאמצים של אנשי יחסי־הציבור שלו.

ג'ון טיילור, עכשיו לבדו

ג'ון טיילור מלהקת „דוראן דוראן", שעשה חלטורה גם בלהקת „תחנת כוח", הקליט תקליטון סולו „תשעה וחצי שבועות", מתוך פסקול סרט בשם זה, בכיכובו של מיקי רורק. טיילור עשוי גם לקחת חלק בקונצרט מיוחד וחד־פעמי של להקת „הפנים" המחודשת, עם רוד סטיוארט, רוני ווד, קני גדנס ורוני ליין.

דייוויד בואי, כוכב סרטו החדש של יוצר „החבובות" ג'ים הנסון, „לבירינט", עסוק עתה בהקלטת פסקול הסרט. משתתפים נוספים בפסקול: ציאקה חאן (שזכתה לאחרונה לקיתונות של ביקורת מצד יהודים רבים, על שהופיעה בעצרת לצידו של לואיס פראחאן, מנהיג השחורים האנטישמי), לותר ונדרוס וסיסי יוסטון, אמא של ויטני המצליחה...

ועוד סרט, „אור היום", על־פי רעיון של ברוס ספרינגסטין ובבימוי פול שרדר. תופיע בו, בין היתר, הזמרת גזאן גט. ברוס ספרינגסטין יהיה אחראי, כפי הנראה, לפסקול... צעד חשוב במאבקם של בוב גלדוף ואנשי ה„בנד אייד" נגד יצרני ההקלטות הפיראטיות: ממשלת אינדונזיה, בה פעילים רוב הפיראטים, הודיעה כי תפעל להחרמתם של תקליטים וקלטות שהוקלטו באופן בלתי־חוקי תוך כדי שידור ה„לייב אייד". עד עתה, נמנעה ממשלת אינדונזיה לפעול נגד יצרני ההקלטות ואף נהנתה מרווחיהם באמצעות גביית מיסים. לאחר איומו של גלדוף כי יפעל להטלת עיצומים על אינדונזיה אם לא תחסל את הנגע, נכנעה הממשלה. מי אמר שלרוק אין שיניים?

טלוויזיה

מ„יוריתמיקס" ועד שארקי

מידג' יור עם מתנה מטעם ה„בנד איד"

מאת עופר ניר

תוכנית „עד סוף" חוזרת אל המתכונת המגאזינית שלה, לאחר שהקדישה תוכנית אחת לנושא אחד: טרבור הורן. „עד סוף", ביום ראשון הקרוב, תגיש מגוון רחב של נושאים, מסרטי וידיאו של להקות חדשות ועד מבט מסכם אל שנת הפעילות של ה„בנד אייד". משהו בשביל כל אחד.

בונו, סולן להקת „יו. 2", חבר עם להקת הפולק האירית „קלנאד" והקליט תקליטון משותף. נראה את זה. „יוריתמיקס" ממשיכים לרקוד להיטים מתוך הרפרטואר והחדש ביותר הוא „הכל בסדר". איש אינו מפקפק בכך. שתי דוגמאות לשילוב סרטים־מוסיקה: ג'יימס בראון שר „להיות באמריקה" מתוך „רוקי 4" ולהקת „וואנג צ'אנג" מרחיבה הלהיט שלה מתוך סרט באותו שם, שנקרא „לחיות ולמות בלוס אנג'לס".

משהו מאמריקה, שהופך לתופעת „קאלט" בארץ ובעצם, כבר לא קאלט אלא על סף הצלחה מסחרית לכל דבר: תום וויטס. התקליט שלו „כלבי הגשם", חודר עמוק לשוק הישראלי. סיבה טובה להקרין שיר אחד ב„עד סוף". ואם וידיאו, אז „אהה", הלהקה שחוגגת את הצלחתה לסרטון המקסים „השתלטי עלי". נוסף ללהיט הזה, יוקרן גם „להיות הנוכחי". „השמש תמיד זורחת בטלוויזיה". את המשבצת הישראלית בתכנית ימלא שלמה יידוב שיצא לאחרונה בתקליט חדש, תקליט הסולו השני, בסך־הכל, בקריירה שלו. מנחם גרנית וענת דולב ישאלו שאלות וכאשר יסיים להשיב, ייגש אל המיקרופון וישמיע שני שירים.

עוד שני נושאים בתוכנית עמוסה־לעייפה זו של „עד סוף". מידג' שארקי, לשעבר סולן הלהקה האירית „אנדרטונס" („דורני המושלם", „ג'יני ג'יני" ועוד), שנהנתה מהצלחה מסויימת בבריטניה והיתה אלמונית כמעט לחלוטין בארץ. שארקי, בעל הפנים המחודדות והקול הגבוה שהביא לו הרבה מעריצים אבל גם הרבה ביקורות מלגלגות, המשיך כסולן לאחר פירוק הלהקה, הקליט עם וינס קלרק ולקראת חג־המולד שעבר הגיע למקום הראשון בבריטניה עם הלהיט „לב טוב". השיר הזה יושמע ב„עד סוף" וכמו־כן יובא ראיון איתו, שנעשה באנגליה. לסיום, כמובטח, סקירה מהירה של הדברים הטובים שנעשו בכספים שאספו בוב גלדוף, מידג' יור וחבריהם לאירגון ה„בנד אייד" למען אפריקה. עשרות מליוני הדולרים שנאספו עזרו לרכוש מזון, תרופות, אוהלים וגם כלי־רכב, שיהיה במה להוביל את כל האספקה ליעדיה.

בתמונה, מידג' יור, שותף לכתיבת הלהיט „האם הם יודעים שחג־המולד עכשיו", שהחל לגלגל את העניין — עומד בגאווה ליד אחד ממכוניות הלנד־רובר שנרכשו, ועליה הכתובת „מתנה מטעם הבנד־אייד". אנשים טובים.

תקליט

בוב דילן — צליל חדש

מאת עמית רוט

„קו הרקיע של נשוויל" — תקליט של בוב דילן בהוצאה ישראלית חדשה ב„ניים פרייס".

לבוב דילן היתה תאונת אופנוע קשה בשנת 1966 ובעקבותיה הסתגר לנופש ועבודה למשך שנה וחצי בבית מבודד בוודסטוק. כשהוציא את תקליטו „ג'ון ווסלי הרדינג" הפתיע את אמריקה ואת העולם כולו בצלילו החדש. אולם את תקליטו החדש, „קו הרקיע של נשוויל", פותח דילן, הזמר הידוע של שנות השישים שאינפף בעבר כתרנגולת זקנה, בקול חושני ורגוע שכמוהו טרם שמענו.

הזמר ג'וני קאש מצטרף אליו בקול הבאס־בריטון הערב שלו לבלאדה נשווילית טיפוסית — „נערה מאיזור הצפון". שיר זה מופיע בתקליט שהוציא לפני שנתיים פיט טאונשנד' בלי ציון המקור, כאילו שזה שיר עם.

לאורך כל התקליט נשמר הקו של מוסיקה אמריקנית מסורתית: קאונטרי, ריתם אנד בלוז ובלאדות מקוריות שנכתבו על־ידי דילן. התקליט הוא יצירה יפהפיה של אווירה, הפקה מופתית ונגינה מעולה של נגני אולפן ותיקים אך צעירים שמשרתים את השירים של דילן באופן כמעט מוחלט. (שימו לב לתיפוף ולצליל התופים של קני בטרי לאורך כל התקליט ולנגינת הגיטרות והאורגן). בין הנגנים צ'ארלי דניאלס שהתפרסם בלהיט „השטן ירד לג'ורג'יה".

בוב דילן – חצי שנה בבית מבודד

השירים בתקליט מראים את דילן מלא הומור, רוח טובה ופאנקיות כפי שלא היה מעולם. המפורסמים שבהם — „שכבי ליידי שכבי", „הלילה אשאר כאן אתך", ו„השלכתי הכל לעזאזל" — מוסיפים את הריגושים ההכרחיים.

בקיצור, אלבום קצר ויפה של מוסיקה אמריקנית שכיף לשמוע, שחסר את הרצינות וההתפכנות שאיפיינו את המוסיקה של דילן בעבר. זוהי דוגמה „קלאסית" וכמעט יחידה לצד הזה של דילן.

ליאונרד כהן — משורר של תקופה

התקליט השני בסדרת „ניים פרייס" הוא „אור חדש לטקס הישן" של ליאונרד כהן. גם תקליט זה הוא „דוגמה קלאסית" וכו מיוצג כהן הישן משנת 1974 בלבוש חדש.

מין, אלימות מחשבתית ופיסית והרבה אהבה משחקים כמו תמיד בשירים של כהן, ששוקע בתוך עצמו והקטנוניות המשועממת שלו. בכל פעם שהוא שוקע עמוק מספיק או מתנער מהרוח הזו, התוצאות נהדרות, בפרימיטיביות, בתוכן ובעוצמה שלהן.

התקליטים הקודמים של כהן היו יותר טובים, התקליטים שבאו אחרי זה היו פחות יפים. העיבודים וההפקה המוסיקלית מתייפיפים ומשרתים במגושמות את השירים. אם כי לעיתים יש הצלחות מפתיעות. השירה של כהן נעה בין נוגע ללב למעצבן, השירים כולם מעל הרמה הממוצעת של כתיבת שירים. אחרי הכל, כהן הוא המשורר של אותה תקופה ובכלל.

כהן סיפר, שאת הלהיט „אהובה אהובה" כתב בזמן מלחמת יום כיפור, כשישראל נלחמה על חייה והוא בא להופיע בפני החיילים. „הלוואי ורוח שיר זה תעלה כה טהור וחופשי והלוואי תהיה לכם מגן, מגן בפני אויבים".

תיקון טעות

במודעת חוק התכנון והבניה
מרחב תכנון מקומי
הגליל המזרחי

שפורסמה בעתוננו ביום 17.2.86 נפלה טעות. צ"ל: הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר — ולא כפי שפורסם.

ראש אגודת הכפרים יוזם משלחת לירדן

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

ראש אגודת הכפרים בהר חברון, ג'מיל אל־עמלה, מנסה להרכיב משלחת מהר חברון כדי לבוא לרבת עמון ולהביע נאמנות לחוסיין. לא ברור אם מוכתרי הכפרים בהר חברון יסכימו לצאת במשלחת בראשות עמלה.

ג'מיל אל־עמלה ניסה את כוחו בעבר לבוא לפגישת פיוס בירדן, אבל עד כה דחתה ירדן את גישושיו. כעת הוא מנסה לנצל את הקרקע בין ירדן לאש"ף כדי לזכות ברה־הבילטציה של ירדן. בשבת היה כינוס של מוכתרים בהר־חברון ונו דנו בהקמת המשלחת למלך חוסיין.

כתבנו מעיר כי הטלוויזיה הירדנית ציטטה הודעות תמיכה מן השטחים גם של אישים שהיו מאנשי אגודת הכפרים, ויתכן כי כעת תסלח לכמה מהם.

● הנהלת עיריית ירושלים אישרה פה אחד את מינויו של יואל מרינוב כמנהל המחלקה לשיפור פני העיר, לאחר שנבחר במכרז פומבי.

● 100 אנשי עסקים אמריקניים, עורכי־דין המטפלים בהשקעות, רואי חשבון ונציגי חברות אמריקניות וישראליות המשווקים מוצרים ישראליים במערב אירופה, השתתפו בסוף השבוע בסמינר מיוחד בנושא איזור הסחר החופשי שנערך בלוס־אנג'לס.

● להקת המחול של בקה־אל־גרביה זכתה את ישראל בפרס בינלאומי בפסטיבל פולקלור, שנערך בימים אלה באיטליה. זו הפעם הראשונה שלהקה ערבית מוסלמית ייצגה את המדינה בתחרות בינלאומית בפולקלור.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג מתעשיה — לחנות לעובדי המטעל, בדרך השלום מס' 5 גוש 7094, חלקה 17, תיק בנין 4/11238.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. כספי, סגן ראש העיריה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לתוספת לאחוזי בניה 6% ובנצורת הבנינר ברחוב הרטוב מס' 1, 20—1 גוש 6113 חלקה 220 תיק בנים 27526.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. כספי, סגן ראש העיריה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה – תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה
העיר חיפה
הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי מר הר־שלג אלי — לאשר בדיעבד תוספת ברחוב נתיב־חן מס' 43 חלקה: 501 (290"295) בגוש 10878 נוה־שאנן. הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. עודף שטח בנייה של 11 מ"ר מעל למותר.
2. תוספת קומה מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבנייה, בבניין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה' בין השעות 08.00־11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.
איתמר ינוביץ — מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה „מורדות הכרמל"
רח' שדר' פלמר 1, חיפה, טל. 668180, 664690
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה1965
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה „מורדות הכרמל" הוגשה על־ידי משפחת מרקשייר בקשה לאישור תשריט חלוקת הקרקע (להלן התשריט) בגוש 10562 חלק ארעי מס' 5 בשטח הידוע כגבעת לוריאה בעתלית בסטיה מת.ב.ע. ג/771 א' החלה על האיזור, אשר דבר אישורה פורסם בי.פ. 2661 מיום 30.8.80 עמוד 85, ותכנית מתאר עתלית ג/555, אשר דבר אישורה פורסם בי.פ. 2415 מיום 23.2.78 עמוד 1262.
מהות הסטיה: חלוקת מגרש מס' 5 לפי ת.ב.ע. ג/771 א' לשני מגרשים בשטח קטן משטח מגרש מינימלי מותר.
ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הוועדה בשעות 8.00־12.00 בימים א', ד', ה'. המעוניין להגיש התנגדות יגישנה לוועדה במכתב מנומק תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.
שלמה עזריה — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה „מורדות הכרמל"

עיריית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי קרני שרה, כתובת: רח' האורנים 3 כפר שמריהו, בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום: שם הישוב כפר שמריהו רחוב האורנים מספר 3 גוש 6674 חלקה 91 ומהווה הקלה לגבי המותר באזור בו מבוקשת הקלה האמורה, דהיינו בקשה לתוספת בנייה של 39.27 מ"ר מעל 300.00 מ"ר המותרים באיזור.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לשתי פרגולות ברחוב סירקין מס' 20 גוש 6906 חלקה 123/5 תיק בנין 2/0094"020.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. כספי, סגן ראש העיריה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה – תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי קריות
נמסרת בזו הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה לקירוי מרפסת פתוחה בחצר הבית ברחוב ש"י עגנון 14 קרית ים גוש 10444 חלקה 1021 וברח' ש"י עגנון 16 גוש 10444 חלקה 1022.
מהות הסטיה: חריגה של 15.84 מ"ר מההותרים 2.53% משטח החלקה וחריגה מקו בנין אחורי ב־0.80 מ'.
כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שד' ויצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פירסום הודעה זו.
ע. לוי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה – קריות

טלוויזיה

08.15 חשבון פשוט ד'; זווית 08.40 כלי סורות: שווא 09.00 ג. 09.00 אנגלית ח' 09.20 מדעי הטבע ה'־ו': מערכת הנשימה 10.10 אנגלית ו' 10.30 הגיל הרך: רחוב סומסום 11.00 צרפתית 11.15 חשבון ה': רוחו של קפטיין פיל 11.30 גיאוגרפיה ז'־ט': יבשת צפון אמריקה 12.00 ארץ מולדת: הנועזים 12.25 ספרות ועל־יסודי: על הסיפור הקצר 13.00 כיתה ע"י העשרה: קולות וצלילים 14.00 האבולוציה — פרק 9: השוני והרב־גוניות. גילוי הד.נ.א (חלק 1) — המשדר מסביר ומראה כיצד מורשות תכונות ביצורים חיים — מתוספות חיצוניות בצבע־עיניים בזבובי פירות ועד הד.נ.א בחיידקים 14.20 לורל והרדי 14.45 HELLO ISRAEL LOOKING AT JERUSALEM 15.00 רחוב סומסום — שלוש הבקשות — נראה מה קורה כשפוגשים פיה ויכולים לקבל כל דבר שמעלים על הדעת. מוישה אופניק מנסה את מזלו ובסיום התוכנית לומר מילת קסם. 15.30 קשת וענן — מורי סאלם: שירת רבי שלום שבזי 15.50 פרפר נחמד — מתנה צבעונית — לאפי יש בעיה. „איזו מתנת יום הולדת לתת לאמא?" נולי ושבי מציעים להעניק לה מתנות צבעוניות משעשעות 16.15 טרפין — פרק 6: הנפח — טרפין וסוויסטניק לוקחים את סר ג'ון כבן־ערובה. הוא ישוחרר רק תמורת סס מורגן. הנפח, המשמש גם כ„בנק" של טרפין 17.00 ערב חדש — מנחה: גדעון רייכר. 17.30 זנב לחדשות — תכנית שבועית לגיל הרך משתתפים: שמעון כהן, צלילה ינאי, עמי וינברג תסריטאית: תמר אדר 18.00 נקודת שבירה — סדרת דרמה אנגלית. הפרק העלילתי: הטורניר הראשון של ברי — הפסד צורב. שיעור ראשון בתורת הסבלנות וקור רוח 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 בחרנו לך — שירים וריקודים (ערבית) 19.00 ספארי של הרפתקאות — סדרת סרטי טבע פרק שביעי: דובי אלסקה בפרק הזה נצפה בדובי אלסקה חומים השוקלים כ־800 ק"ג כל אחד. נצפה במאבק אלים בין שני דובים זכרים, בתקופת הייחום. מאבק הנעשה מול הנקבות הצופות בהם 19.30 חדשות (ערבית) 20.02 דרך ארץ — שעשועון טלוויזיה העוסק בתחבורה ובזהירות בדרכים. התכנית השניה: חורף. מתמודדים בחידון: חה"כ רפאל איתן והשחקנים אירית אלטר ודודו רותן. מנחה: ספי ריבלין 20.30 כולבוטק 21.00 מבט לחדשות 21.40 מבט שני 22.20 מעמד משלו — דרמה אנגלית 23.10 גלריה — תכנית העוסקת באמנויות, בארץ ובעולם 23.50 פסוקו של מקום חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 „צלילי בוקר" 07.07 „בוקר כ'כ'" שומאן: פנטסיה בדו, אופ. 17 07.30 „מחריה מוסיקלית". הנדל: קונצ'רטו מס. 1 בסי במול מג'ור, לעוגב ותז. מוצרט: דיברטימנטו ברה מג'ור, ק. 136. בטהובן: „לתקוה", שיר. גריג: קונצ'רטו בלה מינור, לפסנתר ותז. ווהן ויליאמס: „איונ". מוסיקה לבאלט 09.30 „קונצרט בוקר". היידן: סימפוניה מס. 104 ברה מג'ור. „לונדון" גריג: סוויטת „הולברג". מנדלסון: קונצ'רטו במי מינור, לכנור ותז. ברהמס: 4 שירים רציניים. ליסט: סונטה בסי מינור, לפסנתר נרטינו: „הפרסקית של פיארו דלה פרנצ'סקה" 11.57 „מגישים שיר" 12.05 „מוסיקה קמרית". הנדל: סונטה לחלילית וקונטינואו, בלה מינור. ריכטר: רביעייה בדו מג'ור. סמטנה: רביעייה מס. 1, במי מינור 13.00 „קונצרט צהריים": שופן: כינבה לפסנתר, מס. 3. שוסאק: פנטסיה בדו מג'ור, לכנור ופסנתר. שוברט: רביעית כלי־קשת, מס. 7, ברה מג'ור. פלייאל: סימפוניה קונצרטית בפה מג'ור, לחליל, אבוב, בסון, קרן. הנדל: אריה מתוך „יוליוס קיסר במצרים". כלמן: פרקים נבחרים מתוך הסוויטה בלה מינור לחליל ותזמורת 15.00 „מילון מוסיקלי" 15.05 „בכיוף התקליטיה" 16.00 „קונצרט מנחה": מוסיקה בהצפון הרחוק. נילסן: פתיחה „הליוס". סיבליוס: סימפוניה מס. 2, ברה. 3. ברג: „עוצמת החלום" (1911). רומן: קונצ'רטו לאבוב ד'אמורה וצ'מבלו. אמראל: קפריס לפסנתר ותזמורת. הולסט: הימנון ליבו 18.30 „אתנחתא". מוצרט: אנדנטינו בסי במול מג'ור, ק. 46. התורכית: 1 קטעים. רניסי: סונטה. וברן: סונטה. מנדלסון: כונטה מס. 3, ברה מג'ור 20.05 „ערב טוב". ויואלדי: קונצ'רטו בדו לפיקולו ותזמורת. יוסף סקרצו מס. 2, בסי במול מינור 20.27 „מגישים שיר" 20.30 „מאולמי הקונצרטים כלנו" דבוז'ק: סימפוניה מס. 8 בסול מג'ור. ג'והן קוריליאנו: „פנטסיה על המלילין מהמלין". קונצ'רטו לחליל ותז. 22.25 „מילון מוסיקלי" 22.30 „סעם ועוד". וילכר אמי: ריאפון 23.00 „רוח לבאראס כיוה". סיפורי אופנבאך.

רשת א'

07.30 „היו שירים" — פזמונים ישנים ואהובים 08.05 „הגה", עם כני הגול 09.05 „השיר לא תם" — שירים עבריים 09.30 „מפגש" — מגזין בשירור חי 10.30 „רדיו קל" 11.10 השירור היומי לבתיה"ס: והפעם: הכלכה שלנו שחורית" 11.30 „השכלה ודעת לכל": „קהילות ישראל" 12.05 „מצלילי הסוזה כבקשתך" 14.06 „לבת ולבן ולכל המתעניין" — תכניות לילדים: א. „מופסי" ו„ארנבת ושמה אסנת" — מתוך

כפרה של נזה הראל „אבנת ואני". ג. „מסע הפלאים של נילס הולגרסון הקטן עם אווזי הבר" מאת סלמה לגרלף. ג. „ילדי רחוב ארנון". מאת לאה גולדברג 13.11 „לילדים הגדולים: „הגיל בשקי" — ילקוט כלינו 13.25 „השכלה ודעת לכל": בעריכת ראובה אלדר — מחזור 20 „היה כואי נדבר אנגלית" — כיתה למתחילים 13.55 „כפר חדש" 16.05 „קצינת הדרך" — ספורי ניסים בעליות חסידים לארץ־ישראל 17.12 „מגישים „שיר" 17.20 „האוניברסיטה הפתוחה": „תורת ההגה", עם פרופ' עוזי ארונן 18.06 „מינחת ערב" — מיכיד יופי 18.47 פרקי היום בתנ"ך 19.05 „בעור בתלמוד" 19.30 שידורים לעולים 22.05 „שנינו כיהר וכל איש לתור".

רשת ב'

08.05 „כעו לשלום" 09.05 „ביקור בית", עם רבקה מיכאלי 10.10 „על צבעי הרשת" - מגזין יופי 12.10 „גל פתוח" — הרשות ופזמונים 13.00 „בחצי היום" 14.08 „יש עניין", עם גבי גזית 15.10 „רגעי הכסף" 16.05 „שירים ושעורים" 17.10 „יומן כלכלה" 17.30 „על נכסים ואנשים" — מגזין המשק והחברה 18.08 „אצבע על הדופק" — שבועון בעניני בריאות ורפואה 18.45 היום בספורט 19.00 „היום הזה" 19.35 „עולם חדש" — מגזין הדיפיוני לעניני האדם והסביבה 20.05 פרקי חזות „בבקשתך" 22.05 „עוד פעם אחת" — תכנית בידור חוזר, והפעם: „בנתי האיר" פגישה עם הצייר מרדכי ארדון 23.05 „שר ראש" חירונים בווניס עם שמוליק יוון

רשת ג'

14.06 „לי ולך" שיר וברכה" 15.05 „היט, חריש ומהדיה", עם שוש עטרי 16.05 „מוסיקה לעניין" 17.05 „שקי חם" - הניגה בעירנות" 19.05 „ביקום בצבעת" מצעד הפזמונים הישראליים 22.05 „ארום עתיק" — שירים שלא נס ליחם. עם קובי בוקאי 00.10 „בגני גאו".

גלי צה"ל

06.00 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 06.10 צלילי בוקר — שירים עבריים 06.30 אוניברסיטה משודרת: בקרה הורמונלית של הפריון. מרצה: פרופ' צבי מוור 07.07 שבע אפס שבע, עם איתן ליפשיץ 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית 09.05 נכון לעכשיו, עם דפי רשף 11.05 טעם של פעם, עם אורלי יניב 12.05 להיט לתאכון 13.05 בסגנון ישראלי, עם אלי ישראלי 15.05 מה יש, עם אבי כל 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שירים עבריים 16.55 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 17.00 יומן גל־צה"ל 17.30 כוונת — מגאזין גלי־צה"ל לעניני צבא ובטחון 17.50 יומן ספורט 18.05 שעה קלה על כלכלה 18.35 כוכב הערב 19.05 „רדיו רדיו", עם יואב קוטנר 20.05 „לא רק רוק" 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת: בקרה הורמונלית של הפריון (שח) 22.05 על הרבש ועל הביפאק — שירים שהחברה אוהבים 23.05 איכה כלאסית. עם ענת עידן 00.10 „ציפורי לילה", עם יובל בנהרי 02.05 „לא רוצים לישון הלילה" צלילי בוקר.

קולנוע

תל־אביב

9.30 — 7.15 — 4.10
אסתר: סוניה הארוכה
אירלי: והספינה שטה
בית לסין: דיווה 21.15
בן־יהודה: חזרה לעתיד 9.30, 7, 4.10
גת: פעמיים במשך החיים 9.30, 7.00, 4.10
גורדון: בחר בי 9.30, 7.15, 4.10
דקל: לילות לבנים 9.30, 7.00
דרייב־אין:
הבז ואיש השלג 9.30, 7.15
סטודנטית ושביה תשוקה 12.00
היה: משאלת מוות 3
מוזיאון תל־אביב: ההורים 9.30, 7.15, 4.10
לימור חדש: כבודו של פריצי 9.30, 7.00
פאר: מסע העסקים של אבא 9.30, 7, 4.15
סינמה 1: הנינג'ה האמריקני 8.00, 5.00
סינמה 2: שושנת קהיר הסגולה 9.10, 7.15, 4.10
פאריס: עד סוף הלילה 9.30, 7.15, 4.7, 2.12 [illegible]
השניים יכולים לחכות 24.30
רב־חן:
חן 1: שנת הדרקון 9.40, 7, 4.15
חן 2: גלגלי תהילה 9.45, 7.20, 5.00
חן 3: סיפורה של מארי 9.40, 7.20, 5.00
חן 4: ביה"ס לאסירים מתחילים 9.40, 7.20, 4.45, 1.10, 10.30
חן 5: רוכב על בנות 9.40, 7.00, 4.45, 1.30, 10.10
שחף: המאהב
תל־אביב: רוקי 4
תכלת: הרבה ולא כלום 9.00, 7.00, 4.30
צוותא: נגוע • בביקום חלום 8.00

רמת־גן וגבעתיים

אלאמים: שנת הדרקון 9.10, 6.10
לילי: כבודו של פריצי 9.10, 7.00
ארמון: סוניה הארוכה 9.10, 7.15, 5.00
רב־חן:
גן 1: סיפורה של מארי 9.40, 7.30, 5
גן 2: בירדי 9.40, 7.20, 5
גן 3: הרבה ולא כלום 9.45, 7.10, 4.10
גן 4: להב ביטון 9.15, 7.20, 5.00

ירושלים

אורסין: משאלת מוות 3 9, 7, 4.30
אורנע: שוטר עם כנור 9, 7, 4.10
בית אגרון:
הנינג'ה האמריקאי 16.00
שיר אביר בנגם 18.00
ברזון 20.00
כסכה 21.00
רונה פלור נישאת לבנים 24.00
בנייני האומה: מסע העסקים של אבא 9.00, 6.45

בסרי: רוקי 4 9, 7, 4.30
הבירה: זוראג 9.00, 6.45, 4.10
מיטשל: הבערה 9.15, 6.45
סמדר: הכאוס 9.15, 6.10

חיפה

אורלין: סוניה הארוכה 9.15, 7.00, 4.30
אורה: דמאיב 9.15, 7.00, 4.30
חן: היכנרו 9.00, 6.45, 4.10
עצמאות: משאלת מוות 3 9.00, 7.00, 4.30
פאר: הרבה ולא כלום 9.00, 6.45, 4.30
קרן אור: איר המהורש: הכאוס 9.00, 6.00
רון: רוקי 4 9.00, 6.45, 4.30
אביב: חזרה לעתיד 9.15, 7.00, 4.30
אורלי: להב ביטון 9.15, 6.45

נתניה

שרון: הקינגו 9.15, 7.00
שבדיה: בירדי 9.00, 7.15

חולון

סביון: רוקי 4 9.30, 7.00, 4.30
נוגה: תלבידה בחשבלת 9.30, 7.15

בת־ים

עצמאות: רוקי 4 9.30, 7.15, 4.30

הרצליה

היכל: רוקי 4 9.10, 7.15, 4.10
דניאל: הביבון הגדול 9.30, 7.15

באר־שבע

חן: רוקי 4 9.10, 7.15

חדרה

חן חדרה: שנת הדרקון 9.15, 7.00

קולנוע

תיאטרוני ישראל

הערב, יום ג', 25.2

תיאטרון הבימה:
המלך מתיא הראשון: 16.00 18.30
הבית ברחוב שינקין: 21.00
פירוד זוגי -
אישקלון „רחל": 20.30

התיאטרון הקאמרי
יאקיש ופופצ'ה: 20.30
קסטנר - כפר נחום: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג'. 25.2 בשעה 16.30
ד"ר א. וולפנזון על „כרסיס הביקור של תנועת העבודה"

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
הלוי — כלפור 9
חולון
אהרון — הופיין 52
ירושלים
קפ"ח — מרפאת רוממה רח' הכ"ג 28
נתניה
נאות עיקר — פ. בסהרי אורים
פתח־תקוה
קפ"ח כללית — חיים עוזר
רמת־גן
סינצי — חיבת ציון 45
תל־אביב
יקריה — אבן גבירול 19
ארלוזורוב — ארלוזורוב 6
חיפה
הניתה — הניתה 22 נ"ש
רחובות
כללית — בני משה

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244. חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ה', ו' — כירורגיה ופנימית ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה', שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה

● ביה"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

שערי צדק — ילדים, כירורגית, אורטופדית, עיניים
בקור חולים — פנימית, נשים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית

רופאי ימסור ביקור ביתי טלפוני בימים א'—ה' 08.00—19.00, בימי ו' 08.00—20.00 בטלפונים [illegible]

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסת' לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—24.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 15.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 09.00—24.00.
הכתובת: רח' ברדיצבסקי 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנביאים 26, קומה ג', טל. 523144. [illegible] כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 20.00—06.00. [illegible]

מרכז סיוע לקורבנות אונס
[illegible] בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02/227171
ער"ן תל־אביב — טל' [illegible]
ער"ן חיפה — טל' 04/672222
ער"ן באר־שבע — טל' [illegible]
ער"ן נתניה — טל' [illegible]

סילוק מיטרדים
בוער עמ"א לבקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101 [illegible]

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום:
בימים א'—ה': 7.30
בימי ו' וערבי חג: 7.30
לבני־ברק ולחיפה:
בימים א'—ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מתל־אביב לירושלים:
מת"א דרום בימים א'—ה': 16.00
מבני ברק 8.18
לחיפה: בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00
לנהריה: בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00

מחיפה, בת־גלים:
לירושלים — א'—ה': 7.00
לתל־אביב — א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.40, 13.30, 14.30, 15.10, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30
מנהריה לחיפה ולתל־אביב:
6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.15, 14.38, לירושלים 5.35

האנגלים ערכו אתמול אימון מפרך ברמת־גן לקראת המשחק מחר:

„אחרי השלג והכפור אצלנו תענוג לבעוט על מגרש יבש"

בובי רובסון: „אנו לא נותנים מתנות; אנו עולים תמיד לנצח" ★ המנהל האנגלי הוסיף: „איך זה לא ניצחתם בבית האוקיאני?" ★ הכדורגלנים האנגלים נחנו: „איזה מזג־אוויר פנטסטי"

אנגלים באצטדיון ברמת־גן – בחוריו של בובי רובסון באימון ראשון לקראת המשחק מחר עם ישראל צילם: אריה קנפר

מאת אשר גולדשלגר

בובי רובסון, מנהל נבחרת אנגליה בכדורגל, הבטיח אמש כי חניכיו יעשו הכל מחר אחה"צ כדי להצדיק את המוניטין הרב שיש להם. רובסון הדגיש את חשיבות המשחק מבחינת נבחרתו, שכן היא מצוייה בשלב של הכנות קדחתניות לגמר אליפות העולם במקסיקו.

גם יו"ר ההתאחדות האנגלית, ברט מיליצ'יפ, הבטיח אמש במהלך קבלת־הפנים במלון הילטון כי שחקני נבחרתו יעלו למגרש במטרה אחת — לנצח.

„הם אינם נוהגים לוותר באף משחק" — הרגיש מיליצ'יפ.

רובסון התמיא לנבחרת הישראלית ולראשי ההתאחדות לכדורגל על המאמצים שהם עושים לקידום הכדורגל הישראלי והנבחרת הלאומית.

המנג'ר האנגלי ציין בחיוב את עצם הזמנת נבחרות בעלות שם עולמי לישראל, למשחקים בין־ארציים. ואמר: „אתם עובדים קשה אבל בכדורגל צריך לעבוד עוד יותר קשה".

באשר למשחק מחר אמר רובסון: „אנו לא נותנים מתנות; אנו עולים לנצח".

רובסון הרגיש כי לדעתו היתה ישראל פייבוריטית בבית המוקדם, האוקיאני. הוא עדיין מופתע מעצם אי־זכייתה במקום הראשון. „ישראל היתה צריכה להגיע לשלב של ההתמודדות נגד סקוטלנד, ולא אוסטרליה, כפי שקרה".

מחמאות רבות נוספות העניק רובסון לישראלים שנכחו אנשי יחד עמו בקבלת־הפנים. הוא הדגיש את אהבת הישראלים לכדורגל, וציין כי עובדה זו משתלמת בסופו של דבר. רובסון סירב להתייחס לשחקנים הישראלים כפרטים, גם לא לגבי אבי כהן, ששיחק בליברפול, והזכיר קשת של שמות שלדבריו הם שחקנים בעלי־מוניטין כמו משה סיני, אורי מלמיליאן, אבי כהן והרבה אחרים.

באשר לסיכויי נבחרת אנגליה במשחקי הגביע העולמי אמר רובסון: „יש לנו הזדמנות אבל שם, במקסיקו, ישנן כעשר נבחרות ברמה שווה, ואני מכליל אותנו ביניהן. אנו אופטימיים בכל מה שקשור להצלחתנו במקסיקו".

אמש, בקבלת־הפנים במלון הילטון, שבה נוכחו ראשי שתי ההתאחדויות, הישראלית והאנגלית, בירך היו"ר שאול סוריה, את האורחים.

בקבלת־הפנים נכח גם חיים הברפלד, היו"ר לשעבר, שהשקיע רבות לקבלת ישראל לאירופה.

נבחרת אנגליה קיימה אתמול אימון ראשון באיצטדיון ברמת־גן. הכדורגלנים האנגלים עבדו קשה. רובסון הריץ אותם ללא רחמים.

מה שהרשים את האורחים היה מזג־האוויר: „אחרי הכפור והשלג אצלנו תענוג לבעוט בכדור על מגרש יבש" — אמרו. הם הוסיפו: „איזה מזג־אוויר, ממש פנטסטי".

חלוץ דיקסון

שתי מחזיקות גביע — היום במשחק בלוד

ארבעה משחקים דחויים ייערכו היום בסיבוב הי"ז בגביע המדינה בכדורגל.

המשחק המעניין מבין הארבעה יהיה „בלוד, שם יתמודדו שתי קבוצות הליגה הארצית של הפועל לוד והפועל יהוד, שבעבר כבר זכו בגביע.

שאר המשחקים היום: בית"ר חיפה — ביתר רמלה; הפועל חולון — הפועל בת־ים; מכבי שפרעם — הפועל חדרה.

נבחרת ישראל תתכנס היום אחה"צ בשפיים

„מסדר פצועים" יקבע ההרכב נגד אנגליה

מאת אשר גולדשלגר

נבחרת הכדורגל של ישראל תתכנס רק היום אחה"צ למחנה־אימון קצר לקראת המשחק הבין־ארצי מחר מול נבחרת אנגליה.

מאמן הנבחרת, יוסף מירמוביץ, הבהיר אמש כי זימן 22 שחקנים, בגלל הפציעות הרבות הפוקדות חלק משחקני הנבחרת. מירמוביץ הוסיף עוד כי רופא הנבחרת, ד"ר מארק רוסנובסקי, יערוך היום אחה"צ בדיקה לכל השחקנים הפצועים, ורק לאחר־מכן יחליט מי מבין ה־22 ישוחרר. המטרה היא להעמיד את הסגל על 18 שחקנים, שיתלבשו מול נבחרת אנגליה.

מירמוביץ סירב להכנס לפרטים לגבי השחקנים המיועדים לשחרור, אולם הדגיש כי אלה שישוחררו יהיו הפצועים בלבד. המאמן הזכיר את פציעתו המתמשכת של ניסים כהן, קשר בני־יהודה, שזומן לסגל למרות שאיננו משחק במדי קבוצתו.

יוספלה חזר ואמר כי המשחק מול נבחרת חזקה כמו אנגליה צריך לרגש כל שחקן שיופיע במדי הנבחרת הלאומית שלנו. וזה בעצם מה שמעניק לו תחושה שמחר יעשו כל אלו שיטלו חלק במשחק מאמץ עילאי.

עם זאת, הרגיש המאמן הלאומי, שנבחרת ישראל אינה כשיאה. היא סובלת מפציעות וממורל ירוד, דבר שעלול לפגוע ביכולתה.

מירמוביץ סירב גם להתייחס איזה שוער ינופה מחר מההרכב, הוא אישר כי יערוך מבחן לשוערים, אולם נראה שבסופו של דבר יעדיף את אבי רן ואריה אלטר על פני בוני גינצבורג.

חולון התמוטטה בחיפה

הובסה ע"י מכבי חיפה — 30 הפרש ★ משחק שלישי ביום ראשון

מכבי חיפה — הפועל חולון
(41:45) 83:113

● כדורסל

מאת יוסף גלזר

הפתעה מרעישה סיפקו אמש כדורסלני מכבי חיפה כאשר הנחילו להפועל חולון את הפסדם המוחץ ביותר בשנים האחרונות — 83:113 (41:45), ושילחו את יריביהם למשחק שלישי מכריע, ביום ראשון בחולון.

שלושת שחקני החוץ המצטיינים של מכבי חיפה — דורון שפע, ארי רוזנברג ועדי גורדון — היו אמש במיטבם וקלעו יחד 83 נקודות — בדיוק כמו כל הקבוצה החולונית.

השלושה צלפו באחוזי־דיוק מדהימים ואילו גורדון, שקלע רק 3 נקודות במחצית הראשונה, הוסיף 22 לאחר ההפסקה, חלקם במבצעים וירטואוזיים, ובקליעות המשך מתחת לאפם של ענקי היריב. קלי פיפלס ושי כספי, במשחקו הטוב העונה, השלימו חמישייה יעילה, לוחמת ומלהיבה.

דקה ו־38 שניות מהסיום כשמכבי חיפה הוליכה 80:111 החליף המאמן פרן אוהנלן (ניהול מצויין) את כל החמישייה, לקול תשואות ממושכות של הצופים ואיפשר לחמישה מחליפים צעירים להשתתף בנצחון.

הפועל חולון עוררה חמלה. אם במחצית הראשונה עוד שיחקה בצורה סבירה הרי שבמחצית השנייה איבדה כל יכולת. שחקנים כישראל אלימלך (קלע רק סל־שדה אחד ושותק לחלוטין ע"י גורדון), דייוו בורמור וחיים זלוטיקמן היו צל־של־עצמם, ורק הענקים ג'ו קופר וקליף פונדקסטר הותירו פה־ושם את קבוצתם בתמונה.

כבר בפתיחה הוליכה חיפה — 4:10 ו־14:25. חולון הפכה ל־35:37 לטובתה. כאטס העלה את מכבי חיפה ליתרון — 39:45 ו־41:45 בהפסקה.

חולון עוד הוליכה — 45:46. אולם כאן לחצו שפע (שקלע 70 נקודות בשני המשחקים נגד חולון), רוזנברג וגורדון על הדוושה וברחו ל־57:70 בדקה הי־30. כאן באו הדקות הגדולות של גורדון, שהיתל בענקי חולון וממש במורידיו הגדיל ל־73:90, 78:108. שפע קבע — 80:111. כאן הוחלפה החמישייה החיפנית והצעירים עוד רכשו יתרון־שיא — 80:113, שצומק ע"י אבי מאור ל־83:113.

שפטו, מצויין, צבי שגב ונמרוד בריו, לעיני 1500 צופים, בהיכל הספורט ברוממה.

● למכבי חיפה קלעו: שפע 34; גורדון 25; א. רוזנברג 24; פיפלס 11; באטס 9; כספי 8; והבר 2.

● להפועל חולון קלעו: זלוטיקמן 22; קופר 18; פונדקסטר 15; בורמור 15; בוגין 6; אלימלך 4 ומאור 3.

הפועל: תקנון תשלומים „עם שיניים"

מזכירות מרכז הפועל בישיבתה אתמול סיכמה את הדיון בנושא המצב בסניפים בקבלת החלטה לחייב את נציגי הפועל בהתאחדויות לכדורגל ובאיגוד הכדורסל לקבוע תקנון תשלומים ריאלי, שתואם את התקופה. ולו לפרק זמן מוגבל.

על התקנון להיות „עם שיניים" ואפשרות להורדת נקודות.

בישיבת המזכירות נכח גם מחזיק התיק החדש של הפועל בוועדה המרכזת, יעקב ישי.

דרייגור (40) הוציאה את אליצור מהמשבר

מאת יוסף חכם

מוליכת הליגה הלאומית לנשים בכדורסל, קבוצת אליצור תל־אביב/קרית־אונו, התאוששה מן המפלה המפתיעה בשבוע שעבר ואמש הביסה במשחק־חוץ בכפר־תבור את הפועל הגליל־התחתון — 56:99 (לאחר 28:49 במחצית).

שחקניות אליצור תל־אביב, עם מאמנם החדש מארק זלצר, שיחקו היטב: לאליצור ת"א הירבו לקלוע: ענת דרייגור 40 ואורית ליטני 28. להפועל הגליל־התחתון: עינת ברס 16 ולימור שורש 14. שפטו: ספיר ומילשטיין.

● בגבעת־חיים גברה קבוצת מכבי ת"א על הפועל גבעת־חיים — 64:70. לאחר 38:44 במחצית. למכבי ת"א הירבו לקלוע: אורלי קסטן 36 ורחל גיזסטר 14. להפועל גבעת־חיים: אלומה גורן 24 וסיון פרנק 19. שפטו: גולן ואלקלעי.

● בגבת ניצחה אליצור ראשון לציון במאבק־תחתית את הפועל קישון — 51:54 (27:30). לאליצור ראשל"צ הירבתה לקלוע: מרים פרחיה 16. להפועל קישון: מוניקה ליפניק 20.

● קבוצת מכבי דרום/רמת־חן גברה בקרית־אונו על אליצור המקומית — 58:63 (31:35). למכבי דרום הירבתה לקלוע: רויטל ביטון 19. לאליצור קרית־אונו: בתיה מישען 22 וגליה מיק 12. שפטו: ברקן ודולגין.

● בקרב־צמרת בחיפה הפתיעה קבוצת בני־יהודה ת"א בנצחון על הפועל חיפה — 58:60. כתבנו יוסי גלזר מדווח שאת סל הנצחון למנצחות קלעה לימור מזרחי, 9 שניות לסיום. לבני־יהודה הירבו לקלוע: סיגלית טרבולסי 17 ואירית מימרן 16.

● במשחק שהוקדם ונערך במוצאי־שבת גברה קבוצת הפועל תל־אביב על הפועל ירושלים — 62:66.

טבלת הנשים
(לאחר המחזור הי"8)

.1	אליצור ת"א	1050־1597	34
.2	מכבי ת"א	1105־1364	34
.3	הפועל חיפה	1071־1337	31
.4	ב. יהודה ת"א	1068־1115	30
.5	מכבי דרום	1176־1206	30
.6	הפועל י־ם	1233־1191	28
.7	הפ. ג. חיים	1198־1234	26
.8	אלי. ראשל"צ	1271־1121	25
.9	הגליל־התחתון	1216־1073	24
.10	הפועל ת"א	1266־1142	23
.11	אלי. ק. אונו	1408־1175	21
.12	הפועל קישון	1475־937	18

הילוך שני הספיק למכבי ת"א

מכבי ת"א — מכבי רמת־גן
(53:61) 104:120

מאת נפתלי קורן

משחק „בהילוך שני" הספיק אמש למכבי תל־אביב כדי לעלות לחצי־גמר הפליי־אוף. מיקי ברקוביץ וחבריו ניצחו בירושלים את מכבי רמת־גן — 104:120. במשחק הראשון היתה התוצאה מרשימה יותר — 100:153.

1200 צופים התקשו להתלהב מהמשחק. גם לא ממכבי ת"א. ההתמודדות חסרה מתח ורק במחצית השנייה היו מבצעים נאים של השלישייה מוטי ארואסטי — מיקי ברקוביץ — דורון ג'מצ'י. קווין מאגי ולי ג'ונסון קלעו את רוב נקודותיהם במחצית הראשונה.

עד להפסקה היוותה מכבי רמת־גן יריב שקול למדי — 53:61. הרמת־גנים הצליחו אפילו להוליך בדקות הי־5 והי־6 — 12:13 ו־14:20. לאחר ההפסקה, כבר לא יכלו הרמת־גנים לעמוד בקצב ויתרון מכבי ת"א תפח ועלה ובחמש הדקות האחרונות שותפו שחקני החמישייה השנייה.

מיקי ברקוביץ השיג שלושה סלי 3 נקודות ודורון ג'מצ'י — אחד. אור גורן ממכבי רמת־גן קלע שני סלי 3 נקודות וניר רכליס — אחד. שפטו טור ורניק ואברהם זגול.

● למכבי ת"א קלעו: מאגי 26; ברקוביץ 25; ג'מצ'י 20; ג'ונסון 19; ארואסטי 14; לאסוף 8; שטרייכמן 4; ארדיטי 2 ושטיינברגר 2.

● למכבי רמת־גן קלעו: גורן 25; קורנליוס 23; תומאס 24; שוורצמן 16; רכליס 10; שירלצקי 4 ושפירא 2.

דרבי בחצי־הגמר

● מכבי ת"א — הפועל ת"א.

● אליצור נתניה — הפועל חולון/מכבי חיפה

אלה יהיו שני משחקי חצי־הגמר בפליי־אוף בכדורסל, שייערכו ביום חמישי, 6 במארס.

קודם־לכן, ביום ראשון (2 במארס), ייערך המשחק השלישי, המכריע, בחולון, ברבע־הגמר, בין קבוצות הפועל חולון ומכבי חיפה.

● נבחרת הכדורגל של פינלנד הביסה את נבחרת באחריין — 0:4, במשחק שהיה בבאחריין.

● נבחרת הכדורגל של ברית־המועצות ניצחה במכסיקו את קבוצת אירפואטו — 0:2.

● נבחרת הכדורגל של פאראגוואי, אחת מ־24 הנבחרות שיופיעו בחודש יוני בגביע העולמי במקסיקו, ניצחה בג'אקרטה את אינדונזיה 2:3.

יו"ר ועדת האיגרוף הציל ילד מהתאבדות

מאת יצחק ישל

שמשון עמשלם נבחר אתמול על־ידי הנהלת ההתאחדות לספורט כיו"ר ועדת האיגרוף לתקופת כהונה נוספת.

חברי ההנהלה בירכו את עמשלם על תושייתו כשהציל נער שניסה להתאבד בשבוע שעבר בתל־אביב.

בפגישה עם ראש הממשלה שמעון פרס

האנגלים נזהרו מלהבטיח קבלת ישראל לאירופה

האווירה היתה לבבית, היו גם בדיחות אבל תועלת ספק אם היתה בקשר לקבלת ישראל לאירופה. המדובר בפגישת יו"ר התאחדות האנגלית בכדורגל, ברט מוליצ'יפ עם ראש הממשלה, שמעון פרס, אתמול.

האורח מאנגליה אמר לראש הממשלה: לכל 34 המדינות באופ"א יש סימפטיה לישראל. נעשה הכל כדי שיבינו את הנושא לקראת קונגרס ההתאחדות האירופית באפריל בליסבון.

ראש הממשלה ניסה ללחוץ על האורח מאנגליה אבל זה לא יכול היה להבטיח דבר. לבד מסימפטיה.

מוליצ'יפ שאל את פרס אם הוא מתעניין בכדורגל.

תשובת ראש הממשלה: אין לי ברירה. זה חלק מתפקידי, אני מוכרח לעקוב אחרי המשחקים. ספורט זה גם פוליטיקה.

מחוגי ההתאחדות לכדורגל נמסר כי עצם פגישת ראשי המשלחת האנגלית עם ראש הממשלה היתה חשובה והאורחים היו נרגשים מתמהוות.

ראש הממשלה הוזמן למשחק מחר. אבל לא יוכל לבוא בגלל התחייבויות קודמות.

אנגליה ורומניה זכו בתארים באליפות ישראל

● טניס שולחן

נבחרת טניס־השולחן של אנגליה זכתה אמש בת"א באליפות הבין־לאומית הפתוחה של ישראל לגברים כשניצחה בגמר את ישראל — 0:3.

בחצי־הגמר הפתיעה ישראל בנצחון על ארה"ב — 2:3. יוסי בוגן, דרור פולאק והצמד בוגן — גיל ברכה זכו את ישראל בנצחונות. את שתי הנקודות לארה"ב השיג השחקן המצטיין אריק בוגן.

בחצי־הגמר השני גברה אנגליה על גרמניה — 1:3.

בשלב המוקדם ניצחה ישראל את שבדיה — 1:3.

בין הנשים זכתה בתואר רומניה, שניצחה בגמר את גרמניה — 2:3. יצויין ששתי נציגות גרמניה, אולגה נמש ויהודית שטומפר. הן עריקות מרומניה. הפתעה נרשמה במשחק זה כאשר אלופת אירופה לקדטיות, ברדסקו מרומניה, ניצחה את אלופת אירופה לנערות, אולגה נמש.

היום ייערכו משחקי היחידים.

● סעודיה גברה על זמביה 0:1 במשחק מבחן לקראת אליפות מדינות המפרץ.

רק המעפיל כשלה במחזור חד־צדדי

חמש מפסידות הוכו ללא־תנאי ★ ממוצע כל מערכה — 15 דקות בלבד... ★ אליצור ת"א רוצה לסיים את חודש פברואר ללא הפסד

כדורעף עם אורי אפק

המחזור ה־17 בליגה הלאומית בכדורעף היה מאותם מחזורים המבליטים את האפרוריות בליגה שלנו. אמנם באולם באילון נקטעה שיגרת ה־0:3, כאשר הפועל חניתה/מטה אשר הבניעה את האלופה, הפועל המעפיל 1:3. אולם לא היה בכך כדי להציל את המחזור.

מוליכת החלק התחתון של הליגה, הפועל חניתה/מטה, שנהנתה מיום מצויין של יוחאי בורשטיין, הנחילה הפסד להפועל המעפיל, מהחלק העליון. היה זה הפסד שני לקבוצה מ„הליגה הגבוהה". קודם־לכן נוצחה המעפיל ע"י הפועל שריד. עתה נותרו להמעפיל חמישה משחקים רצופים נגד קבוצות צמרת.

שאר המשחקים נסתיימו בצורה חדה ומהירה. יש לזכור, בכדורעף מקובל להגדיר כתבוסה כאשר קבוצה אינה מצליחה להגיע ל־24 נקודות במשחק. כמה נקודות צברו המפסידות עין־המפרץ/כפר־מסריק — עין־שמר/ברקאי — 8. הפועל כפר־סבא — הפועל שריד — 16. הפועל קרית־אתא — הפועל רמת־אביב — 20. הפועל בת־ים — הפועל שער־העמקים — 22. אליצור ת"א — הפועל העוגן — 23...

קבוצת הפועל העוגן, שלה ארבעה משחקים עם קבוצות תחתית לבטח לא תופיע פעם נוספת ללא שחקן מחליף. ואילו שער־העמקים, במשחק־קבוצות בת־ים, הצליחה לסיים בשתי מערכות 9.15 וזה במידה מסויימת מכובד.

בסיכומו של מחזור ניתן ללמוד על החד־צדדיות. ב־18 מתוך 19 המערכות במחזור ה־17 זכו המנצחות בממוצע של 6.15 ומשך כל מערכה כ־15 דקות. עצוב מאוד.

„חתול ועכבר" בכפר־סבא

המפגש שריד־כפר־סבא היה ממש משחק של „חתול ועכבר". הפועל כפר־סבא, שהתייצבה בהרכב מלא, כולל הקפטן חגי רותן שהחלים, לא הקשתה לנצח את הפועל שריד, בהרכבה הטוב ביותר.

חיש הסתבר לשריד שגם ללא מאמן, גם עם פגיעה בידו של שי רוזן, גם עם יכולת ירודה של המנוע נסטור אפשטיין, ובעיקר עם הפרשי גובה משמעותיים — פשוט אי אפשר לפרוץ את חומת־החסימה של כפר־סבא. תוך פחות מ־29 דקות נסתיימו שתי המערכות הראשונות בתוצאה זהה 2:15.

במערכה השלישית נראה היה ששריד רוצה לחזור הביתה מהר ככל האפשר כאשר בכפר־סבא החליף רונן את ליאו קנטור כמוסר וקנטור נכנס לשחק במקום חגי רותן — התנהל משחק עיקול, מקרי, מלא טעויות וכרטיסים צבעוניים ששלפו השופטים לעבר שחקני שריד. לאחר 11:11 בא ה־0.3.

שפטו אורי טמפלהוף ואלכס צ'סמריה.

זרקור על המחזור

* בשריד תוצאות מסתייעות. מאמנים לסירוגין, חוסר יציבות. היחידי היציב וראוי להערכה הוא המנהל הוותיק המסור שלמה האוש.

* הפועל קרית־אתא צברה בארבעה ימים 4 נקודות ויחס מערכות 1.6. זה כולל את משחק ההשלמה המאוד עצבני מצידה בו גברה בשריד על הפועל המקומי 1:3.

* האלופה נגד סגניתה. למי שאינו זוכר היה זה במשחק בין האלופה, הפועל המעפיל, וסגניתה, הפועל חניתה/מטה אשר (1:3). הפעם נאבקות שתי הקבוצות על דירוג ה־7.

* שני חובשי כיפות, אורי טמפלהוף ואלכס צ'כנירה, שפטו יחד בכפר־סבא. שניהם ניזונים בהשכלתם ותושבי רחובות, בדרך כלל שופטים טובים.

* נסטור אפשטיין, שהתחיל בהפועל בת־ים, העבירו בכפר־סבא ונחת בשריד — חזר בשבוע שעבר לכפר־סבא בבגדי קבוצתו החדשה. השתדל מאוד אך לא היה זה היום שלו.

* כפי שציינו, המחזורים הבין־22 יהיו אלה שהמתנו להם עונה שלמה והם יתפתח בעיקר הנאבק בתחתית.

שישיית המחזור

● עמדה מספר 1 — דני בורר (הפועל בת־ים).

● עמדה מספר 2 — ריקארדו קנגירובין (אליצור ת"א).

● עמדה מספר 3 — גלעד דורון (הפועל עין־המפרץ/כפר־מסריק).

● עמדה מספר 4 — יוחאי בורשטיין (הפועל חניתה/מטה אשר).

● עמדה מספר 5 — הני דותן (הפועל כפר־סבא).

● עמדה מספר 6 — יהון טרייבנר (הפועל קרית־אתא).

הטבלה הלאומית
(לאחר 17 מחזורים)

.1	הפועל בת־ים	6־51	34
.2	הפ. קרית־אתא	15־44	31
.3	הפ. כפר־סבא	12־42	30
.4	אליצור ת"א	21־39	29
.5	הפועל המעפיל	21־39	28
.6	הפ. עין־המפרץ	27־34	27
.7	חניתה/מטה אשר	33־30	25
.8	הפ. רמת־אביב	36־27	24
.9	הפועל שריד	40־23	23
.10	הפועל העוגן	46־12	19
.11	עין־שמר/ברקאי	48־10	19
.12	הפ. ש. העמקים	51־8	17

מוסקבה מזהירה: אל תשתפו מקצוענים באולימפיאדה

מאת שבח פלברט

העתונים החשובים בברית־המועצות פירסמו בזמן האחרון במאמריהם כתבות נגד הנסיון לשתף מקצוענים במשחקים האולימפיים.

תגובה זו היא ראשונה להצהרת יו"ר הוועד האולימפי הבין־לאומי, חואן סאמארנש, שאמר שכבר ב־1988 בסיאול יותר למקצוענים להשתתף בענפי הכדורגל והטניס.

„סובייטסקי ספורט" המוסקבאי כתב: „השתתפות המקצוענים נוגדת את העקרונות והמסורת האולימפיים והורסת את הבסיס שנוצר משך שנים רבות כל־כך".

הוועד האולימפי הבין־לאומי שהתכנס בלוזאן הגיש את ההצעה לא רק בכדורגל ובטניס אלא גם ביתר ענפי הספורט, כולל משחקי החורף האולימפיים.

* * *

דרום־קוריאה: הכנה ממושכת באירופה

נבחרת הכדורגל של דרום־קוריאה יצאה למחנה־אימונים במערב־גרמניה לקראת הופעתה בגביע העולמי במקסיקו. ואחר־כך תשהה חמישה ימים בצרפת בטרם תשוב הביתה. לסיאול, ב־28 במארס.

הקוריאנים, שהופיעו בטורניר בהונג־קונג ונוצחו רק על־ידי פאראגוואי (2:1), יקיימו במערב־גרמניה שמונה משחקי־מבחן, ביניהם נגד באייר לברקוזן, בה מככב שחקנם המצטיין צ'ה־בום. כן ה־32. המדורג בצמרת מבקיעי השערים בבונדסליגה.

בין יריבות המבחן של הדרום־קוריאנים באירופה נכללות האלופה הבלגית, אנדרלכט; נבחרת הנוער של מערב־גרמניה, שיבה מטורניר בקאטאר וחמש קבוצות חובבים.

דרום־קוריאה נכללת בבית הגמר במקסיקו עם איטליה, אלופת העולם: ארגנטינה ובולגריה. בפעם האחרונה הופיעה דרום־קוריאה בגמר בשוויץ ב־1954, הובסה ע"י נבחרת־הפלא של הונגריה 9:0 ועל ידי תורכיה 7:0.

אגב, צפון־קוריאה, בהופעתה היחידה בגמר, ב־1966, הפתיעה בנצחון על איטליה 0:1.

* * *

הצילו את סוונסי!

חבל נחלצים לסייע לקבוצת הכדורגל הוולשית סוונסי להיחלץ מהבוץ אליו נקלעה. בחודש שעבר קיימה מנצ'סטר־יונייטד משחק צדקה בסוונסי וההכנסות היו 40 אלף לייש"ט.

התאחדות הכדורגל של וולס החליטה שהכנסות המשחק הבין־ארצי עם בולגריה, ב־6 במארס בסוונסי, יוקדשו למועדון המקומי כדי שיוכל לפרוע את חובותיו, המסתכמים ברבע מיליון לייש"ט.

מה נראה במחזור הערב?

● הפועל עין־שמר/ברקאי — הפועל חניתה/מטה אשר (7; 3:1; שופטים: מיכאל סלע, אסא זינגר): לעין־שמר/ברקאי לא נותרו משחקי־בית לנצח. זו אחת ההזדמנויות, אך נראה שחניתה/מטה אשר נמצאת בתנופה בעקבות נצחונה על המעפיל.

● הפועל המעפיל — הפועל קרית־אתא (7.30; 3:2; שופטים: סמי ממרן, דרור רוזנטל): קרית־אתא מתוחה מעט, להמעפיל לא נותר אלא להיאבק על יוקרתה. אז, אולי.

● הפועל רמת־אביב — הפועל כפר־סבא (8; 3:0; שופטים: אריה מונק, גבי לוטן): שחקני כפר־סבא לשעבר, גיל לוקטיג ואריק לויטה, מארחים את חבריהם. אבל לא יוכלו להפתיעם.

● הפועל שריד — הפועל בת־ים (7; 3:0; נתי תרום, גרי איזיקוביץ): הפועל בת־ים תעשה הכל כדי להישאר בלתי־מנוצחת. אצל שריד הכל אפשרי.

● הפועל שער־העמקים — אליצור ת"א (7; 3:0; אהרון קמל, פיני שפלינגר): אליצור ת"א תנסה לסיים את חודש פברואר ללא הפסד.

● הפועל העוגן — הפועל עין־המפרץ/כפר־מסריק (7; 3:1; שופטים: מיקי ממרן, נסים יהבי): כל שנאמר על המשחק עין־שמר/ברקאי — חניתה/מטה אשר מתאים גם למשחק זה.

● ליגות אזוריות

אריה אלבו עדיין קולע

[illegible]

גבע – רמת־מנשה 3:4

[illegible]

צמרת
(אחרי 14 משחקים)

.1	רמת־מנשה	[illegible]	32
.2	נוהיים	[illegible]	31
.3	צרופה	[illegible]	30
.4	גליל־תחתון	[illegible]	24
.5	גבע	[illegible]	21
.6	גזית	[illegible]	19

תיקו 2:2 בין נאות־מרדכי וקרית־שמונה

[illegible]

צמרת הטבלה
(אחרי 18 מחזורים)

.1	להבות/שמיר	[illegible]	27
.2	נאות־מרדכי	[illegible]	26
.3	עמיר	[illegible]	21
.4	כפר־הנשיא	[illegible]	20

מחירים מוזלים בבלומפילד לחברי קיבוצים ומושבים

הוג אוהדי הפועל ת"א בהתיישבות העובדת הגיע להסדר עם הנהלת קבוצת הכדורגל לפיו יוכלו האוהדים להיכנס למשחקי הבית בבלומפילד במחיר מוזל.

בחוזר שנשלח ע"י רכז החוג, ינון אשכנזי מקיבוץ רשפים, נאמר כי המחיר הוא 7 ש"ח עד סוף העונה לשער 8. אב וכן (או בת) ישלמו יחד 10 ש"ח.

קיבוצים, מושבים (אוהדים) יוכלו לפנות ביום א' עד יום ו' לרינה גלעד, מזכירת הפועל ת"א בבית־ברנר ולהשיג את הכרטיסים תמורת תשלום.

השחיינים התעוררו דווקא בחורף

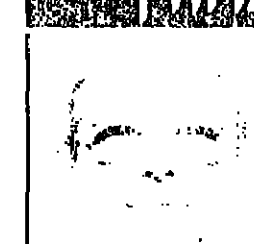

אברי גביש מסכם את תחרויות נהריה: שחיינים צעירים ומוכשרים זינקו קדימה ● האתגרים הבין־לאומיים קורצים ● ה־שחייה סובלת ממספר קטן של מועדונים במרכזים הגדולים

[illegible]

חילוף משמרות

[illegible]

'חוסר עומק'

[illegible]

נשות מזרח־גרמניה נטלו שבעה תארים

● אתלטיקה

אתלטיות מזרח־גרמניה נטלו שבעה תארים מתוך עשרה באליפות אירופה באולמות, שהתקיימה במשך יומיים במאדריד. תואר נוסף נפל בידי הגברים של מזרח־גרמניה.

את ההפתעה הגדולה בין הנשים חוללה האצנית ההולנדית נלי קוטאן, שניצחה את מארליס גהר ממזרח־גרמניה בריצת 60 מטר כשהציבה את ההישג הטוב ביותר בעולם בריצה זו באולם — 7 שניות — שיפור של ארבע מאיות לשיא של מאריטה קוך מלפני שנה. וזמנה של גהר — 7.80 שניות.

קוך ניצחה בריצת 200 מטר — 22.58 שניות.

הבריטי לינפורד קריסטי הפתיע בריצת 200 מטר, כשניצח בזמן של 21.10 שניות, לפני הסובייטי אלכסנדר אבנגייב — 21.16 שניות.

שני שיאי עולם בקליפורניה

שני שיאים באולם נקבעו בתחרות בין־לאומית באתלטיקה בסאן־דייגו, קליפורניה.

האמריקני ג'וני גריי קבע את ההישג הטוב ביותר בעולם בריצת 1000 יארד באולם — 2:04.39 דקות — שיפור של 13 מאיות השנייה לשיאו של בוארצו רון פיינ' מלפני ארבע שנים.

הסובייטית נאלינה צ'יסטייאקובה קפצה משולשת — 11.98 מטר ושיפרה ב־15 ס"מ את ההישג הטוב ביותר בעולם.

ג'ו דייאל מארה"ב קפץ במוט — 5.88 מטר, וניצח את השיאן הקודם, בוארצו בילי אולסון, שקפץ רק 5.60 מטר.

הישג מעולה קבע השיאן הקודם בקפיצה משולשת באולם, צ'רלי סימפקינס — 17.42 מטר.

לנדל זכה בפלורידה

[illegible]

חיילים יהודים משוחררים בטקס אזכרה לחבריהם בהר־הרצל בירושלים (צילום: י.ס.פ.א)

„חיילים יהודים משוחררים"

הכנס העולמי הרביעי של חיילים משוחררים יהודים מרחבי העולם החופשי, נפתח אתמול אחה"צ במלון „לרום" בירושלים במעמד נשיא המדינה חיים הרצוג.

בכנס משתתפים כ־250 חיילים יהודים משוחררים, שהשיבה זרקה בשערם, אשר התכנסו יחד במלאות 40 שנה לסיום מלחמת העולם השנייה, שבה נטלו חלק נכבד במאבק נגד הנאצים. הנשיא הרצוג ברך את באי הכנס, בציינו כי הם הוכיחו, שהיהודים אינם תמיד דווקא הקורבנות, אלא גם נתגלו כלוחמים עזים בשירות עמם והעולם כולו.

אריה פינצ'וק, יו"ר איגוד החיילים המשוחררים בישראל, פתח את הכנס, בקבלו בברכה את פני הבאים, שהגיעו מארצות שונות. דברי ברכה השמיע אלוף (מיל.) משה נתיב, בשם אגודת המשוחררים משירות קבע בצה"ל. בשם האורחים הודה בדברים נירגשים הרי קרדה, יו"ר איגוד החיילים המשוחררים היהודים בבריטניה.

לפני הפתיחה הרשמית ערכו משתתפי הכנס טקסי אזכרה והתייחדות עם קרבנות השואה ועם חבריהם לנשק, שנפלו חלל במלחמה. בטקסים אלה השתתפו גם נספחים צבאיים מן הסגל הדיפלומטי. נציגי „בנות הברית".

באוהל „יזכור" שב„יד ושם" נשא תפילה הרב אייזיק לוי, מאנגליה, שהיה בשעתו הרב הראשי של כוחות הצבא הבריטי באירופה.

בבית הקברות הצבאי על הר־הרצל התקיים טקס התייחדות עם החיילים החללים והונחו זרי פרחים למרגלות אנדרטת הזכרון לכבודם. (עתי"ם)

הממשלה מאיימת להפקיע חב' החשמל המזרח־ירושלמית

אם לא תעשה מאמץ לפדות חובותיה הכבדים

מאת כתב „על המשמר" ביים

הממשלה הודיעה אתמול לחברת החשמל המזרח־ירושלמית, כי אם לא תחיש את מאמציה לפדות את חובותיה המצטברים בסך עשרות מיליוני דולרים — היא תואלין להפקיע את החברה.

ההחלטה על כך נפלה בישיבה מיוחדת בה השתתפו ראש הממשלה שמעון פרס, שר האנרגיה משה שחל, ראש עיריית ירושלים טדי קולק ומנהלי חברת החשמל המזרח ירושלמית.

החברה מספקת חשמל מאז מלחמת ששת הימים למרבית השכונות החדשות בירושלים וכן למגזר הערבי. מספר הצרכנים היהודים שלה נאמד בכ־170 אלף.

ראש עיריית ירושלים טדי קולק דרש מהממשלה ללחוץ על החברה המזרח־ירושלמית לשפר מיד את רמת התיפקוד והשירות שלה. הוא סבור, כי ללא קשר עם ההיבט הפוליטי של נושא זה, חייבת חברת החשמל לתת תשובה נאותה לצורכי התושבים.

ההפקעה — איוולת

חבר ועדת החוץ והבטחון, יוסי שריד (ר"צ), קרא לראש הממשלה שלא להפקיע את חברת החשמל המזרח־ירושלמית.

ח"כ שריד אמר, כי אין זאת החברה היחידה בארץ שחובותיה כבדים, ותהיה זאת איוולת מדינית אם היא תהיה החברה היחידה להפקעה.

ח"כ שריד גם הגיע הצעה דחופה לסדר היום בנושא זה.

רב"ט יעקב רואינה

(המשך מעמוד ראשון)

יותר מפצעיו בבית חולים מצרי, הוחזרה כאמור אתמול לארץ, והודעה על כך נמסרה אמש להורין בקיבוץ אילון בו נולד.

על נסיבות פציעתו של יעקב רואינה ועל השנים הרבות שעברו באי־ידיעות מאז סיפר אתמול לכתבנו אביו, שלמה.

יעקב רואינה בן ה־19 השתתף בסיור של שני ג'יפים באיזור התעלה ב־26 באוגוסט 1968. הג'יפ בו נסע עלה על מוקש שהופעל מרחוק על ידי קומנדו מצרי שהציב את המארב. כתוצאה מכך נהרגו שני חיילים. המצרים פתחו באש לעבר שני הג'יפים ויעקב אשר נפצע קשה נחטף על ידי הקומנדו המצרי והובל למצרים, שם נפטר, ככל הנראה, בבית־חולים מצרי.

במשך שנים סרבו המצרים להודות שיעקב רואינה מת במצרים והכחישו בתוקף כל קשר עמו. בעבור כמה שנים, זמן קצר לפני מלחמת יום הכיפורים, נודע למשפחה ולשלטונות ישראל, שאכן יעקב רואינה מת מפצעיו. במשך שנים שלאחר מכן המשיכו לטעון המצרים שאין להם שום ידע מה עלה בגורלו של יעקב.

בשבועות האחרונים בעקבות הסכמים עם מצרים, ביקרו שם משלחות צבאיות ישראליות בחיפוש אחר נעדרים וחללי צה"ל. המשלחת הישראלית ביקרה בבית קברות בקהיר שם אותר קבר ועליו מצבה: „כאן קבור אוייב מצרים" ללא שום הסבר נוסף. לדברי האב שלמה, הפעילה המשלחת הישראלית לחץ כבד על שלטונות מצרים לפתוח את הקבר, ואכן בימים האחרונים הסכימה מצרים לכך. ולאחר בדיקה התברר שאכן מדובר בגופתו של יעקב רואינה. אמש כאמור, התייצבה משלחת של קציני צה"ל בבית משפחת רואינה באילון והודיעה לו כי גופת בנו הובאה לישראל.

מועד ההלוויה טרם נקבע. „אני שמח שסוף סוף נגמרו שנות הסבל והאי־ודאות. ידענו כל השנים שישראל עושה כל מה שביכולתה לגלות מה עלה בגורלו של יעקב. סמכנו על צה"ל והנה סוף סוף תקופת אי־הוודאות הסתיימה. 18 שנה חיכיתי ועכשיו יהיה לי קבר לפקוד אותו" — אמר האב.

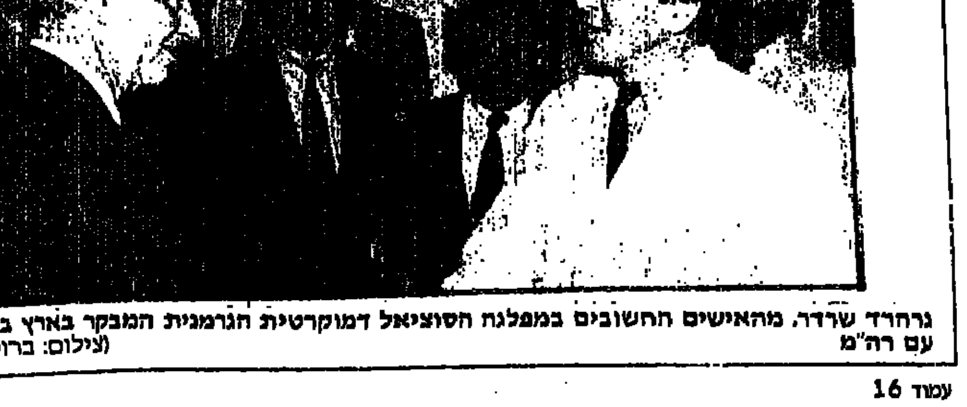
גרהרד שרדר, מהאישים החשובים במפלגה הסוציאל דמוקרטית הגרמנית המבקר בארץ בפגישה עם רה"מ (צילום: ברוטמאן)

פיקרינג הסביר לשמיר תנאי ארה"ב להידברות עם אש"ף

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

שגריר ארה"ב בישראל תומס פיקרינג מסר אמש לשר החוץ יצחק שמיר איגרת ממזכיר המדינה ג'ורג' שולץ, שבה הודיע לשמיר, כי אין שום שינוי בעמדת ארה"ב בנוגע לאש"ף, וכי גם בהקשר היותר רחב, אין שינוי בעמדת ארה"ב ביחס לתהליך השלום.

מזכיר המדינה חזר באיגרתו על התנאים שבהם ארה"ב תהיה מוכנה להידבר עם אש"ף. שולץ כתב, כי ארה"ב תשוחח עם אש"ף רק אם ימלא אחרי שלושת התנאים הבאים: יקבל את החלטות מועצת הבטחון 242 ו־338, יודיע על נכונותו להכיר בישראל ויודיע על זניחת הטרור.

שגריר ארה"ב הוסיף על כך, כי הוא מבקש להדגיש, שעמדת ארה"ב היא, כי המו"מ בין הצדדים לסכסוך חייב להיות מו"מ ישיר וכי לא תהיה מעורבות בתוכן המו"מ מצד פורום בין־לאומי כלשהו.

יצויין, כי שלושת התנאים להידברות עם אש"ף, כפי שפירטם מזכיר המדינה באיגרתו לשמיר, הם שלושת התנאים שארה"ב הודיעה לירדן, שאם אש"ף יקבלם, היא תפעל לזימונו להשתתף בוועידה בין־לא..ת. ארה"ב אינה רואה בכך שינוי בעמדתה, אולם שמיר, ככל הנראה, רואה בכך שינוי בעמדה האמריקנית. יצויין עוד, כי בקשת ההבהרות כלפי ארה"ב יצאה ממשרד החוץ, לא מלשכת ראש הממשלה.

בפגישה עם פיקרינג הודה שר החוץ על השדר של שולץ אך אמר, כי יש לו כמה שאלות על עמדות ארה"ב כפי שבאו לביטוי בנאום חוסיין. פיקרינג חזר בשלב זה של השיחה על תנאי ארה"ב להידברות עם אש"ף. שמיר הגיב: „יכול להיות שזו העמדה האמריקנית, אולם אין זו העמדה הישראלית". שמיר אמר, כי הוא רוצה להבהיר בצורה ברורה ונחרצת, שישראל לא תנהל מו"מ עם אש"ף בשום תנאים.

אשר לוועידה בין־לאומית אמר שמיר, כי בתחילה דובר על פורום בין־לאומי ועתה הוא כבר הפך לוועידה בין־לאומית של ממש.

בירושלים מכינים

(המשך מעמוד ראשון)

להביאו לארץ. אתמול דחה ביהמ"ש העליון בארה"ב את ערעורו של פושע המלחמה, שאכזריותו הקנתה לו את הכינוי „איבן האיום".

הבקשה הישראלית להסגרתו כדי להעמידו לדין על פי החוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם מקבלת עתה תוקף. ההסגרה תצא לפועל לאחר שיחתום עליה מזכיר המדינה שולץ, אשר לפי החוק האמריקני, הוא המוסמך לצוות על ההסגרה.

הוצא צו מעצר

שר־המשפטים משה נסים מסר אתמול לכתבים לענייני משפט כי משטרת ישראל תביא את הפושע לארץ, יוגש כתב אישום נגדו וייערך לו משפט צדק לפי כל הכללים והחוקים המחייבים. צו מעצר כבר הוצא עם הגשת בקשת ההסגרה.

בית דין מיוחד

טרם הוחלט על מקום עריכת המשפט ולא נקבע אם לאבטחתו יוחזר תא הזכוכית המפורסם ממשפט אייכמן השוכן עתה במוזיאון בקבוץ לוחמי הגיטאות. עם זאת כבר הוחל בשיפוץ התא והכנתו למשפט. מכל מקום ברור שהמשפט יהיה בירושלים „וישמש מוקד לספר על השואה ולהעמקת התודעה בקרב בני הנוער" — כפי שאומר שר־המשפטים.

לצורך המשפט יוקם בית־דין מיוחד בראשותו של שופט עליון וחברים בו יהיו שני שופטים מחוזיים. את הרכב השיפוטי יקבעו נשיא ביהמ"ש העליון ונשיא ביהמ"ש המחוזי. צוות בראשות פרקליט המדינה שוקד על הכנת החומר המשפטי.

במחנה טרבלינקה

ג'ון דאמיאניוק נולד באוקראינה, שירת בצבא האדום ולאחר שנפל בשבי, הצטרף לס.ד. הגרמני. דאמיאניוק בן ה־66 מואשם בכך שבשנים 1942־1943, שירת במחנה ההשמדה טרבלינקה, ונטל חלק בתכנית הנאצית להשמיד את יהודי המימשל המרכזי של פולין. במחנה זה הושמדו כ־900 אלף יהודים ובני עמים אחרים.

דאמיאניוק דחק את קרבנותיו אל תוך תאי הגזים ולאחר מכן הפעיל את המנוע שהעביר לתאים את הגזים הרעילים. בדרך זו נחנקו למוות מאות אלפי יהודים וביהם זקנים נשים וטף.

כן הוא מואשם כי רצח במו ידיו יהודים מתוך קבוצות העבודה שהיו במחנה. אכזריותו של דאמיאניוק הקנתה לו בפי אסירי המחנה את הכינוי „איבן האיום". עברו נתגלה בסוף שנות ה־70'. הוא הגיע לארה"ב כפליט ב־1952, אחר שמסר פרטים כוזבים על זהותו וחי בקליבלנד כ־30 שנה.

ארה"ב קוראת

(המשך מעמוד ראשון)

של הנשיא מרקוס ירד לעבר המון מפגינים שקראו קריאות בוז.

התומכים של מנהיגת האופוזיציה, אקינו, נמלטו בבהלה ואחרים מהם נרמסו תוך כדי כך.

רבבות פיליפינים, שהתעלמו מעוצר הלילה, צעדו דרך רחובות מנילה אתמול בלילה אל הבסיס הצבאי בו נמצאים מנהיגי המרד המבקשים להדיח את מרקוס.

בעוד הצועדים התאספו מסביב לבסיס כראמה בדרום־הבירה, התכוננו כוחות צבאיים התומכים באקינו לכתר את ארמון הנשיאות, בנסיון לבודד את מרקוס. אחד הצועדים אמר: „אין לו מספיק בתי כלא כדי להחזיק בהם את כולנו".

בוושינגטון קרא הבית־הלבן למרקוס להתפטר מתפקידו, וציין כי הוא צריך להבטיח את העברת השלטון לממשלה חדשה בדרכי שלום.

הנשיא רייגן, שקיים התייעצות בשעות הבוקר, החליט להזהיר את מרקוס שלא להאריך את שלטונו בדרכים אלימות. בהודעת הבית־הלבן נאמר, כי כל נסיון כזה יהיה חסר תקווה.

בינתיים אמר דובר הבית־הלבן לכתבים, כי טרם נתקבלה בקשה ממרקוס לקבל מקלט מדיני בארה"ב.

דובר משרד החוץ האמריקני אמר אתמול, כי מימשל רייגן בודק את האפשרות של הקפאת הנכסים הפיליפינים בארה"ב.

צעד זה, אם יבוצע, כנראה נועד להפעיל לחץ נוסף על הנשיא מרקוס להתפטר מתפקידו.

ישנם סימנים, כי למדינה יהיו בקרוב שני נשיאים. שכן אקינו ומרקוס הודיעו כי יערכו היום טקסי השבעה.

מרקוס, שהתבצר בארמונו במנילה, אמר כי בני משפחתו „רועדים מפחד" מפני כוחות המורדים השולטים בחלק מהבירה הפיליפינית.

בראיון טלפוני עם תחנת טלוויזיה מסחרית אמר: „אין בכוונתי לוותר על הנשיאות".

קודם לכן השתלטו כוחות צבאיים התומכים במנהיגי המורדים על תחנת הטלוויזיה הממשלתית.

המאבק על השלטון עבר אתמול לטלוויזיה ולרדיו. הנשיא מרקוס ומנהיגי המורדים, שהכריזו על ממשלה עממית זמנית בהנהגת אקינו, הופיעו בתחנות טלוויזיה שונות וטענו כי הם נהנים מתמיכת רוב העם והכוחות המזויינים.

מרקוס הקריא רשימה של פוליטיקאים שהכריזו על נאמנותם לו. בשידור אחר דרש סגן הרמטכ"ל רמוס, מראשי המורדים, מידע על מספר קצינים, שלדעתו כנראה נעצרו. הוא גם הציג מספר קצינים זוטרים, שהצטרפו למרד.

העבודה אינה

(המשך מעמוד ראשון)

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

לדברי מקורות במפלגת העבודה שרי המערך ינסו למצות את ההידברות עם הליכוד בשבועיים או שלושה הקרובים בעניין זה כלי לוותר על התביעה בעניין ועדת השרים.

במפלגת העבודה מעריכים שלממלא מקום ראש־הממשלה יצחק שמיר יהיה קל יותר לתת תשובה חיובית לשמעון פרס לאחר קיום ועידת חירות.

לא תשובה מיידית

ועל כן קיימת נטיה שלא לדרוש מהליכוד מתן תשובה מיידית.

להערכת מקורות במפלגת העבודה כל עוד לא מתקיימת הועידה, „צילו" של שר־התעשיה אריאל שרון לא יאפשר לשמיר חופש תימרון.

אמש סמוך לחצות הסתיימה בבית ראש־הממשלה התייעצות של כל שרי מפלגת העבודה שארכה כשלוש שעות. הנוכחים בדיון סרבו למסור פרטים על תוכנו אך אמרו שהמשבר בעינו, והתקבלו סיכומים בעניין זה, לאחר שנותחו האפשרויות השונות לאור „הפרספקטיבות" הקיימות.

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית

היתה ציפייה, כי תחול התקרבות בין עמדות הליכוד והמערך בפגישה שהתקיימה אתמול בין ראש־הממשלה שמעון פרס וממלא־מקומו יצחק שמיר. אולם הפגישה הסתיימה בלי הסכמה לאחר ששמיר הבהיר לפרס, כי אין מדובר בהתנגדות של השרים לוי ושרון בלבד להצעת המערך, אלא בהתנגדות אחידה של כל שרי הליכוד. עם זאת ההערכה היא, כי המערך לא יפתח משבר קואליציוני על רקע הוויכוח על הצמיחה.

חילופי תיקים

חילופי מסרים פומביים התנהלו אתמול בין המערך והליכוד. גורמים בכירים בליכוד הודיעו, כי הליכוד יהיה מוכן לשקול הצעה מצד המערך, אם תבוא, להחליף את תיק הבטחון בתיק האוצר, אם המערך רוצה לשנות את ההסכם הקואליציוני. שר־הבטחון יצחק רבין מיהר להגיב על כך והודיע, כי הוא שבע רצון מאוד מתפקידו ואין לו שום כוונה להתחלף, במיוחד כאשר לא הוא הכניס את צה"ל לבוץ הלבנוני.

נודע לי, כי כבר בישיבת שלשום בלילה העלה השר דוד לוי את הרעיון, שהמערך והליכוד יתחלפו בתיקי הבטחון והאוצר אם המערך כה מעוניין בשליטה בנושאים כלכליים. חוגים בכירים בליכוד הטעימו אתמול, כי הליכוד לא מתנגד לצמיחה או למניעת אבטלה או לסיוע למפעלים ולענפי משק נזקקים, כפי שדורש המערך. אולם הטיפול באלה צריך להיות במסגרת התיפקודים הקיימים, ולא תוך העברת סמכויות למערך.

חוגים אלה בליכוד הוסיפו, כי הצגת הדברים על־ידי המערך, כאילו שלשום בלילה היה מושג סיכום בין המערך והליכוד אילמלא התנגדותם של דוד לוי ואריאל שרון — איננה נכונה. כל שרי הליכוד, אמרו החוגים הבכירים במפלגה זו, מתנגדים להקמת ועדת צמיחה או להפקעת סמכויות משרים והעברתן לראש הממשלה.

בעיית רבין

אם למערך חשוב להיות יותר פעיל בתחום הכלכלי, הבהירו חוגים אלה, עליו לזכור, כי חלוקת התפקידים הנוכחית היא לפי ההסכם הקואליציוני וזו נקבעה בשעתו דווקא תוך הבנה לדברי שמעון פרס, כי „יש לו בעייה" עם יצחק רבין ולכן הוא מבקש שרבין יכהן כשר הבטחון ארבע שנים. הליכוד, כך נאמר, הסכים לבקשת רבין ועל בסיס זה נקבע, כי שר־האוצר, שימונה מטעם הליכוד, יכהן גם הוא ארבע שנים. אם עתה מבקש המערך לשנות את ההסכם הקואליציוני, יהיה הליכוד מוכן לשקול הצעה כאמור, להחליף תיקים בין משרד הבטחון ומשרד האוצר.

טלקס

● „לוב ואלג'יריה יכריזו על איחוד"

ריאד. — „אלשארק אלאוסט" הסעודי המסתמך על מקורות מהימנים מוסר, כי אלג'יריה ולוב מתכוונות להכריז על איחוד ביניהן, בעקבות הסכם שנחתם בפיסגת בן־ג'דיד־קדאפי בינואר 1986 באזור הגבול שבין שתי המדינות.

על־פי אותם מקורות, נדחתה ההכרזה כדי לבדוק אפשרות של הצטרפות סורית לאיחוד. נוסחת האיחוד בין לוב ואלג'יריה דומה לנוסחת האיחוד בין לוב סוריה ומצרים בעבר. (ע"מ)

● אופ"ק עשוי להזמין מפיקות נוספות לישיבת החירום

ניקוסיה. — קרטל מפיקות הנפט אופ"ק עשוי להזמין מפיקות שאינן חברות בו לישיבת החירום שתתכנס ב־16 במארס בז'נווה — מוסר הבטאון „מידלאיסט אקונומיק סירוויי" אתמול.

„פגישה בדרג של שרים תתקיים ללא ספק בז'נווה ב־16 במארס" מוסר הביטאון. לא ברור עדיין מי ישתתף ובאיזה פורום יתקיימו הדיונים. (ע"ר)

● להיט במצרים — מדבקות עם תמונת רוצח הישראלים

קהיר. — במצרים נחלקים בימים האחרונים מדבקות בצבע אדום כחול ושחור („סטיקרים") הנושאות את תמונתו של הרוצח בראס בורקה. סלימאן חאטר.

במדבקות מופיעות המלים „חלל הכבוד הלאומי" או „כבלי קמפ־דייוויד חנקו אותו". את הפצת המדבקות מייחסים לשמאלנים באוניברסיטת קהיר.

החוק המצרי אוסר הדבקת מדבקות על מכוניות. (ע"מ)

● 30 מטוסי־קרב שוויציים נמכרו לסעודיה

ז'נווה. — העיתון „לה־סוויס" מסר, כי החברה השווייצית „פילאטוס" חתמה על חוזה למכור 30 מטוסי קרב מדגם פי.סי. 9 לסעודיה.

סעודיה תשלם בעד עיסקת זו לחברה השווייצית 150 מיליון פרנקים שוויציים.

בתשובה לשאלה על המשמעות הפוליטית של עיסקה כזאת אמר דובר משרד החוץ השווייצרי לעיתון: „אין לנו כל סיבה להתנגד לעיסקה כזאת. אנו מעריכים, כי סעודיה ממלאת תפקיד מייצב במזה"ת". (עסט"א)

● ספרד לדנמרק: הסגירו חשוד ברצח חימאים הישראלים

ברצלונה. — משטרת ספרד ביקשה מדנמרק להסגיר לה אזרח גאמביה החשוד במעורבות ברצח שני הימאים הישראלים בברצלונה באוקטובר שעבר — נמסר כאן אתמול.

דובר המשטרה אמר, כי המשטרה מחכה לתשובה לבקשת הסגרתו של חיימה גומז, אזרח גאמביה שנעצר בקופנהאגן ביום שני שעבר באשמת גניבות מחנויות.

חשוד שני, ערבי, אזרח ישראלי, איהאן כורדי, טרם נמצא. (ע"ר)

● מחיר הפלטינה עלה על 400 דולר

ציריך. — מחיר הפלטינה עלה אתמול על 400 דולר לאונקייה, המחיר הגבוה ביותר זה שנתיים, וזאת בעקבות המתיחות בפולי־פינים ושמועות בדבר בעיות תעשייתיות במכרות אימפלה שב־דרום־אפריקה.

חברת אימפלה, הנמנית עם מפיקות הפלטינה הגדולות בעולם, ריווחה בחודש שעבר 23,000 כורים שובתים, יותר משני־שלישים מכוח העבודה שלה. (ע"ר)

מארקו ג'וקיץ', בן 63, הצית עצמו מול הקונסוליה האמריקנית בטורונטו, קנדה. בנוהלך הפגנת מחאה נגד גירושו של הפושע הנאצי ארטוקוביץ' מארה"ב ליוגוסלביה. ג'וקיץ' לקה בכוויות מדרגה שלישית והוא במצב אנוש. (צילום: איי פי)

שכני שגרירות ישראל בקהיר דורשים להעבירה

קהיר — השכנים של שגרירות ישראל בקהיר מתכוונים לפנות לבית־משפט, כדי לדרוש את העתקת השגרירות, הנמצאת בשכונת מגורים בעיר הבירה — טען אתמול השבועון המצרי „אל אחרר".

במאמר תחת הכותרת „התנחלות ישראלית בלב קהיר", מסר „אל אחרר", בטאון המפלגה הליברלית שבאופוזיציה, התומכת בהסכם השלום עם ישראל, על מספר שכנים שהכריזו, כי „חייהם עורערו" בשל נוכחות הנציגות הישראלית ברחוב שלהם.

השגרירות תופשת את שתי הקומות העליונות של בניין הנשקף על גשר האוניברסיטה. בשתי הכניסות לרחוב הקטן נמצאות יחידות של שוטרים חמושים וגם לפני בניין השגרירות עצמו.

הם בודקים כל אדם הנכנס לרחוב, ובניהם אינם ניתנים להכנס אליו. גם ברחובות הסמוכים נערכים אמצעי בטחון ביוזמתם כדי למנוע פיגועים.

שגריר מצרי לשעבר אמר מצידו: כי הדגל הישראלי המונף על גג הבנין מהווה „פרובוקציה רבתי" לגבי 100,000 הסטודנטים באוניברסיטת קהיר, הנמצאת במרחק [illegible] מטרים. (ע"צ)

„חיזבאללה" חטף 44 פעילים קומוניסטים ורצח אחד מהם

ביירות. — גופתו נקובת־הכדורים של חבר הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הלבנונית, סוהייל טאוויל, נמצאה אתמול במערב־ביירות המוסלמית, לאחר שנחטף יחד עם 44 מנהיגים ופעילים קומוניסטים אחרים בידי אנשי המליציה השיעים הפרו־איראנית חיזבאללה. מכרו מקורות של המפלגה הקומוניסטית.

גופתו של טאוויל, נוצרי מדרום־לבנון, נמצאה שעות ספורות לאחר שנחטף בידי אנשי חיזבאללה, בשכונת המלונות הגדולים, לחוף הים.

הוא נחטף ביום א' בלילה מביתו, ליד שגרירות איראן, אזור ששימש זירה להקרבות עזים בין הקומוניסטים ואנשי מליציה של חיזבאללה.

זהו רצח שני של מנהיג קומוניסטי תוך ארבעה ימים. ביום חמישי שעבר נרצח חליל נאים, חבר הוועד המרכזי של המפלגה, במערב ביירות המוסלמית.

44 מנהיגים וחברים אחרים של המפלגה הקומוניסטית נחטפו מבתיהם ביום ראשון בסביבות חצות הלילה, בשכונות מוסלמיות שונות ובפרברים הדרומיים של ביירות.

גל חטיפות זה נערך בשולי הקרבות. חבר אחר של הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית, חליל דבס, ניצל מהחטיפה משום שלא היה בביתו.

המקור אמר, כי הקרבות התחילו בעקבות „התגרות" של שני פעילים של חיזבאללה, שניסו להוריד את תצלומו של ה„קדוש" חליל נאים.

[illegible]

5 נהרגו במכונית [illegible]

[illegible]

5 צרפתים נעצרו באיראן

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס — מעצר חמישה צרפתים, לרבות דיפלומט אחד, בטהרן מחולל משבר חמור ביחסי איראן־צרפת. עדיין מוקדם להעריך אם האיראנים ביצעו תפיסת סחטנות חדשה.

שלטונות איראן הפרו את כל הכללים הדיפלומטיים. הדיפלומט הצרפתי נעצר בשדה־התעופה בשעה שבא לשלוח שק דואר דיפלומטי. השק הוחרם.

ארבעה צרפתים אחרים, נציגי חברות מולאמות, ואשה אחת נלקחו למעצר ממיטותיהם בפנימ'אמות באחת בלילה. שומרי המהפיכה נקשו בדירותיהם, ולא הניחו להם אפילו להתלבש. הם מוחזקים במטה שומרי המהפיכה.

איראן: הדפנו מתקפת הנגד, עיראק: אנו מתקדמים לפאו

טהרן. — איראן מסרה אתמול כי כוחותיה חיסלו שני גדודי רגלים עיראקיים בהודפם מיתקפת־נגד מצפון לנמל פאו בדרום־עירק, והודיעה כי כוחות איראניים נוספים עושים את דרכם לעבר החזית.

מצד שני טענה בגדד, כי הצבא העיראקי ממשיך להתקדם לעבר פאו, שנכבש ב־9 בפברואר בידי האירנים.

רדיו טהרן מסר, כי הגדודים העיראקיים הושמדו בקרבות שהתנהלו בלילה, כן מסר רדיו איראן, כי חטיבות של מתנדבים יצאו אתמול [illegible] כ־25 ערים ועיירות.

עיראק גם טענה, כי יחידות של חיל הים שלה ערכו שתי התקפות־פתע על כפינות בקירבת מסוף הנפט האיראני באי חארג. (ע"ר, ע"צ)

גבי"ע מתושלח לבריטית בת 17

[illegible] (ע"ר)

החללית ג'יוטו מתקרבת לשביט האלי

פאריס — כפינת החלל האירופית ג'יוטו [illegible]

[illegible] (ע"צ, ע"ר)

בובות־ענק של רייגן (מימין) וראש ממשלת ספרד, פליפה גונזלס. כיכבו ביום א' במאדריד בהפגנה של מאות אלפי ספרדים נגד שיתוף ארצם בברית נאט"ו. (צילום: איי פי)

גרעון ענק במאזן המסחרי של סין

פקין — סין הודיעה אתמול על גרעון עצום של 14 בילארד דולר במאזן המסחרי שלה ב־1985. [illegible]

[illegible] (ע"ר)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 24.2.86

	יחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.45	1.52	1.4778	1.4957	1.4860
לירה שטרלינג	1	2.12	2.22	2.1546	2.1815	2.1731
מרק גרמני	1	0.63	0.66	0.6460	0.6540	0.6502
פרנק צרפתי	1	0.20	0.22	0.2100	0.2126	0.2117
גילדן הולנדי	1	0.56	0.59	0.5702	0.5779	0.5751
פרנק שוויצרי	1	0.75	0.79	0.7724	0.7821	0.7771
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2026	0.2053	0.2040
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2007	0.2042	0.2026
כתר דני	1	0.17	0.18	0.1751	0.1772	0.1762
מרק פיני	1	0.27	0.29	0.2862	0.2898	0.2884
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0642	1.0774	1.0722
דולר אוסטרלי	1	1.01	1.05	1.0516	1.0546	1.0477
ראנד דר' אפריקאי	1	0.63	0.75	0.7423	0.7515	0.7472
פרנק בלגי	10	0.30	0.32	0.3154	0.3195	0.3175
שילינג אוסטרי	10	0.91	0.94	0.9170	0.9273	0.9255
לירה איטלקית	1,000	0.93	0.97	0.9455	0.9603	0.9547
ין יפני	100	0.79	0.83	0.8112	0.8214	0.8156

המדינה חוייבה להצמיד שכר השוטרים לשכר משרתי הקבע

מאת דוד פרידמן, כתב עתי"ם

בית הדין הארצי לעבודה חייב את המדינה להצמיד את שכר השוטרים והסוהרים במלואו לשכר משרתי הקבע, ולשלם להם מיד שתי תוספות שכר שניתנו לאנשי קבע בין השנים 1980 עד 1982.

כמו כן חוייבה המדינה לשלם הצמדה וריבית על סכומים אלה.

ראשית הדיון המשפטי על שכר השוטרים החל בבית-הדין האזורי לעבודה בתל-אביב. לשם הוגשו ב-1983 תביעות של 18 שוטרים לתשלום תוספת "רה-דרוג", שמשמעותה העלאה בדרגת שכר אחת ותוספת "פעילות". תוספות אלה, ששולמו לאנשי שירות הקבע, לא שולמו לשוטרים. באיכוח המדינה הודיע לבית-הדין האזורי, כי תביעה זו היא ייצוגית ותוצאת פסק-הדין הסופי תיושם על כלל השוטרים ואנשי שב"ס. בית-הדין האזורי דחה את תביעת השוטרים לקבלת התוספות ועל כך ערערו בפני בית-הדין הארצי.

סוללה של פרקליטים

בעת הדיון בערעור היו השוטרים מיוצגים ע"י סוללה ארוכה של עורכי-דין — חנן מלצר, ורדה וירט-לבנה, חיים שמואלביץ ואילן מאוטנר. הם טענו כי הממשלה החליטה ב-1978 ששכר השוטרים יוצמד לשכר אנשי הקבע. הממשלה אף הקימה ועדת מעקב שתפקידה לעקוב אחר השינויים שחלו בשכר משרתי הקבע ולקבוע כיצד להחילם על השכר במשטרה. ועדה זו קבעה כי תוספות השכר ששולמו בצה"ל יינתנו לאנשי המשטרה במועד מאוחר יותר.

באיכוח השוטרים טענו, כי החלטת ועדת המעקב אינה חוקית, מאחר והחלטת הממשלה קובעת שהשכר יוצמד מיד.

בית-הדין הארצי קיבל את עמדת השוטרים וקבע, כי החלטת ועדת המעקב אכן אינה מוצדקת. על כן ציווה על המדינה לשלם את הפרשי השכר. עם זאת לא חייב בית-הדין את המדינה בתשלום דמי הלנת שכר, משום שהיתה מחלוקת בין הצדדים שיושבה רק בבית-הדין.

בקרב השוטרים הובעה קורת רוח מפסק-הדין, המבטל לדבריהם את הקיפוח בשכר העומד בעינו זה שנים.

מאות עובדים לא-מאורגנים נתפסו בפשיטה בתל-אביב

מאת חנה קים, כתבת "על המשמר"

מאות עובדים בלתי מאורגנים אותרו בפשיטה שערכה מועצת פועלי תל-אביב על 15 אתרי בנייה בשבוע שעבר. הפשיטה נערכה ללא תיאום עם המשטרה.

דובר מועצת הפועלים אמר אתמול, כי הפעולה איננה מכוונת נגד הפועלים הבלתי-חוקיים, אלא נגד חברות הבנייה המעסיקות עובדים שאינם מאורגנים במסגרת הסתדרותית.

בפשיטה על אתרי הבניה התגלה כי גם חברות הסתדרותיות מעסיקות פועלים ללא רשיון. שמות הפועלים נרשמו ע"י אגודת פועלי הבניין של מועצת הפועלים והדבר דווח לשירות התעסוקה.

מועצת פועלי ת"א מאיימת לשלול את רשיונותיהם של חברות הבניה המעסיקות פועלים אלו ונמסר, כי הוקמה ועדה מיוחדת במועצה לטפול בתופעת העבודה הבלתי מאורגנת, "עד כדי ביעורה המוחלט".

לפי נתונים הנמצאים בידי מועצת הפועלים, עובדים היום בת"א 2000 עובדים מהשטחים, כשלמעלה ממחציתם אינם מאורגנים.

הפשיטות על אתרי-הבניה יימשכו, מוסרים ממועצת פועלי ת"א, והמשטרה תוזמן במקרים בהם יתנגדו הפועלים לבדיקת רשיונות העבודה שלהם, בעקבות שני מקרים בהם ניסו פועלים לברוח דרך הפיגומים והתיזו מלט על הפושטים.

● בימים אלה מלאו 6 שנים לעבודת הוועדה לשמירת איכות הסביבה במשרד-הבטחון. הוועדה מתפקדת באחריות אגף בינוי ונכסים שבמשרד-הבטחון.

● כ-300 רבנים מכל רחבי ארה"ב וקנדה יגיעו היום לירושלים לכנס חירום למען עידוד התיירות לישראל. הכנס ייפתח בחסותם של מחלקת הרבנים של מפעל הבונדס, משרד התיירות, חברת "אל-על", כוח המשימה ומועצת בתי-הכנסת של אמריקה.

הפסיכולוגים מכסים רק 40% ממערכת החינוך

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

הפסיכולוגים מכסים רק 40 אחוז ממערכת החינוך. לתחנות הפסיכולוגיות ברשויות המקומיות הוקצו 376 משרות. אולם לפי התקן דרושים למערכת החינוך כאלף משרות של פסיכולוגים. דברים אלה אמר לכתבנו ד"ר נורמן אנטין, מנהל השירות הפסיכולוגי הייעוצי (שפ"י) במשרד-החינוך.

לדברי ד"ר נורמן אנטין, דווקא בתקופה של משבר דרושים למערכת החינוך יותר פסיכולוגים. אך השנה קוצצו 20 משרות לעומת אשתקד. במיוחד דרושים פסיכולוגים כדי לייעץ למחנכים להנחות את היועצים בבתי-הספר במצבי לחץ, כמו אלה שהיו בקריית-שמונה בתקופת הקטיושות, בבית-ספר ברנר בפתח-תקווה אחרי אסון הרכבת ובירושלים בעקבות שבעה מקרים של התאבדויות ב-18 החודשים האחרונים.

בחברה הישראלית חשוף הנוער לסכנות של סמים, התאבדות ומשברים במשפחה, יותר מאשר בעבר. גדל והולך מספר התלמידים הבעייתיים הנשארים בבתי-הספר ואינם נושרים, כבעבר. גדל מספר הילדים במשפחות חד-הוריות, וכן גדל מספר החריגים, בעקבות הצלחת הרפואה. תקן משרד-החינוך קובע, שדרוש פסיכולוג חינוכי ל-600 ילדי גן, ל-2000 תלמידים יסודיים, ל-500 בחינוך המיוחד, ל-1600 בחטיבות הביניים, ל-2000 בעל-יסודיים ול-1000 טעוני טיפוח.

לדברי ד"ר נורמן אנטין וסגניתו יעל פרבר, המצב הכלכלי המחמיר יוצר לחצים קשים יותר בתוך בתי-הספר, שלא לדבר על בעיות רגילות שלפניהן ניצב נוער בגיל ההתבגרות, כמו "מרד הבן", בעיות של זהות אישית, ומינית, והכנה לצה"ל. הפסיכולוגים, הדגיש ד"ר אנטין, אינם באים במקום המחנך, אלא מעניקים לו סיוע מקצועי במגמה לקדם את בריאות הנפש של התלמידים.

משרד-החינוך מממן 64 אחוז מהחזקת פסיכולוג ואילו הרשות המקומית, שהיא המעסיקה של עובדי התחנות הפסיכולוגיות, מממנות 36 אחוז מן העלות.

ישראל משתפת פעולה עם ברזיל בחשיפת רשת-אימוץ לא חוקית

הרשת מוכרת ילדים לכל קצות תבל וישראל תופסת בה מקום נכבד

ישראל משתפת פעולה עם ממשלת ברזיל בחשיפת רשת אימוץ בלתי-חוקית, המוכרת תינוקות ברזילאים למשפחות חשוכות ילדים בישראל.

השבוע גילתה משטרת ברזיל שבעה תינוקות, בהם זוג תאומים, שעמדו להיות מוברחים לישראל, תוך שימוש במסמכים כוזבים.

סמנכ"ל משרד-הפנים ודובר המשרד, יצחק אגסי, אמר בשיחה עם כתב עתי"ם, כי המשרד מתנגד לכל אימוץ שלא נעשה על-פי חוק — חוקי ישראל וחוקי ברזיל. הוא הטעים, כי משרד-הפנים נלחם בתופעה זו ועושה הכל למניעתה, בשיתוף עם ממשלת ברזיל.

לכתב עתי"ם נודע, כי רשת האימוץ פועלת כבר כמה שנים ועד כה הגיעו לישראל, בחשאי, תינוקות שנמכרו בברזיל לזוגות ישראליים.

הרשת פועלת במעטה כבד של סודיות ובברזיל מטפלים בעניין עורכי-דין ומשרדים העוסקים בהסדרת הניירת הכוזבת.

5000 דולר לתינוק

הרשת מוכרת ילדים לכל קצות תבל ונודע כי ישראל תופסת בה מקום נכבד. אנשי הרשת משיגים תינוקות שנולדו למשפחות נחשלות ועניות בכפרים ובמשכנות עוני בברזיל. הם משלמים להורים או לאמהות היולדות מחוץ לנישואין סכומי כסף הנעים בין 150 — 200 דולר לתינוק. משפחה מאמצת נדרשת לשלם עד 5000 דולר תמורת התינוק.

אנשי הרשת, המטפלים בעניין, מסדירים מסמכים כוזבים, כאילו ילדה האשה המאמצת את התינוק בברזיל או שהם מסדירים מסמכי אימוץ כוזבים.

חוקי ברזיל אוסרים אימוץ מסחרי של ילדים ומעניקים עדיפות באימוץ-חוקי למשפחות ברזילאיות.

בסוף השבוע דווח בברזיל, כי אשה בת 26 התחרטה על מכירת תינוקה ופנתה למשטרה. חוקרי המשטרה הגיעו לשכונה בעיר נידחת ושם גילו את התינוקות, חלקם הוסתר בארון או מתחת למיטה. לדברי משטרת ברזיל ניכרו סימני תת-תזונה בתינוקות הללו.

חקירת שלטונות ברזיל העלתה, כי שבעת התינוקות עמדו להיות מוברחים לישראל, באמצעות זוגות שביקשו לאמץ להם ילד.

בישראל, כידוע, קיים תור ארוך בנושא האימוץ והקריטריונים לאימוץ הם גבוהים. משפחות מוכנות, לכן, להשקיע אלפי דולרים תמורת תינוק ברזילאי. (עתי"ם)

כונס נכסי הדולפינריום מבקש רשות למכור 4 יונקי-ים

בקשה להתיר את מכירתם של 4 יונקיים המצויים בשטח הדולפינריום בתל-אביב — 2 נקבות ו-2 אריות-ים — הוגשה אתמול לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב על-ידי עו"ד עמיהוד דורון — שנתמנה על-ידי בית-המשפט לכונס-הנכסים של הדולפינריום.

השופט אליהו וינוגראד דחה את מתן החלטתו בעניין זה לחודש הבא.

עו"ד דורון מציין בבקשתו, כי החזקת יונקי הים האלה עולה לכונס הנכסים יותר מ-10 אלפים דולר לחודש וסכום זה מהווה נטל כבד.

עוד הוא מציין, כי בשבועות האחרונים פנה למקומות שונים בעולם והציע את יונקי הים למכירה. באחרונה הגיעה הצעה מן הדולפינריום של שוויץ לקנות את יונקי הים. הכונס הסכים למכרם במחיר 51 אלף דולר, וההובלה היא על חשבון הקונה. עו"ד דורון מוסיף, שמן הדין שבית-המשפט ייעתר לבקשה זו, אך כאמור, השופט יתן את החלטתו בחודש הבא.

בקשה לפירוק העסק

בד-בבד עם בקשה זו הוגשה לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב גם בקשה מטעם הדולפינריום באמצעות עו"ד מוריאל מטלון. הדולפינריום כחברה מבקשת מבית-המשפט ליתן צו המורה על פירוק עסקיה. בבקשה נאמר כי החברה נרשמה כחברה פרטית ב-4 ביולי 1977. היא נמצאת ליד גן צ'רלס קלור בתל-אביב, בידיה מצוי נכס עיקרי והוא הדולפינריום. אולם נכסי החברה וזכויותיה משועבדים, בעיקר לטובת בנק הפועלים. בנק הפועלים הוא שביקש ב-25 בדצמבר אשתקד למנות כונס נכסים לדולפינריום ועו"ד עמיהוד דורון נתמנה אז לכונס הנכסים.

עוד נאמר בבקשה, כי המחזיקים בהון המניות המונפק והנפרע הן חברת "מייפר אינטר טריידינג", נחום זולוטוב וצבי עפרון ו-3 בנותיו. החברה, טוען עו"ד מטלון, איננה מסוגלת לעמוד בהתחייבויותיה וחובותיה, המסתכמים ב-4,695,000 שקל חדש ל"מייפר טריידינג", 201 אלף שקל חדש למכבסת אילת, 242 אלף שקל חדש לאיש העסקים איננץ בוביס וכן מיליון וחצי שקל חדש לבנק דיסקונט. חוב ניכר, נטען להלן, הוא לבנק הפועלים, אך הוא אינו מפורט בבקשה, משום ששיעורו שנוי במחלוקת.

גם בקשה זו תידון בחודש הבא בפני השופט וינוגרד. (עתי"ם)

ברית שכנים בין טייבה לגעש

מאת קאסם זייד, כתב "על המשמר"

בקיבוץ געש נערך אתמול מפגש לקשירת ברית שכנים בין הקיבוץ לבין כפר טייבה.

מטרת הברית היא לעמוד נגד הגזענות ולעודד שיתוף פעולה בתחומי התרבות והחינוך בין שני הישובים.

רכז ענייני מפ"ם במשולש, אילן שדה, שיזם את המפגש, הביע תקווה לקשירת בריתות נוספות בין כפרים ערביים לקיבוצים.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "שרונים"

רח' שטמפפר 9, נתניה, טל' 053-36573, ת.ד. 2171

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965

א. הודעות ע"פ הוראות ס' 89 לחוק האמור, בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרות בזה הודעות כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה "שרונים" הופקדו שינויי תכניות מתאר מקומית ביחד עם התשריטים המצורפים אליהם, כדלקמן:

1. שינוי תכנית מתאר מקומית הצ/מ-4/1-78
עיקרי הוראות שינוי התכנית: הקמת חווה חקלאית על קרקע חקלאית, קביעת מקום בית מגורים בנספח הבינוי בגוף התשריט, קביעת תנאים והוראות בניה. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: קדימה — גוש 8035, חלקה 10.

2. שינוי תכנית מתאר מקומית הצ/1-4/77
עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי יעוד מאזור לבנייני צבור, לאזור מוסד למעון יום, ביטול חלק מדרך.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: קדימה - גוש 7815, חלק מחלקה 34 מגרש 920.

כל המעונין בשינויי התכניות רשאי לעיין בהם, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינויי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ב. הודעות ע"פ הוראת ס' 117 לחוק האמור, בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרות בזה הודעות כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה באישור שר הפנים, שינויי תכנית מתאר מקומית, כדלהלן:

1. שינוי תכנית מתאר מקומית מס' הת/1-32/1
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 7938, חלקות 11-175 וח"ח 7, גוש 7939 ח"ח 3, גוש 7952 ח"ח 10, 11 — אבן יהודה.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: תוספת יחידת מגורים ע"פ בינוי, אחוד וחלוקת החלקות. ההודעה על הפקדת שינוי התכנית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3123, התשמ"ה, עמ' 340, בעתון בוקר הצופה מיום 6.11.84, ובעתון ערב מעריב מיום 7.11.84 בעתון בוקר נוסף בשפה הערבית אל אנבא מיום 13.11.84.

2. שינוי תכנית מתאר מקומית מס' הצ/1-84/1
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8015, חלקה 70, אבן יהודה.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי קו בנין.
ההודעה על הפקדת שינוי התכנית, יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3172, התשמ"ה, עמ' 1602, ובעתוני בוקר על המשמר והצופה מיום 17.3.85.

שינויי התכניות האמורים, בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליהם, הופקדו במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעונין רשאי לעיין בהם, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

ג. הודעות ע"פ הוראת סעיף 149 לחוק האמור

נמסרות בזה הודעות כי לועדתנו הוגשו לאישור התכניות הבאות:

1. בקשה לאשר בית מגורים בן דירה אחת בגוש 8123, מגרש 2209, ע"פ תכ. מפ. הצ/2-59/1 בכפר יונה, בהקלה של 2.3% משטח המגרש — בכיסוי השטח ובהקלה של עד 10% בקו בנין צד.

2. בקשה לאשר בנית תוספות לבתי מגורים טוריים בגוש 8002, מגרשים 66 (4 + 5), ע"פ תכ. מפ. הצ/6/38 פרדסיה. בהקלה של 5.17 מ"ר וע"פ תכנית בינוי מאושרת.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשות הנ"ל יודיע התנגדותו המנומקת בכתב, לועדה המקומית האמורה, תוך 14 ימים ממועד פרסום הודעה זו בעתונות.

צ. חרות, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה - "שרונים"

הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני-ברק

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

גברת אפשטיין הגישה בקשה לועדה זאת לתכנית מס' 19227 תוספת לבניין קיים ברח' אנילביץ' 17 גוש 6124 חלקה 172 באיזור ב' בהקלה הבאה: העברת 5% בנייה מקומה ב' לקומה א'. סה"כ 40% במקום 35% וזה שלא בהתאם לתכנית בנין ערים 1 החלה במקום. כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעיריית בני-ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה תוך 14 יום מיום פרסום זה.

מר מ. אירנשטיין, יו"ר הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני-ברק

ועדת משנה לתכנון ולבנייה עירית באר-שבע

בעיריית באר-שבע משרד מהנדס העיר. הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה/1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה באר-שבע בקשה למתן הקלה באחוזי בניה מתוכנית מפורטת. מהות הבקשה: הקלה באחוזי בניה מהמותרים לפי התוכנית הנ"ל בגוש 38030 רחוב אסירי ציון 31/2.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתוכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית בימים ובשעות שהמשרד פתוח לקהל. כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע מענין הקלה, רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתון.

ד"ר אהוד אביבי, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ובנין עיר באר-שבע

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בקשה ליתן אשור להקלה למרפסת סוכה ברחוב בר כוכבא מס' 17 גוש 7091 חלקה 105

תיק בנין 059-026/2

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה מורדות הכרמל

הודעה (לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה-1965)

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה המקומית לתכנון ובנייה מורדות הכרמל, הוגשה על-ידי חליוה ניסים בקשה להקלה בגוש 10544 חלקה 19 בגבעת ריילף בעתלית. שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין נשוא בקשה ג/945.

מהות ההקלה בניית בית מגורים בסטיה של 6% מאחוזי הבנייה המותרים.

ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הוועדה בשעות העבודה הרגילות, והמעוניין להגיש התנגדות, יגישה לוועדה במכתב תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

שלמה עובדיה — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובנייה, מורדות הכרמל

אשנב ליהדות

מרכז הסברה בכתב
ת.ד. 8840 חיפה

חומר הסברה על היהדות ומצוותיה

נשלח לכל דורש ללא תשלום

הנאשמים ברצח המורים: מצאנו גופות והחבאנו אותן

מאת כתב "על המשמר" בנצרת

שני הנאשמים ברצח זוג המורים מעפולה הותקפו אתמול בבית המשפט המחוזי בנצרת על-ידי אחיה של המנוחה לאה אלמקיים.

בני המשפחה, האב, שלושת האחים והאחות, ישבו על ספסל בפרוזדור וכאשר עברו שני הנאשמים תקפו אותם. השוטרים הרבים הצליחו להשתלט עליהם ואחד השוטרים חטף אגרוף בפניו.

אתמול עלו על דוכן העדים שני הנאשמים עותמאן בניחסן בן 19 והזאע סעדי בן 18 ושניהם הכחישו כל קשר למעשה הרצח וטענו בתשובה לשאלת סניגורם, עו"ד מוסטפה לידאווי, כי מצאו את שתי הגופות כאשר חזרו מנסיעה בטיול חרוז.

עותמאן טען בעדותו כי גנב את האקדח והשעונים של הנרצחים ומתוך חשש שיואשמו ברצח הטמינו את הגופות במערה בגלבוע. הוא טען עוד, שגנב את רובה הקרבין מחוותו של יוסי מס על מנת לחסל משתפי פעולה עם השלטונות בשטחים, והוא הודה בפני משתפי הפעולה בכלא כדי שיגידו עליו שהוא גיבור לאומי.

הנאשם השני, הזאע סעדי, מסר בגירסתו החדשה, שהוא הודה בנעשה לאחר שקיבל מכות מהחוקרים. שני הנאשמים סירבו לענות לשאלות התובע, פרקליט מחוז הצפון ד"ר מרדכי לנברג.

סניגורם ביקש לזמן לחקירה את מושל ג'נין. אך השופטים דחו את הבקשה בנימוק שזימונו של המפקד הצבאי אינו רלוונטי למשפט.

השופטים, נשיא בית-המשפט יוסף בהלול והשופטים אביגדור מישעלי ומיכה לינדנשטראוס, דחו את המשך המשפט.

כתבנו מציין, שבמשפט הזוטא קיבלו השופטים את הודאות הנאשמים וציינו שהן לא נגבו מהם בכוח או תחת לחץ.

הקבלן גינדי שוחרר בערבות בפקודת בית-המשפט העליון

מאת דוד פרידמן, כתב עתי"ם

בית-המשפט העליון הורה אתמול לשחרר בערבות את הקבלן אברהם גינדי, שנגדו תלוי ועומד כתב אישום בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב. בית-המשפט קבע ערבות בנקאית של מליון שקלים וערבות אישית וצד ג' בסכום דומה, וכן הורה לאברהם גינדי ולאשתו להפקיד את דרכוניהם בבית-המשפט.

כאשר קרא שופט בית-המשפט העליון, מנחם אילון, את החלטתו, פרצו בני משפחתו של גינדי וקרוביו במחיאות כפיים ארוכות, והשופט ציווה עליהם לחדול מפאת כבוד בית-המשפט. מחיאות הכפיים היו עדות למתח הרב שבו היו שרויים הנוכחים לקראת ההחלטה. בני המשפחה פרצו בבכי, ולאחר שגינדי חיבק ונישק את עורכת-דינו, ד"ר עדנה קפלן, עשו זאת גם שאר בני-המשפחה.

השופט התייחס לחומר החסוי שהוצג לשופט המחוזי בתל-אביב, אשר עליו הסתמך בין השאר כאשר הורה לעצור את גינדי עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. "עיינתי בחומר החסוי שהוגש לעיוני, וחזרתי ועיינתי בו, ולא מצאתי בו אף עובדה אחת המצביעה על הכוונת או בעזין הכוונה שעשה העורר כדי לברוח מהארץ ולהימלט מן הדין", כתב השופט והוסיף, כי אין חשש רציני כי גינדי יימלט מהארץ.

ענישה בטרם משפט

השופט התייחס גם לטענת הפרקליטות כי יש חשש שגינדי ישבש הליכי משפט. בעניין זה קבע השופט: "המסמכים, הנוגעים את רובו של חומר הראיה שבפנינו, מצויים כולם בידי המשטרה ואינם בהישג ידו של העורר. במצב דברים זה קשה לי לתאר ולהבין, כיצד עלול העורר לשבש או לבדות ראיות". השופט הוסיף וקבע, כי לפי ההלכה בבית-המשפט המחוזי צפוי גינדי לשהות במעצר עד כ-100 חודשים עד תום משפטו. וזהו דבר חמור שאין להצדיקו ושיהווה פגיעה באפשרות הגנתו בבית-המשפט.

השופט קבע, כי מעצרו של גינדי יש בו משום ענישה בטרם משפט ולכך אין אנו מוכנים ואין אנו רשאים. על כן ציווה לשחרר את גינדי בערבות כאמור.

טלקס

● **החלה עונת נדידת הצפורים באילת**

כאלף עיטי הערבה שעברו ביומיים האחרונים מעל אילת פתחו את עונת נדידת הצפורים. העיטים עברו ממזרח אפריקה לאירופה והם נוהגים הגל הראשון של הצפורים בדרכן צפונה. אחריהן אמורה להגיע להקה נוספת המוערכת בכ-80 אלף עיטי הערבה. מעריכים שבשלושת החודשים הבאים יעברו מעל אילת כמליון עופות דורסים.

בצלאל רובין

● **דרושים שוטרים למשטרת העמקים**

ערב ראיונות לתושבי העמקים המעוניינים להתגייס לשירות המשטרה יתקיים הערב בהיכל התרבות בעפולה בהשתתפות קצין כוח-אדם מרחבי וקצינים בכירים. דוברת מרחב העמקים מסרה, כי למרחב 64 משרות פנויות, בעיקר לתחנות המשטרה בעפולה, טבריה, נצרת, בית-שאן ועירון. (שע"ה)

הטור השבועי

משלחת בראשות יו"ר הסתדרות הגימלאים הח' אוריאל אברהמוביץ נפגשה ביום שני 24.2 ש.ז. עם מזכ"ל ההסתדרות הח' ישראל קיסר.

בשיחה זו תבעה המשלחת את עזרת המזכ"ל בשם ההסתדרות לבטול הגזירות המוצעות בתקציב המדינה לשנים 1986/87 כלפי הגימלאים כגון:

- הקטנת הוותק לקצבאות הבטוח הלאומי.
- בטול הוותק המטיל מס הכנסה על הקצבאות.
- המזכ"ל הודיע, כי ההסתדרות תמשיך לתת את מלוא עזרתה לצבור הגימלאים במניעת קבלת ההצעות הנ"ל. כמו כן הובעה תרעומת מצד הגימלאים על כך שכמה קרנות פנסיה עדיין לא בצעו במלואו את מסקנות הועדה המרכזת מיוני 1984 בדבר פצוי שחיקה. הח' דב פלג יו"ר האגף לבטחון סוציאלי שהשתתף בפגישה קבל על עצמו לטפל בנושא ולדאוג לבצוע ההחלטות הנזכרות. הח' אוריאל אברהמוביץ הביא לידיעת המזכ"ל את כוונות הסתדרות הגימלאים לקיים בחירות להסתדרות הגמלאים תוך 1986. בפגישה שהתנהלה ברוח טובה הושגה הסכמה בשאלות שהועלו.

מפגש לדיון בחוק הבטוח הסעודי

המזכירות הפעילה יחד עם פעילי ועדת הרווחה קיימה ביום ראשון 23.2.86 מפגש בנושא חוק הסיעודי. ד"ר דן שניט היועץ לוועדת הרווחה של הכנסת הסביר בהרחבה את תוכן החוק שהוגש לאשור הכנסת. יו"ר הסתדרות הגימלאים אוריאל אברהמוביץ, פתח ומסר שנציגות הסתדרות הגימלאים הופיעה בפני ועדת הרווחה והביעה השגות כלפי החוק. הד"ר דן שניט ציין במיוחד את הצורך הדחוף שהחוק יאושר בהקדם למרות הפגמים שבו. הדגיש שהחוק המוצע אינו תואם את המסקנות שהוגשו ע"י הועדה שבראשה עמד פרופ' מן. בעקבות דבריו התפתח דיון ובו הביעו חברות וחברים את הצורך להאבק על הכנסת תקונים. ראו סכנה שהחוק הנ"ל ייהפך לקרן סעד. ההשגות העקריות נשמעו בהתנגדות לסעיף הקובע מבחן ההכנסה לזכאים ובהמתנה של שנתיים וחצי את הבצוע ובהמתנה של שלושה חודשים. בסכום הדיון הודיע הח' א. אברהמוביץ שהסתדרות הגימלאים מברכת על עצם החוק אולם תמשיך להאבק על שפורים הכרחיים.

ארגון הפנסיונרים — עובדי קופת-חולים

קיים את הכינוס השביעי בו השתתפו 151 צירים המייצגים 8500 מקבלי גימלאות מקג"מ. המרצים והמתדיינים ביטאו הזדהות עם הנהלת המוסד במלחמתה לקיום הרפואה הציבורית - מול יוזמות שבכוונתן לפגוע בהסתדרות דרך קופת-חולים. הכנס קורא למאבק נגד הגזירות הבאות מן האוצר והבטוח הלאומי. כמו כן הופנתה קריאה לארגוני העובדים להשתלב במו"מ עם מרכז קופת-חולים ליעד אחד מבתי החבראה לבית אבות.

ברכו: משה לברון. דב פלג – יו"ר האגף לבטחון סוציאלי בועה"פ. א. אברהמוביץ – יו"ר הסתדרות הגימלאים. מ. ברטל. ש. תנעמי. ד"ר מרקו ורות הלוי. י. קיסר ברך בכתב. הח' א. אורון הרצה על מגמות במדיניות הפנסיונרים ות. חצובי השלים את דו"ח המזכירות.

בסניפים

הרצליה —
ועד גימלאי העיריה ארגן מסיבה צנועה לחברות לכבוד יום האם. פתח יו"ר ועד הגימלאים הלל רום. חבר הועד יצחק לוין ברך והוקרא מכתב ברכה של ברוך קמין יו"ר הגימלאים.

חיפה
יום עיון לגימלאי הבטוח הלאומי. רכז ופתח משה מוהליבר. ברכו: הח' פלג ושנה בן מרדכי. הרצאה על חוק הבטוח הלאומי נשא עו"ד יצחק חדד וד"ר זאב רבינוביץ הרצה על מחלות זיקנה. הח' מרדכי זילברשטיין מדווח על הארועים הבאים:

- ישיבת ועד הקרן לרווחה של מחוז חיפה.
- אסיפת גימלאי "אגד" בחיפה.
- יום עיון של גימלאי קרית-שפרינצק, עין הים ונוה-פז. בכנס מועצת מחוז חיפה ב-6.2.86 השתתפו הח' מ. ורטמן מזכיר מועצת הפועלים והח' יוסף בלושטיין יו"ר הסתדרות הגימלאים במחוז חיפה. נתקבלו החלטות:

א) מתנגדים להפחתת תוספת ותק מקצבת הביטוח הלאומי.
ב) מתנגדים להטלת מס הכנסה על קצבאות זקנה.
ג) אנו תובעים קיום החוק לשלם קצבה של 16% מהשכר הממוצע במשק ליחיד ו-24% לזוג.
ד) אנו דוחים בתוקף הפחתת ההכנסה למקבלי השלמת ההכנסה. מועצת ההסתדרות חיפה והמחוז מיפה את כוחו של המרכז לנקוט בכל האמצעים כדי לבטל את הגזירות הנ"ל.

גימלאי "משען"
נפגשו ב"אונים" בכפר-סבא. יו"ר הוועד הח' מ. סמולר מסר על המאבקים בנושאי הרווחה. הוחלט לערוך טיול ארצי. לחתום על "דבר" ו"על המשמר". לדאוג לשי לכל הגימלאים. קבלת קהל פעמיים בחודש.

ברכות לחברינו ירוחם משל, דוד גפן ושלמה ולדן לקבלת אות הוקרה מטעם ההסתדרות הציונית העולמית על פעלם הרב בתנועה הציונית. מאחלים להם בריאות טובה ואריכות ימים.

בפליליים

בכיר בבנק חשוד בהונאת המשכנתאות

מאת שלי [illegible], כתבת "על המשמר"

סגן מנהל בנק ירושלים למשכנתאות נעצר אתמול לשלושה ימים בבית-משפט השלום בבאר-שבע בחשד בקשירת קשר לביצוע פשע ובמירמה בנסיבות מחמירות.

האיש, ששמו נאסר לפירסום, חשוד כי היה שותף להונאת המשכנתאות הגדולה, בה הוצאו כמיליון דולר במירמה ממערכת המשכון. שיטת ההונאה היתה עריכת חוזים פיקטיביים, בהם הורפו מחיר דירות זולות לסכומים גבוהים מהריאליים. הנהנים היו המוכרים, הקונים שקיבלו משכנתאות גבוהות, עורכי-הדין שגבו עמלות מוגדלות, והמתווכים שקיבלו נתח מסכום ההפרש שבין מחיר הדירה הריאלי לזה המנופח.

סגן מנהל הבנק חשוד, כי בתוקף תפקידו סייע ללווים בעריכת החוזים הפיקטיביים תמורת אחוזים מהעיסקה.

עד כה הוגשו כתבי-אישום בפרשה נגד שני עורכי-דין מבאר-שבע ואחד מראשון לציון וכן נגד שני מתווכי דירות ונגד כרואי-חשבון. [illegible] של בנק ירושלים לפיתוח ומשכנתאות בראשון-לציון.

מאסר לשליח עלייה שגנב כספי העולים

שליח עלייה מטעם הסוכנות הורשע על-פי הודאתו בבית המשפט המחוזי בירושלים בגניבת [illegible] אלף דולרים, שנמסרו לו על-ידי מספר רב של עולים כחלק מדמי השתתפותם בהוצאות העלייה. כספים אלה לא הועברו לידי הסוכנות והנאשם שילשלם לכיסו.

בית-המשפט גזר עליו מאסר [illegible] חודשים בפועל, שנה ומחצה על תנאי, עבודות לתועלת הציבור במשך שנה ותשלום פיצוי לסוכנות בסכום של 2,000 ש"ח.

שופט בית-המשפט המחוזי, השופט צבי כהן, גולל בגזר-הדין את נסיבות מעשיו של הנאשם, [illegible], בן 44, מירושלים. בין השנים [illegible] שימש שליח הסוכנות היהודית ב[illegible] והיה ממונה על טיפול בעלייה היהודית. העולים, שהתבקשו לממן חלק מהוצאות העלייה, מסרו את הכספים לנאשם. אך זה לא העבירם ליעודם אלא שילשלם לכיסו.

נתן מפתחותיו לפרוצה ונפל קורבן לפריצה

נכה צה"ל מפ"ת, שהכיר פרוצה תל-אביבית ונתן לה את מפתחות דירתו כדי שזו תתגורר בה, נפל קורבן לפריצת הדירה ולגניבת מכוניתו, לאחר שהפרוצה נעלמה [illegible].

אתמול, כיום חודשים לאחר מכן, הובאה האשה לבית-משפט השלום בפתח-תקווה ושוחררה בערבות עצמית וצד ג' בסך 10000 ש"ח.

את נסיבות הפריצה המיוחדת תיאר נציג המשטרה בבית-משפט השלום בפ"ת בפני השופט [illegible]. הוא סיפר, כי נכה צה"ל תושב פ"ת הכיר [illegible] בת"א אשה בת 40, [illegible] שעסקה בזנות. הוא הזמין אותה לדירתו והם סיכמו שהיא תתגורר בביתו. נמסרו לה מפתחות הדירה [illegible] אך האישה לא הופיעה, לא החזירה את מפתחות הדירה [illegible].

כעבור כמה שבועות נפרצה דירת הנכה ע"י מפתח מתאים ונגנבו מפתחות הרכב והרכב עצמו. [illegible] נמצאה כעבור ארבעה ימים [illegible] בת"א לאחר שנפגעה בתאונה. [illegible] (עתי"ם)

לחברתנו אורה קבילו והמשפחה
תנחומים במות האב
דיטה פינק
קיבוץ להבות-הבשן

לקיבוץ עין-השופט ולמשפחות שביט בדליה ועין-השופט
אנו משתתפים בצערכם במות
יחזקאל שביט
קיבוץ רמת-השופט

לפייבל שטיימן והמשפחה
משתתפים באבלכם במות
מרים
חברים ברוחמה

אנו משתתפים בצערם של מחמוד דואני ומשפחתו
במות
האב
בחמ"ס תעשית מתכת ופלסטיק עין-החורש — להבות-חביבה

עם רוני אביגיל אור ואילה ועם כל המשפחה וקיבוץ אילון
אנו אבלים על [illegible]
גרוניה ז"ל
חניכי ועובדי מוסד מנור

עם יפתח שביט ומשפחתו
על מות
אביו
אבלים
צוות הוידאו וגבעת-חביבה

ביום ה' ה-27.2.86
במלאת שנה לפטירת חברנו
מרדכי אורן ז"ל
נתייחד עם זכרו
בשעה 15.00 בבית-העלמין בקיבוץ מזרע
המשפחה וקיבוץ מזרע